

- * دنیای نساجی**
- ۳۷ - محرک‌های احیای صنعت نساجی و پوشاک اروپا
- ۳۹ - ویتنام، دومین صادرکننده پوشاک آماده در جهان
- ۴۰ - پیش‌بینی رشد سالانه ۸٫۸ درصدی صنعت پوشاک جهان
- ۴۱ - رشد ۱۱۲ درصدی صادرات نساجی و پوشاک ازبکستان
- ۴۲ - راه‌اندازی سرویس الکترونیکی تهیه نخ توسط Shima Seiki
- * نمایشگاه‌ها**
- ۴۳ - هیم‌تکس‌تایل ۲۰۲۱ به تعویق افتاد
- ۴۴ - زمان جدید نمایشگاه ITM ترکیه اعلام شد
- * تولید و تجارت پنبه**
- ۴۵ - گزارش دیپارتمان کشاورزی آمریکا از بازار پنبه (سپتامبر ۲۰۲۰)
- ۴۸ - تولید پنبه در کشور احیا می‌شود
- ۴۸ - قیمت پنبه برای کشاورز صرفه اقتصادی ندارد
- * تحلیل اقتصادی**
- ۴۹ - پیامدهای تعویق برنامه هفتم توسعه
- ۵۱ - الزامات تدوین استراتژی توسعه صنعتی
- * مدیریت و بازاریابی**
- ۵۴ - کاهش هزینه‌های کسب‌وکار در ۱۴ گام
- * بخش انگلیسی**
- ۶۳

- * سرمقاله**
- ۲ - اقتصاد کشور چه زمانی رنگ آرامش را خواهد دید؟
- * خبرنامه**
- ۴ - صادرات پوشاک به ۳۵ میلیون دلار رسید
- ۴ - معرفی دبیرکل جدید انجمن صنایع نساجی ایران
- ۵ - افزایش ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی قیمت فرش ماشینی
- ۶ - ظرفیت صادرات به همسایگان: ۱۲۵ میلیارد دلار
- ۶ - چراغ صنایع نساجی خراسان رضوی به سمت خاموشی می‌رود
- ۷ - پذیره‌نویسی مردمی برای سرمایه‌گذاری در صنعت پوشاک
- ۷ - اشتغال ۲۰ هزار نفر در ۵۰۰ واحد نساجی آذربایجان شرقی
- ۸ - جلوگیری از قاچاق پوشاک با ایجاد اشتغال پایدار روستایی
- * دیدگاه**
- ۱۰ - گفتگو با دکتر علیمردان شیبانی مدیرعامل گروه صنعتی موکت همدان
- ۱۳ - گفتگوی ماهنامه با دکتر محمدرضا اسماعیل‌زاده مدیرعامل شرکت ایران‌تکن
- ۱۷ - گفتگوی ماهنامه با مهندس محمدمهدی سمائیان مدیرعامل شرکت کاسپین تکمیل
- ۲۲ - نمی‌توان تولیدکننده را مجبور به تولید یک محصول خاص کرد/ دکتر شاهین کاظمی
- * گزارش**
- ۲۴ - آمادگی بخش خصوصی برای تدوین استراتژی توسعه صنعتی
- ۲۶ - خوش‌حساب‌ها و بدحساب‌های صادراتی
- ۲۸ - انتظار فعالان اقتصادی از گشایش اقتصادی چیست؟
- ۳۰ - عبور صنعت پوشاک از بحران
- ۳۲ - کوچک شدن اقتصاد با چاشنی کرونا
- ۳۳ - بررسی وضعیت ایران در شاخص جهانی نوآوری ۲۰۲۰
- ۳۶ - اولین مرکز شتابدهی صادرات ایران افتتاح شد

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهندس جمشید بصیری

مسئول اجرایی تحریریه: مهندس علیرضا هاشمی

ویراستار مقالات فنی: مهندس محمد نیک پنجه

طراح و صفحه‌آرا: حمیدرضا قائمی

مسئول روابط عمومی: سعیده شکوری

هماهنگی و اجرا: مهندس حسین کیانی

همکاران این شماره: مهندس نیما بصیری، مهندس احسان سلطانی، دکتر شاهین کاظمی،

مهندس حمید آقایی، امیرعلی کریمی، فرخنده رفائی، علی آل علی

امور چاپ: چاپ ایده آل، خیابان دماوند، اول سی متری نیروی هوایی، خیابان خوب، پلاک ۱۱

تلفن: ۷۷۶۹۱۸۵۳

آدرس دفتر مجله: تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان توپچی، پلاک ۳، کدپستی: ۱۵۵۸۸۴۴۳۱۳، تلفن: ۸۸۵۱۶۷۹۹، فکس: ۸۸۵۲۵۸۷۲ (خط ۱۰)

مدیریت هنری و نظارت برچاپ: طرح سازگروه / www.tsgr.com

جذب آگهی: گروه یاران

E-mail: info@sanatnassaji.com

www.sanatnassaji.com

اقتصاد کشور چه زمانی رنگ آرامش را خواهد دید؟

جمشید بصیری طهرانی

نیمه اول سال ۱۳۹۹ را در شرایطی پشت سر گذاشته‌ایم که متأسفانه در این مدت، التهاب و بی‌ثباتی در بازارها و ماراتن بی‌پایان افزایش قیمت‌ها، همراه روز و شب همه ایرانیان بوده و اقتصاد کشور حتی برای یک روز رنگ آرامش و ثبات را به خود ندیده است. اگر در سال‌های گذشته، لااقل برای چند ماه یا حتی یک سال فعالان اقتصادی و عموم مردم شرایط نسبتاً پایدار و باثباتی را تجربه می‌کردند، اما از ابتدای سال جاری تاکنون گویا زمین و زمان دست به دست هم داده‌اند تا آرامش و آسودگی خاطر از مردم این دیار رخت ببندد و همه اقشار جامعه از مردم عامی گرفته تا بزرگترین فعالان اقتصادی، روز خود را با رصد لحظه‌ای قیمت‌ها و نگرانی از آینده‌ای نامعلوم به شب برسند. جای بسی تأسف است که در سرمقاله هر شماره ناگزیریم از افزایش نرخ دلار و ثبت رکوردهای جدید برای آن صحبت کنیم و در شرایطی که با خود می‌گوییم دیگر از این عدد بالاتر نمی‌رود، اما موعد نگارش سرمقاله‌ای دیگر برسد و در کمال ناباوری، باز هم برای بیان نرخ جدید دلار از عبارت «در لحظه نگارش این سرمقاله» استفاده کنیم تا خوانندگانی که یک یا دو هفته بعد سرمقاله را مطالعه می‌کنند، بی‌اطلاعی ما از قیمت‌ها را احیاناً مورد شماتت قرار ندهند!!! اکنون در لحظه نگارش این سرمقاله، نرخ دلار از ۲۸ هزار تومان گذشته و در آستانه ورود به ۲۹ هزار

تومان بوده است؛ امیدواریم زمانی که خوانندگانی گرامی مشغول مطالعه هستند، این نرخ کاهش پیدا کرده باشد و ماه آینده که می‌خواهیم سرمقاله بعدی را بنویسیم در مورد عبور نرخ دلار از ۳۰ هزار تومان سخن نگوییم!!!

متأسفانه همان مسئولان محترمی که زمانی با اعلام نرخ غیرواقعی ۴۲۰۰ تومان برای دلار زمینه سوءاستفاده و رانت گسترده را برای عده‌ای خاص فراهم کرده و با تصمیم خود سبب بر باد رفتن منابع ارزی کشور شدند، اکنون از آن ور پشت بام افتاده‌اند و به جای چاره‌اندیشی برای بهبود تعاملات اقتصادی و سیاسی با دنیا و افزایش درآمد ارزی کشور، نرخ رسمی ارز را همگام با نرخ بازار آزاد بالا می‌برند تا به خیال خود (البته چنانچه واقعا قصد خیر داشته باشند) مانع از سودجویی سودجویان شوند غافل از اینکه عملاً با تصمیم خود ضمن به زیر کشیدن ارزش پول ملی، ماراتن افزایش قیمت‌ها را طولانی‌تر و بازگرداندن شرایط را به روال قبل دشوارتر می‌کنند. مطمئناً همانطور که نرخ دلار بعد از عبور از ۲۰ هزار تومان، فاصله قیمتی تا حدود ۳۰ هزار تومان را به طرفه‌العینی طی کرد، اگر از مرز روانی ۳۰ هزار تومان نیز عبور کند، آنگاه دیگر به زحمت می‌توان سقفی برای آن متصور بود و همین مختصر ارزشی که برای پول ملی کشور باقی مانده، از بین خواهد رفت. از همان ابتدای امسال و در سرمقاله‌های

گذشته که نرخ دلار حدود ۱۸ هزار تومان بود به این موضوع اشاره کردیم که کسری بودجه دولت در سال جاری سربه‌فلک می‌کشد و دولت به شدت با محدودیت منابع ارزی مواجه است که همین مسئله فشار را بر نرخ ارز قطعاً افزایش خواهد داد. اما هرگز تصور نمی‌کردیم که کار به اینجا بکشد و نرخ دلار چنین ارقامی را به خود ببیند که متأسفانه دید و هیچ چشم‌انداز روشنی هم برای آینده قابل‌تصور نیست؛ به ویژه که دیگر حساسیت جامعه و فعالان اقتصادی یا امید آنها به تغییر وضع موجود تقریباً از بین رفته و حتی اخبار و وعده‌های به ظاهر مثبت مشابه آنچه که تحت عنوان «گشایش اقتصادی» یا «پیروزی ملت» از زبان رئیس‌جمهور محترم مطرح شد یا تهدیدات رئیس کل بانک مرکزی مبنی بر اینکه خریداران ارز قطعاً زیان می‌کنند، تأثیرات معکوس برجای می‌گذارد و به جای کاهش التهابات، موجب بدتر شدن اوضاع می‌شود.

اکنون پرسش مهم این است که روند بی‌ثبات فعلی و سیر صعودی قیمت‌ها در بازارهای مختلف تا کجا ادامه خواهد داشت و مسئولان کشور چه زمانی قصد دارند تدبیری جدی برای کنترل روند افسارگسیخته فعلی بیاندیشند؟ از آن مهم‌تر، آیا اساساً توان و امکان مدیریت شرایط فعلی را دارند یا اینکه اقتصاد کشور را به حال خود رها کردند؟ در ماه‌های ابتدایی سال شاهد بودیم

نظر امکانات و تجهیزات تولید، مواهب طبیعی و نیروی انسانی از ما جلوتر هستند که ظرف مدت کوتاهی به چنین رشدی دست پیدا کرده‌اند؟ قطعاً پاسخ منفی است اما تفاوت آنها و دیگر کشورهای مشابه نظیر ترکیه، بنگلادش و ... با کشور ما در امکان برقراری مراودات تجاری نامحدود با دنیا است که متأسفانه ما به دلیل سال‌ها تحریم و محدودیت‌های تجاری، از آن بی‌بهره‌ایم.

البته آنچه که ذکر شد قطعاً تمام ماجرا نیست و نباید باعث یاس و ناامیدی شود. تردیدی نیست که روند فعلی و التهابات اقتصادی امروز با بروز تغییر و تحولات سیاسی و اقتصادی و چه بسا با یک سیگنال مثبت که دیر یا زود اتفاق خواهد افتاد، به پایان خواهد رسید و بار دیگر شاهد قرار گرفتن اقتصاد کشور در مسیر رشد و شکوفایی خواهیم بود. علاوه بر امکانات و مواهب طبیعی و خدادادی که به وفور در کشورمان فراهم است، امروز ظرفیت‌های تولیدی و صنعتی بسیار عظیمی که با سرمایه کارآفرینان و عاشقان تولید در جای‌جای ایران ساخته شده و از بد روزگار بلااستفاده مانده‌اند، آماده هستند تا با بهبود اوضاع اقتصادی بار دیگر در مدار تولید قرار بگیرند؛ نیروی کار تحصیلکرده و هم‌چنان جوان کشور آماده‌اند متناسب با مقتضیات عصر فعلی - که از قضا زمین تا آسمان با گذشته نه‌چندان دور تفاوت پیدا کرده - وارد عرصه کار و تولید شده و کشور را در مسیر پیشرفت قرار دهند. اگر بخواهیم جمله معروف نیچه که «هرآنچه که مرا نکشد، قوی‌ترم می‌سازد» را ملاک و مبنای قرار دهیم، چنانچه بتوانیم با اتخاذ تدابیر لازم و مدبرانه، از برهه حساس فعلی به سلامت عبور کنیم، قطعاً آینده کشور روشن خواهد بود. به امید آن روز.

می‌کنند چرا ما نکنیم!

مطمئناً برای فرهیختگانی که مشغول مطالعه این سرمقاله هستند و تا اینجا می‌آید که تمام این صحبت‌ها درست؛ پس راهکار شما چیست؟ در پاسخ به این پرسش احتمالی باید گفت که قطعاً کشور در مقطع فعلی بیش از هرگونه مرثیه‌سرایي و انتقاد، به راهکارهای فوری و عملیاتی برای برون‌رفت از وضع موجود نیاز دارد اما به نظر نگارنده، امروز کار به جایی رسیده که راهکارهایی که قبلاً ذکر می‌کردیم، دیگر جوابگوی حل مشکلات فعلی نیست و طرح مجدد آنها حتی می‌تواند دستمایه خنده شده و ما را مضحکه خاص و عام نماید! مثلاً اینکه بگوییم دولت باید مثلاً یارانه نقدی مردم را متناسب با جهش نرخ ارز افزایش دهد و لااقل ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان را رند کرده و آن را ۴۶ هزار تومان بکند! یا اینکه دولت برای تامین مواد اولیه واحدهای تولیدی به آنها دلار ارزان‌تر تخصیص دهد تا چرخ واحد آنها چرخیده و کارکنان‌شان بیکار نشوند! قطعاً جز یک شوخی تلخ که باعث خنده خوانندگان و شنوندگان آن شود، نخواهد بود.

لذا باید به علت‌العلی که وضعیت کشور را به اینجا رسانده پرداخت که همانا تحریم‌های بین‌المللی و کاهش درآمدهای ارزی کشور است. در یکی از مطالبی که در صفحات آتی مجله خواهید خواند به این موضوع اشاره شده که کشور ویتنام توانسته به جایگاه دوم در بین بزرگترین صادرکنندگان پوشاک آماده در جهان برسد و در مطلب دیگر، صادرات نساجی و پوشاک ازبکستان در هفت‌ماهه اول سال ۲۰۲۰ رشد ۱۱۲ درصدی داشته است. با شنیدن اخبار فوق، این سوال به ذهن می‌رسد که آیا این دو کشور از

که مسئولان مختلف از جمله شخص رئیس‌جمهور محترم، با ترغیب مردم برای ورود به بازار سرمایه و بورس، پول‌های بی‌زبان مردم عمدتاً عامی و بی‌اطلاع را به این بازار کشاندند و یکی دو ماه هم جیک‌جیک مستان دولت از اینکه بورس ایران بر خلاف بورس اکثر کشورهای دنیا روند صعودی دارد بلند بود و از آن به عنوان دستاورد تاریخی خود یاد می‌کردند؛ اما دیری نپایید که نمایش به پایان رسید و به یکباره زیر پای مردم بی‌اطلاعی که عمدتاً در اواخر نمایش وارد صحنه شده بودند، خالی شد و سرمایه‌های بسیاری از مردم از بین رفت. جالب اینجاست که عده‌ای از اقتصاددانان ساده‌اندیش رشد بازار سرمایه را عامل اصلی رشد بازارهای موازی همچون مسکن، سکه، دلار و ... می‌دانستند اما در عمل شاهد بودیم که در مدت حدود دوماهی که بورس کشور سیر نزولی گرفت، بالاترین رشد قیمت‌ها در بازار دلار، سکه، مسکن و ... به ثبت رسید تا بر همگان از جمله برخی اقتصاددانان آشکار گردد که عامل رشد قیمت‌ها و این تورم سنگین حاکم بر کشور، نه خود بازار سرمایه و رشد آن، بلکه سفته‌بازانی هستند که با سرمایه‌های کلان مشغول التهاب‌آفرینی و گران‌نمایی در بازارهای مختلف و برهم زدن تعادل‌های قیمتی و از بین بردن امنیت روانی مردم و فعالان اقتصادی کشور می‌باشند. مسئولان محترم نیز در این شرایط، الحق و الانصاف خیلی خوب نقش تماشچی را بازی کرده‌اند و حتی با تصمیماتی مشابه افزایش نرخ رسمی ارز متناسب با نرخ بازار آزاد و یا اعطای مجوز به خودروسازان برای افزایش قیمت محصولات مدرن‌شان به صورت سه‌ماه یک‌بار، مهر تاییدی بر وضع موجود زده‌اند و به قول معروف، وقتی همه گران

صادرات پوشاک به ۳۵ میلیون دلار رسید

است ولی میزان واردات پوشاک در این مدت زمان مشخص کمتر از ۲,۵ تن و به ارزش ۵۱۴ هزار و ۴۴۱ دلار بوده که غالباً به صورت مسافری یا پستی وارد کشور شده است.

سختگوی گمرک ایران با تشریح میزان تجارت پوشاک ایران گفت: در ۵ ماهه اول سال جاری بالغ بر ۴ هزار و ۵۲۷ تن انواع پوشاک به ارزش ۳۵ میلیون و ۱۹۰ هزار و ۵۲ دلار از کشورمان به بیش از ۲۹ کشور جهان صادر شده و این در حالی است که کشورهای مقصد پوشاک ایران در سال گذشته، صرفاً ۴ کشور افغانستان، روسیه، عراق و یمن بوده است.

به گزارش تابناک، سید روح‌اله لطیفی افزود: پوشاک تولید ایران، به عراق، کویت، استرالیا، ارمنستان، آذربایجان، ازبکستان، روسیه، افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، قرقیزستان، آلمان، کره، ژاپن، امارات، انگلستان، ونزوئلا، ساحل عاج، ایتالیا، ترکیه، کانادا، قطر، عمان، نیجریه، سوئیس، پاکستان، گرجستان، اسپانیا و دانمارک صادر شده است. دبیر شورای اطلاع‌رسانی گمرک در خصوص میزان واردات پوشاک نیز عنوان کرد: اگرچه واردات تجاری پوشاک ممنوع

معرفی دبیر کل جدید انجمن صنایع نساجی ایران

مهندس سید جواد سجادی بیدگلی

مهندس سید جواد سجادی بیدگلی (عضو هیئت مدیره انجمن) را تا پایان دوره تصدی هیئت مدیره به سمت دبیر کلی انجمن صنایع نساجی ایران انتخاب نمودند. بخشی از رزومه مهندس سجادی بیدگلی به این شرح است:
*مدیرعامل شرکت‌های فرش از سال ۱۳۷۴ تاکنون
*رئیس هیئت مدیره گروه نساجی اطمینان (از سال ۱۳۸۰ تاکنون)
*عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران

*عضو هیئت مدیره انجمن مدیران صنایع شعبه شهرستان آران و بیدگل
*عضو هیئت مدیره شهرک صنعتی سلیمان صباحی بیدگلی (قطب تولید فرش ماشینی کشور)
*عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی

مهندس حسن نیلفروشی زاده

هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران در جلسه روز یکشنبه مورخ ۲ شهریور ۱۳۹۹ ضمن بررسی درخواست استعفای مهندس حسن نیلفروشی زاده به دلیل بیماری و کسالت پیش‌آمده و نظر دکتر معالج در خصوص لزوم کاهش حجم کار اجرایی ایشان، ضمن سپاس و تقدیر ویژه از زحمات و تلاش‌های صورت گرفته در دوران دبیری ایشان، با رأی کتبی خود،

اصفهان
*عضو خانه مدیران دانشگاه کاشان
*رئیس هیئت مدیره توانبخشی امیرالمومنین (ع) شهرستان آران و بیدگل
*موسس و عضو هیئت مدیره شرکت تعاونی تولیدکنندگان فرش ماشینی شهرستان آران و بیدگل
*عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی کاشان.

افزایش ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی قیمت فرش ماشینی

رئیس اتحادیه فروشندگان فرش‌های ماشینی در مورد افزایش قیمت فرش ماشینی در ماه‌های اخیر گفت: مسئله صادرات موجب افزایش قیمت بسیاری از کالاها از جمله فرش شده است و متأسفانه باب صادرات به گونه‌ای باز شده که تولیدکنندگان را وسوسه می‌کند تا اجناس در داخل کشور را با دلار ۳۰ هزار تومانی به فروش برسانند. بنابراین افزایش قیمت فرش برای خریداران خارجی بسیار ناچیز اما موجب تحمیل فشار به مشتریان داخلی می‌شود. محمدهادی کمالیان در گفتگو با ایلنا ادامه داد: این موضوع در حالی اتفاق می‌افتد که ارزی به چرخه اقتصاد وارد نمی‌شود. اکثر کارخانه‌ها فرش را با دلار ۲۹ یا ۳۰ هزار تومان برای صادرکنندگان می‌فروشند و در واقع سود حاصل از آن به خریداران می‌رسد. اکنون تولیدکنندگان همین رویه و قیمت‌گذاری را برای داخل کشور نیز در پیش گرفته‌اند و این موضوع، موجب افزایش قیمت فرش ماشینی شده است.

رئیس اتحادیه فرش ماشینی اضافه کرد: اگر همین امروز اعلام کنند صادرات ممنوع است، قیمت فرش نصف می‌شود، چون نزدیک به ۸۰ درصد آن هم‌اکنون صادر می‌شود. متأسفانه عدم مدیریت منجر به چنین اتفاقی شده و در صورتی که جلوی صادرات تولیدات داخلی گرفته شود وضعیت روبه‌بهبود می‌رود. در واقع در حال حاضر، قیمت‌ها در بازار کاذب است چون مازاد تولید داریم و مواد اولیه آن تا پایان سال آینده وجود دارد البته بخشی از مواد وارداتی است که بر قیمت‌ها تأثیرگذار بوده اما نه به این شکل که منجر به قیمت‌های سرسام‌آور شود.

رئیس اتحادیه فرش ماشینی با بیان اینکه اگر صادرات قطع شود می‌توان به کاهش قیمت‌ها امیدوار بود، افزود: زمانی که در تحریم به سر می‌بریم چه لزومی به صادرات است؟ البته صادرات برای گروه‌های مانند پتروشیمی که موجب ارزآوری برای کشور می‌شود

رئیس اتحادیه فرش ماشینی با بیان اینکه اگر صادرات قطع شود می‌توان به کاهش قیمت‌ها امیدوار بود، افزود: زمانی که در تحریم به سر می‌بریم چه لزومی به صادرات است؟ البته صادرات برای گروه‌های مانند پتروشیمی که موجب ارزآوری برای کشور می‌شود

راه‌اندازی مجدد ۲۱ درصد واحدهای صنعتی غیرفعال

از نقدینگی را از طریق دریافت تسهیلات بانکی فراهم کنند.

صالحی نیا اضافه کرد: در حال حاضر، سهم واحدهای تولیدی و صنعتی کشور از دریافت تسهیلات بانکی حدود ۳۱ درصد است و نیاز است که سهم بیشتری از تسهیلات بانکی به حوزه تولید و صنعت کشور اختصاص داده شود. وی ادامه داد: با توجه به جایگاه تولید در اقتصاد و اشتغال کشور و اینکه واحدهای تولیدی با کمبود نقدینگی برای تامین مواد اولیه و تجهیزات روبه‌رو هستند، نیاز است که ۳۱ درصد تسهیلات بانکی به حوزه صنعت به ۴۰ درصد افزایش پیدا کند.

به محدودیت‌های داخلی به‌ویژه محدودیت در منابع عمرانی، برنامه‌های مبتنی بر اجرای طرح‌ها و اقدامات مشارکتی با هدف تامین زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی در دستور کار قرار گرفت.

صالحی نیا اضافه کرد: مقرر شد برنامه‌هایی در هماهنگی و همکاری با نهادهای اجرایی ذی‌ربط، سازمان برنامه و بودجه و منابع داخلی، به‌طور ترکیبی اجرا شوند. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تأکید کرد: تامین نقدینگی مشکل بسیاری از واحدهای تولیدی است. بر اساس هماهنگی‌های انجام‌شده، این واحدها می‌توانند بخشی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: از مجموع واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور ۹ هزار و ۸۰۰ واحد غیرفعال هستند که این تعداد حدود ۲۱ درصد کل واحدهای تولیدی به بهره‌برداری رسیده است. محسن صالحی نیا افزود: سال ۹۹ طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است ۵۰۰ واحد تولیدی در کشور به چرخه تولید بازگردد و تاکنون توانسته‌ایم ۴۶۸ واحد تولیدی را احیاء کنیم که این واحدها زمینه اشتغال بیش از ۸ هزار نفر را فراهم کرده است. وی درباره توسعه زیرساخت‌های صنعتی در کشور ادامه داد: امسال با توجه

ظرفیت صادرات به همسایگان؛ ۱۲۵ میلیارد دلار

میلیارد دلار است افزود: ما می‌توانیم تا حدود صد میلیارد دلار در اقلامی که کشورهای همسایه واردات دارند و ما در آن کالاها سابقه صادراتی داریم میزان صادرات را افزایش دهیم. وی با بیان این که پاکستان، پرفریت‌ترین کشور هدف صادراتی ما می‌تواند باشد گفت: هم‌اکنون صادرات رسمی ما به این کشور یک و دو دهم میلیارد دلار تا یک و نیم میلیارد دلار است در حالی که ظرفیت صادراتی ما به پاکستان حدود ۱۶ میلیارد دلار است؛ این در حالی است که بسیاری از صادرکنندگان ما به سمت بازارهای این کشور نمی‌روند. رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: بعد از پاکستان کشورهای ترکیه، عراق، افغانستان، روسیه و دیگر کشورهای همسایه از ظرفیت‌های بالایی برای صادرات کالای ایرانی به این کشورها برخوردارند. از این رو ما بر بازار این کشورها تمرکز کردیم تا توسعه تجارت با این کشورها از راه رسمی باشد.

رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: محاسبات ما نشان می‌دهد ظرفیت صادرات ما به کشورهای همسایه ۱۰۰ میلیارد دلار بیشتر از میزان کنونی است. به گزارش اپینا، حمید زادبوم با بیان این که هم‌اکنون میزان صادرات ما به ۱۵ کشور همسایه حدود ۲۵

چراغ صنایع نساجی خراسان رضوی به سمت خاموشی می‌رود

گرفته‌اند. درخواست ما توجه ویژه به این بخش و اتخاذ سیاست‌های حمایتی متفاوت برای آن است.

رخصت از رویکرد بانک مرکزی در تعیین سهم ۳۰ درصدی برای بنگاه‌های تولیدی-صادراتی جهت بهره‌گیری از منابع ارزی حاصل از صادرات خود انتقاد و بیان کرد: فقدان رویکرد کارشناسی در تدوین این بخشنامه‌ها، بیش از همه واحدهای مولد صادراتی را به ضرر و زیان دچار می‌کند، آن هم واحدهایی که تا به امروز از حمایت‌های خاص و تسهیلات ویژه دولتی بهره‌ای نداشته‌اند، اما برای یک فعالیت عادی نیز چالش‌هایی جدی را پیش روی خود می‌بینند و بازارهای صادراتی نیز به سادگی از دست می‌روند.

ادامه داد: از ابتدای سال ۹۹، صنایع پوشاک و نساجی با رکود سنگینی دست به گریبان هستند. این صنایع عمدتاً کوچک توان کافی برای صادرات نظر به دشواری‌های موجود نداشته و بازار داخلی آن‌ها نیز به دلیل کاهش قدرت خرید مردم، افت چشمگیری داشته است. در حال حاضر عمده این واحدها در آستانه تعطیلی قرار

رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با اشاره به عملکرد بانک مرکزی در بحث تاییدیه ارزی گفت: کندی عملکرد این بانک باعث شده تا تولیدکنندگان برای چند ماه به مواد اولیه خود که در گمرکات متوقف مانده، دسترسی پیدا نکنند. به گزارش باشگاه خبرنگاران، غلامعلی رخصت افزود: با سازمان‌های صمت، توسعه تجارت، بانک مرکزی و... نامه‌نگاری‌ها و تماس‌های متعددی انجام گرفته است، اما گره مذکور به قوت خود باقی است، صنایع کوچک و متوسط نظیر پوشاک که از یارانه‌ها و حمایت‌های دولتی به مثابه صنایع بزرگ بهره نمی‌گیرند، باید با نگاهی متفاوت نگریده شوند. این عضو هیئت نمایندگان اتاق مشهد،

پذیره‌نویسی مردمی برای سرمایه‌گذاری در صنعت پوشاک

وزارت صمت و وزارت امور اقتصادی و دارایی مقرر شد چندین طرح و پروژه ملی توسط صنعتگران بزرگ در هر رشته پیشنهاد شوند و با اخذ مجوز از سازمان بورس نسبت به پذیره‌نویسی و تامین بخشی از نیاز مالی آن طرح از طریق نقدینگی مردم اقدام شود. زرنندی تاکید کرد: ایجاد سرمایه‌گذاری مشترک و تقویت برند ملی در صنعت پوشاک از اهداف این سیاست است. در این جلسه، انجمن صنایع پوشاک اعلام کرد در صورت حمایت دولت و تسهیل فرآیند اداری صدور مجوز تاسیس و پذیره‌نویسی، طرح پیشنهادی و ایجاد شرکت سهامی عام در این صنعت عملیاتی و اجرایی خواهد شد.

به گزارش شاتا، معاون طرح و برنامه وزارت صمت گفت: تاسیس شرکت سهامی عام‌پروژه و پذیره‌نویسی مردمی برای سرمایه‌گذاری در صنعت پوشاک را دنبال می‌کنیم. به گزارش شاتا، سعید زرنندی در جلسه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای هدایت نقدینگی موجود در جامعه به سوی طرح‌های مولد و توجیه‌پذیر صنعت پوشاک کشور از طریق تاسیس شرکت سهامی عام‌پروژه گفت: اهمیت تقویت روند تشکیل سرمایه و سرمایه‌گذاری در مقیاس‌های بزرگ برای کشور بسیار حیاتی است. وی گفت: یکی از برنامه‌های مهم استفاده از منابع مردمی برای تامین مالی طرح‌ها و پروژه‌های بخش تولید است، در همین راستا براساس توافقات

اشتغال ۲۰ هزار نفر در ۵۰۰ واحد نساجی آذربایجان شرقی

پرونی‌اسکویی برای حمایت از فعالان استانی در زمینه صنعت نساجی پیشنهاد داد: سازمان صمت در استان مثل برخی استان‌های دیگر کشور و به منظور حمایت از واحدهای کوچک و متوسط استان مدیریت ثبت مواد پلیمری از بورس برای تامین نیاز واحدهای استان را بر عهده گرفته و از طریق «تعاونی تامین نیاز» مواد مورد نیاز واحدها را با هدف کاهش بروکراسی‌های زائد اداری در اختیار واحدهای نساجی قرار دهد.

مصرف سالانه این واحدها حدود یک میلیون تن است. سیدحسن پرونی اسکویی در خصوص رفع مشکل واحدهای تولیدی در حوزه نساجی استان یادآور شد: با توجه به این نکته که حدود ۲۰ هزار نفر در این واحدها فعال هستند، ساماندهی سایت‌های که ثبت‌سفارش انجام می‌دهند، شفاف‌سازی در بورس پلیمر به منظور کاهش قیمت تمام‌شده در راستای حمایت از تولیدکننده را از جمله اقدامات دولت در سطح ملی خواند.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، رئیس انجمن نساجی استان آذربایجان شرقی در نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی در خصوص تامین مواد اولیه واحدهای نساجی از پتروشیمی‌های کشور با اشاره به این نکته که حدود ۵۰۰ واحد بزرگ، متوسط و کوچک در سطح استان در حوزه نساجی فعال هستند که مواد اولیه خود را از پتروشیمی‌ها تامین می‌کنند، اظهار داشت:

توقف تخصیص ارز نیما به مواد اولیه صنایع

یعنی غذا و دارو اختصاص یابد و تخصیص این ارز به کالاهای اولویت ۲۲ که مواد اولیه کارخانه‌ها را نیز شامل می‌شود، متوقف شده است. او ادامه داد: بر این اساس، صنعتگران باید ارز مورد نیاز خود را از صادرکنندگان با نرخ توافقی تامین کنند که البته این ارز نیز قیمت ثابتی ندارد و معمولاً نرخ آن بالاتر از نرخ سامانه نیما است.

نایب رئیس اتحادیه تولید و صادرات پوشاک از توقف تخصیص ارز نیما با منشأ بانک مرکزی به واردات مواد اولیه (اولویت ۲۲) خبر داد. مجید نامی در گفتگو با خبرگزاری فارس اظهار کرد: در بخشنامه‌ای که اخیراً از سوی بانک مرکزی به بخش ارزی بانک‌ها ابلاغ شده است، اعلام شده که ارز نیما با منشأ بانک مرکزی فقط بابت واردات کالاهای اولویت ۲۱

جلوگیری از قاچاق پوشاک با ایجاد اشتغال پایدار روستایی

طرح در زیر گروه پوشاک، ۳۸۳۰ میلیارد ریال از تسهیلات پیش‌بینی شده در قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری را از محل منابع اختصاص یافته صندوق توسعه ملی و مؤسسات عامل دریافت کرده‌اند که با تخصیص این اعتبار، برای ۱۲ هزار و ۳۸۰ نفر اشتغال‌زایی جدید در این بخش وجود آمده است. بر اساس آمارها، استان کرمانشاه با ۱۸ درصد بیشترین سهم دریافت مبلغ تسهیلات این قانون را به خود اختصاص داده و استان‌های تهران، همدان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، مازندران، چهارمحال و بختیاری، سیستان و بلوچستان، خوزستان، سمنان، فارس، خراسان رضوی و خراسان شمالی در رده‌های بعد قرار دارند.

وزارت کار در راستای تحقق اهداف طرح اشتغال روستایی پرداخت تسهیلات حمایتی به رسته پوشاک را با هدف افزایش تولید پوشاک و ایجاد اشتغال پایدار، جلوگیری از قاچاق پوشاک به داخل کشور، تولید مواد اولیه با کیفیت و کاهش وابستگی به مواد اولیه خارجی، کاهش سهم برندهای خارجی و افزایش سهم بازارهای داخلی، ایجاد محصولات با کیفیت برای صادرات و بازسازی و نوسازی کارخانجات تولیدی نساجی در دستور کار قرار داده است.

به گزارش ایسنا، تولید پوشاک در مناطق روستایی، ضمن ایجاد اشتغال پایدار، کاهش قیمت تمام‌شده محصولات و رقابت‌پذیری بیشتر، بستر تربیت نیروی کار ماهر و متخصص و تحصیل‌کرده در تمام نقاط روستایی را فراهم کرده و موجب تشویق ساکنین روستا به ماندگاری می‌شود.

صنعت و آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور، پوشاک است. کمبود تولید و نیاز کشور به پوشاک باعث شده تا سالانه بیش از دو میلیارد دلار صرف واردات پوشاک به شکل قاچاق شود. رضا تازیکی مدیر طرح ملی تکاپوی وزارت کار در این باره می‌گوید: در حال حاضر صنعت پوشاک کشور استاندارد نیست؛ بخش اعظمی از فروش آنلاین پوشاک و کفش کشور دچار مشکل شده و مرکزی هم برای استانداردسازی وجود ندارد در صورتی که استانداردسازی پوشاک مقوله بسیار مهمی است. وی با اشاره به قاچاق ۲.۵ میلیارد دلاری پوشاک به کشور می‌گوید: قاچاق پوشاک نشان می‌دهد که بازار داخلی، کشش پوشاک قاچاق را دارد چون تولید داخلی نمی‌تواند آن را پوشش دهد. از طرفی قیمت و کیفیت پوشاک قاچاق با پوشاک داخلی قابل رقابت است و هرچه پوشاک داخلی گران باشد مصرف‌کننده به سمت پوشاک وارداتی و خارجی تمایل نشان می‌دهد. مطابق آمار به‌دست‌آمده از سامانه شفافیت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۶۵۷۲

برابر اعلام معاونت اشتغال وزارت کار با پرداخت منابع و تسهیلات اشتغال روستایی به ۶۵۰۰ طرح در رسته پوشاک، بیش از ۱۲ هزار شغل جدید در این بخش به وجود آمده است. به گزارش ایسنا، حمایت از اشتغال و تولید پوشاک در مناطق روستایی، از جمله برنامه‌های موثر وزارت کار در راستای توسعه اشتغال پایدار، کاهش قیمت تمام‌شده محصولات تولیدی و تربیت نیروهای کار ماهر و تحصیل‌کرده در نقاط روستایی است.

آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی آبان سال ۱۳۹۶ ابلاغ و در این راستا تکالیف و وظایف وزارت کار در اجرای آیین‌نامه اشتغال روستایی تدوین شد. براساس این آیین‌نامه، بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات رسته‌های اولویت‌دار در برنامه توسعه اشتغال روستایی و عشایری به شمار می‌روند که دورنمای اهداف پیش‌بینی شده برای رونق بازار کار و کاهش نرخ بیکاری در جامعه هدف خود را ترسیم کرده‌اند.

یکی از رسته‌های اولویت‌دار در بخش

تورم سالانه منتهی به شهریور ۲۶ درصد اعلام شد

افزایش تورم سالانه خانوارهای کشور
منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به دوره مشابه قبل از آن است. نرخ تورم سالانه شهریورماه ۱۳۹۹ برای خانوارهای کشور به ۲۶ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۰.۲ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین نرخ تورم سالانه برای خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۲۶.۱ درصد و ۲۵.۴ درصد است که برای خانوارهای شهری ۰.۲ واحد درصد افزایش و برای خانوارهای روستایی بدون تغییر بوده است.

ماهانه شهریور ۱۳۹۹ به ۳.۶ درصد رسیده که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل، ۰.۱ واحد درصد افزایش داشته است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» و «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» به ترتیب ۳.۰ درصد و ۳.۹ درصد بوده است. این در حالی است که نرخ تورم ماهانه برای خانوارهای شهری ۳.۶ درصد است که نسبت به ماه قبل، ۰.۱ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۳.۵ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۰.۳ واحد درصد افزایش داشته است.

تازه‌ترین داده‌های منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد: نرخ تورم نقطه‌ای در شهریورماه ۱۳۹۹ به عدد ۳۴.۴ درصد رسیده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین ۳۴.۴ درصد بیشتر از شهریور ۱۳۹۸ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. بر اساس این آمارها، نرخ تورم نقطه‌ای شهریورماه ۱۳۹۹ در مقایسه با ماه قبل ۴ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با افزایش ۵.۵ واحد درصدی به ۳۱.۵ درصد و گروه «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» با افزایش ۳.۳ واحد درصدی به ۳۵.۹ درصد رسیده است. این در حالی است که نرخ تورم نقطه‌ای برای خانوارهای شهری ۳۴.۵ درصد است که نسبت به ماه قبل ۳.۹ واحد درصد افزایش داشته است. همچنین این نرخ برای خانوارهای روستایی ۳۴.۱ درصد بوده که نسبت به ماه قبل ۴.۵ واحد درصد افزایش داشته است.

افزایش تورم ماهانه خانوارهای کشور
منظور از نرخ تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه قبل است. نرخ تورم

جناب آقای مهندس سیدجواد سجادی بیدگلی عضو محترم هیئت مدیره انجمن نساجی استان اصفهان، میز نساجی کشور و فرزند شایسته خط کویر

با سلام و عرض تحیت، در کمال مسرت انتخاب شایسته حضرتعالی را به عنوان دبیرکل انجمن صنایع نساجی ایران تبریک عرض می‌نمایم. بی‌شک رشد و توسعه اقتصادی ایران سرفراز، مدیون تلاش‌های گسترده کارآفرینان، مدیران، تولیدکنندگان و سرمایه‌گذارانی بوده است که با طیب خاطر تمامی تجربیات و تخصص گرانبهای خویش را جهت اعتلا و سربلندی میهن خود به کار برده‌اند. خرسندیم که بار دیگر جنابعالی را در جایگاهی والاتر برای خدمت به این سرزمین می‌بینیم. این انتخاب فرصت مغتنمی است که با درایت جنابعالی و در سایه مساعی مشترک اعضای محترم هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران بیش از گذشته شاهد ارتقای جایگاه این بخش در افزایش سهم تولید ایرانی در بازارهای بین‌المللی و داخلی و در نتیجه بهبود فضای کسب‌وکار باشیم. امید است با استعانت از خداوند متعال و با اهتمام و حسن تدبیر همچون گذشته منشأ خدمات خیر و سازنده‌ای برای فعالان عرصه صنعت نساجی ایران اسلامی هم بوده و تجارب ارزشمندتان راهگشای امور قرار گیرد.

دبیر انجمن صنایع نساجی استان اصفهان، مظفر چلمقانی

قدمت ماشین آلات؛ مانع توسعه صنعت نساجی دکتر علیمردان شیبانی مدیرعامل گروه صنعتی موکت همدان و عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران

مشغول به کار خواهند شد. وی با تاکید بر اینکه صنعت نساجی کشور امروز از کمبود شدید نقدینگی، به روز نبودن ماشین آلات، کمبود مواد اولیه و افزایش روزانه قیمت آنها و به تبع آن بالا رفتن هزینه ها رنج می برد، تصریح می کند: متأسفانه هزینه ها بر اساس قیمت دلار افزایش می یابد و مشخص نیست چرا با بالا رفتن نرخ دلار باید بر قیمت مواد پتروشیمی داخلی که به نوعی تامین کننده مواد اولیه این صنعت است، افزوده شود. عضو هیات مدیره انجمن صنایع نساجی ایران با انتقاد از اینکه بانک های کشور آن گونه که باید در فعالیت ها و سرمایه گذاری های خود رویکرد صنعت محوری ندارند، اظهار می کند: هیچ واحد تولیدی و صنعتی بدون حمایت بانک ها نمی تواند روی پای خود بایستد و بی شک هیچ بانکی نیز نخواهد توانست بدون مشتریان صنعتی موفق باشد.

قوانین و آیین نامه های داخلی، دست و پاگیر صنعت و تولید
شیبانی به گلایه از قوانین، آیین نامه ها و دستورالعمل های دست و پاگیر به عنوان موانع داخلی بر سر راه تولید می پردازد و توضیح می دهد: دولت باید در عین حالی که نظارت و کنترل خود را بر بازار، صنایع و تولید دارد، مسیر توسعه را با اعتماد به بخش خصوصی برای فعالیت آنها هموار کند نه اینکه با آیین نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل ها، کامیون خسته صنعت نساجی را که به سختی درحال بالا رفتن از سربالایی صعب العبور تولید است سنگین تر کند؛ چراکه اگر این کامیون از حرکت ولو کند خود بایستد، بازگشت آن نه تنها صدای بسیار مهیب آزاردهنده ای ایجاد خواهد کرد، بلکه به مردم

صنعت نساجی نقش تعیین کننده ای در رشد و شکوفایی صنعتی کشورها دارد و یکی از راه های رشد سریع کشورها به شمار می رود. از مهم ترین ویژگی های خاص صنعت نساجی می توان به اشتغال زایی قابل توجه آن، بی نیازی از سرمایه گذاری زیاد و ارزش افزوده مناسب اشاره کرد. در ایران صنعت نساجی بیش از ۱۰۰ سال قدمت دارد و اکنون بیش از ۹۵ درصد این صنعت در اختیار بخش خصوصی است که از مزایای خاص آن به شمار می رود. صنعت نساجی با داشتن حدود ۴۰۰ هزار نیرویی که به طور مستقیم در این صنعت مشغول به کار هستند، ۱۲ درصد اشتغال کنونی کشور را با حدود ۱۰ هزار واحد تولیدی دارای پروانه بهره برداری در اختیار دارد. با همه این تفاسیر، آن گونه که باید از صنعت نساجی و صنایع وابسته به آن حمایت لازم نشده است. به گفته عضو هیات مدیره انجمن صنایع نساجی ایران و مدیرعامل گروه صنعتی موکت همدان، ۱۱ درصد بنگاه های تولیدی صنعتی کشور مربوط به صنایع نساجی است.

۵ درصد سرمایه گذاری صنعتی کشور در صنعت نساجی
«علیمردان شیبانی» با اشاره به اینکه حدود ۵ درصد کل سرمایه گذاری انجام شده در کشور به صنعت نساجی تعلق دارد، می گوید: صنعت نساجی در میزان اشتغال پذیری و سرمایه گذاری قابل مقایسه با صنایع همچون فولاد، خودروسازی و پتروشیمی نیست؛ برای نمونه با حدود ۲۰۰ میلیون دلاری که برای سرمایه گذاری در یک واحد خودروسازی یا پتروشیمی مورد نیاز است، می توان حداقل ۱۰۰ کارخانه نساجی ایجاد کرد که در هر کدام از آنها صدها نفر

تولید سالانه حدود ۱۰ میلیون مترمربع انواع موکت در موکت همدان

اما گروه صنعتی موکت همدان به عنوان یکی از صنایع وابسته به صنعت نساجی، از جمله واحدهای تولیدی است که توانسته با گذر از فراز و فرودهای فراوان، تاکنون در عرصه تولید ماندگار بماند. این واحد صنعتی تولیدی که سال ۱۳۶۳ فعالیت خود را با احداث کارخانه‌ای ۲۳ هزار مترمربعی در شهرک صنعتی بوعلی همدان شروع کرده است، امروز با سه خط تولیدی انواع موکت، الیاف‌سازی و تولیدات شیمیایی و همچنین لایه‌های صنعتی و ژئوتکستایل و رزین‌های مختلف صنعتی به کار خود ادامه می‌دهد. این گروه صنعتی سالانه حدود ۱۰ میلیون مترمربع انواع موکت را تولید می‌کند و از طریق نمایندگان خود در کشور به دست مصرف‌کننده نهایی می‌رساند.

برقراری ارتباط بین صنعت و دانشگاه، از راهکارهای مدیریتی موکت همدان

وی درباره دلیل ماندگاری این شرکت در شرایط دشوار با اشاره به داشتن کارگروه‌های تخصصی متشکل از مدیران، تکنسین‌ها و کارگران کارخانه، توضیح می‌دهد: با تشدید تحریم‌ها و دشوارتر شدن شرایط و امکان‌پذیر نبودن واردات، ۹۰ درصد طرح‌های توسعه موکت همدان توسط نیروهای این گروه صنعتی در کارگروه‌های تخصصی و اتاق فکر کارخانه به سرانجام رسید؛ همچنین با دانشگاه‌های صنعتی کشور ارتباط بسیار نزدیکی برقرار کرده و توانسته‌ایم بسیاری از مشکلات خود را با کمک راهکارهای آنها برطرف کنیم. باین‌حال مدیرعامل گروه صنعتی موکت همدان بر این باور است که تولیدکنندگان به‌نوعی می‌توانند خود را از تحریم‌های خارجی نجات بدهند درحالی‌که تحریم‌های داخلی بیشتر آزارشان می‌دهد.

تحریم‌های داخلی مانع پرچالش فعالیت‌های تولیدکنندگان

شیبانی بیشتر قوانین، مصوبه‌ها و آیین‌نامه‌های دست‌وپاگیر داخلی را نمود بارز تحریم‌های داخلی بیان می‌کند که سرپیچی از آنها خطاست. وی ادامه می‌دهد: برای نمونه ما برای واردات محصول مصرفی خط تولید منوفیلامنت مورد استفاده در دستگاه ولور، به دلیل چنین دستورالعمل‌های مطالعه‌نشده‌ای با گمرک ایران به مشکل خورده‌ایم؛ تا پیش از اعمال تحریم‌ها، به راحتی این محصول را از اروپا وارد می‌کردیم، اما در سفارش اخیر به دلیل تحریم ناچار شدیم از طریق ترکیه آن را وارد کنیم. وی با بیان اینکه بیش از یک ماه است این محصول خریداری شده در گمرک مانده است، اظهار می‌کند: ما برای واردات منوفیلامنت‌ها از هیچ ارز دولتی و تسهیلات

و کشور لطمه وارد می‌کند. وی با بیان اینکه تعطیلی یک کارخانه منجر به بیکاری مستقیم چندصد نفر و غیرمستقیم چندین هزار نفر می‌شود، می‌گوید: اگر سوله‌های روشن تولید، خاموش شوند چه کسی می‌تواند پاسخگوی لشکر بیکاران باشد؟

شیبانی با بیان اینکه دولت باید با واحدهای متخلف برخورد جدی کند، تاکید می‌کند: نباید برخورد دولت با واحدهای تولیدی بر اساس خلاف یک یا چند واحد متخلف باشد که برخی از آنها پسوند خصولتی را یدک می‌کشند، زیرا موجب آسیب بخش خصوصی واقعی و کشور می‌شود؛ برای نمونه چندی پیش دولت به دلیل تخلف یک واحد غیرخصوصی، استفاده از LC داخلی را برای بخش خصوصی بسیار محدود و غیرممکن کرد.

ماشین‌آلات فرسوده صنعت نساجی، کاهش‌دهنده قدرت رقابت تولیدکنندگان ایرانی

مدیرعامل گروه صنعتی موکت همدان فرسودگی و از کارافتادگی ماشین‌آلات صنعت نساجی و صنایع وابسته به آن را از دیگر مشکلات موجود به دلیل اعمال تحریم‌ها بیان می‌کند و توضیح می‌دهد: تحریم و مشکلات ناشی از آن برای واردات ماشین‌آلات به دلیل ممکن نبودن مبادله ارز، گشایش اعتبار، افزایش نرخ دلار و رغبت نداشتن تولیدکنندگان اروپایی به فروش دستگاه‌ها به ایران، مشکلات و محدودیت‌های زیادی را به صنعت کشور تحمیل کرد. شیبانی در عین حال تاکید کرد: باین‌حال جوانان توانمند ایران باوجود همه کاستی‌ها و مشکلات، خودکفایی صنعتی را در ساخت قسمتی از ماشین‌آلات ایجاد کردند.

باین‌حال وی با تاکید بر اینکه نباید فراموش کرد این تکنولوژی وارداتی است، می‌گوید: اگر در صنعت به‌روز نشویم از مباحث توسعه پایدار دور خواهیم شد؛ برای نمونه ۲۵ سال پیش بحث صرفه‌جویی در انرژی و سرعت تولید مطرح نبود، اما امروز ماشین‌آلات کم‌مصرف و با سرعت بسیار بالا تولید می‌شوند. به گفته شیبانی، ماشین‌آلات فرسوده هزینه‌های تولید را افزایش می‌دهد و در نتیجه روی قیمت نهایی محصول تاثیر می‌گذارد و قدرت رقابت را از تولیدکنندگان ایرانی می‌گیرد.

وی بر اساس شرایط موجود با پیش‌بینی اینکه شاید دیگر نتوانیم به راحتی از اروپا ماشین‌آلات روز مورد نیاز خطوط تولید را وارد کنیم، اضافه می‌کند: باید بیشتر به سمت تولیدات داخلی برویم که لازمه آن آموزش درست، در اختیار گذاشتن سرمایه، امکانات و فضای مناسب به نخبگان جوان کشور است؛ البته تحقق این امر همکاری و همفکری بیشتر صنعت و دانشگاه و حمایت کامل هیات حاکمه کشور را می‌طلبد.

صادرات نیازمند انجام کار فرهنگی و ابزار بانکی است
مدیرعامل گروه صنعتی موکت همدان در بخش دیگری از گفت‌وگو به مقوله صادرات می‌پردازد و توضیح می‌دهد: صادرات تبدیل به مقوله‌ای بسیار دشوار و پرمخاطره برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان شده است؛ زیرا تا به ابزار درست ارتباط با بازارهای خارجی و امکانات بانکی دسترسی نداشته باشیم، جهش صادراتی روی نخواهد داد. وی با تأکید بر اینکه صادرات نیازمند انجام کار فرهنگی، بازاریابی درست، اطمینان از تأمین به‌موقع مواد اولیه قراردادهای صادراتی با قیمت محاسبه شده در آنها و ابزار بانکی است، اظهار می‌کند: برای دسترسی داشتن به بازار صادراتی باید سیستم بانکی مبتنی بر فرآیند LC و ضمانت‌نامه‌های بانکی کشور مقصد را در اختیار داشت که تولیدکنندگان ایرانی به دلیل تحریم‌ها به این امکانات دسترسی ندارند.

به گفته وی در کنار همه این مشکلات، عطف‌بماسبق شدن بسیاری از دستورالعمل‌های دولتی و به‌ویژه بانک مرکزی درباره ارز حاصل از صادرات، کار را برای بسیاری از صادرکنندگان پرمخاطره و مشکل کرده است. شیبانی بر این باور است که دولت‌مردان نباید تصمیمات خود درباره بخش خصوصی را پشت درهای بسته بگیرند، زیرا این تصمیم‌ها بی‌شک مشکلات صنعت را برطرف نخواهد کرد؛ بلکه باید از تجربه و توان بخش خصوصی در جلسات تصمیم‌گیری استفاده کنند و اداره صنعت را به آنها بسپارند، چراکه به‌گفته وی هرکجا کارخانه‌ای به تصرف نهادهای دولتی یا بانک‌ها درآمد، نه تنها رقیبی بسیار بد برای بخش خصوص شد بلکه کارش به تعطیلی و بیکاری کارگران رسید.

بانکی استفاده نکرده‌ایم؛ کاش تصمیم‌گیران هنگام اتخاذ چنین دستورالعمل‌های بازدارنده‌ای بیشتر به فکر توقف خطوط تولیدی کارخانه‌ها و بیکاری پرسنل شاغل باشند.

روشن توزیع مواد اولیه پتروشیمی، مشکل دیگر واحدهای نساجی و موکت‌سازی

شیبانی همچنین با یادآوری اینکه در گذشته بیشتر مواد مورد نیاز را وارد می‌کردند، تصریح می‌کند: پس از فعال شدن پتروشیمی‌ها اکنون تقریباً همه مواد اولیه واحدها از تولیدات داخل تأمین می‌شود، اما نحوه توزیع این مواد برای تولیدکنندگان داخلی مشکل‌ساز شده است. مدیرعامل گروه صنعتی موکت همدان با تأکید بر اینکه خام‌فروشی این مواد درحالی‌که توان فرآوری و تولید محصول نهایی را با ارزش افزوده‌ای بسیار بیشتر در کشور داریم اقدامی اشتباه و فاجعه است، اضافه می‌کند: با تشدید تحریم‌ها، صادرات موادخام برای پتروشیمی‌ها دشوار شد و در نتیجه این روزها دست تولیدکنندگان داخلی به این مواد می‌رسد؛ اما مشکل اصلی اینجاست که صنایع پایین‌دستی ما برای خرید این مواد اولیه از بورس به‌دلیل عرضه کم، قطره‌چکانی و روش توزیع نادرست، به‌ناچار بین ۳۰ تا ۶۰ درصد با یکدیگر رقابت می‌کنند. شیبانی با طرح این پرسش که چرا باید برای محصول تولید داخلی ۳۰ تا ۶۰ درصد رقابت وجود داشته باشد، می‌گوید: پتروشیمی‌ها با عرضه قطره‌چکانی محصولات خود سعی در افزایش تقاضا و در نتیجه افزایش رقابت دارند؛ درحالی‌که این نوع رقابت در بورس سالم نیست و کاش برای رقابت در بورس سقف تعیین می‌شد.

تازیانه بی ثباتی بر پیکره تولید

گفتگوی ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» با دکتر محمدرضا اسماعیلزاده
مدیرعامل شرکت ایران تکنخ

به عنوان اولین سوال، خودتان و مجموعه تحت امرتان را برای خوانندگان نشریه معرفی بفرمایید.

بنده محمدرضا اسماعیلزاده هستم. دوره کارشناسی را در رشته تکنولوژی نساجی در دانشگاه منچستر گذراندم و مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا را هم در رشته مدیریت استراتژیک در دانشگاه بوردو فرانسه به اتمام رساندم. بعد از پایان تحصیلات و بازگشت به ایران، از سال ۱۳۸۶ تاکنون در مجموعه ایران تکنخ مشغول فعالیت هستم.

شرکت ایران تکنخ از سال ۱۳۷۰ در شهرستان نوشهر تأسیس شده و این مجموعه از همان سال‌های آغازین فعالیت، در زمینه تکسچرایزینگ و سپس تولید نخ‌های نیمه خام فعالیت می‌کند و تقریباً طی این ۲۹ سال هرساله طرح‌های توسعه و افزودن ماشین‌آلات جدید در کارخانه صورت پذیرفته است. در حال حاضر، شرکت با ۲۳۶ نیروی مشغول به کار، دارای دو خط تولید نخ‌های POY و یک خط در حال نصب، ۱۲ ماشین استرچ برای تولید نخ DTY، دو ماشین برای تولید نخ ایرکاور و نخ ATY و ... است و تقریباً مجموعه‌ای از محصولات مرتبط به نخ‌های آماده برای بافت در کارخانه ایران تکنخ تولید می‌گردد. همچنین

توسعه این واحد تولیدی نیز در دستور کار است که در آینده نزدیک انجام خواهد پذیرفت.

عمده مشتریان شما چه گروه‌هایی هستند؟

نخ‌های پلی‌استر طیف گسترده‌ای از مشتریان را پوشش می‌دهد. در حال حاضر، مشتریان ما را تولیدکنندگان پارچه رومبلی، روکش اتومبیل، پرده، فرش ماشینی و پتو تشکیل می‌دهند و طبیعتاً بخشی از مصرف‌کنندگان محصولات شرکت نیز تولیدکنندگان پوشاک هستند.

شیوع کرونا و وقفه‌ای که این همه‌گیری در اکثر کسب‌وکارها ایجاد کرده، چه تأثیراتی در صنعت نساجی مخصوصاً زمینه‌های کاری شرکت شما برجای گذاشته است؟

از آنجایی که کارخانه در استان مازندران و محدوده نوشهر مستقر است، بجز مشکلات تردد، شیوع کرونا شوک بزرگی را به کل صنایع از جمله صنعت نساجی وارد کرد. از یک طرف، دغدغه سلامت پرسنل و از طرف دیگر، معضلات اقتصادی سبب شد اکثر واحدها از جمله شرکت ما با مشکلات زیادی مواجه گردند.

اگرچه دولت در ابتدای همه‌گیری برای کمک به فعالان اقتصادی، قوانین و مساعدت‌های خاصی را مقرر کرد، ولی ما به عنوان تولیدکننده مواد اولیه از هیچ حمایت و کمکی از طرف سازمان‌های دولتی بهره نبردیم. واحدهای تولیدی نظیر ایران تکنخ که در مقیاس بزرگ فعالیت می‌کنند، برای تأمین مواد اولیه که اتفاقاً در داخل تولید می‌گردد شدیداً در مضیقه هستند و متأسفانه حتی در این شرایط سخت، امتیاز خاصی برای این واحدها تعلق نگرفته است. از سویی دیگر، با توجه به شدت گرفتن تحریم‌ها و همچنین شیوع بیماری، واردات تقریباً متوقف شده و قابلیت تأمین مواد اولیه از خارج از کشور میسر نیست و همین مسئله ما را با مشکلات جدی مواجه کرده است. با این اوصاف، از آنجایی که پروسه تولید یک پروسه مستمر و توقف‌ناپذیر است ما هم مانند بسیاری از کارخانجات کشور، به فعالیت خود ادامه داده‌ایم و در همین دوره نیز در حال افزایش تولید و نصب ماشین‌آلات جدید هستیم و تلاش کرده‌ایم که اهداف کلی سازمان تحت تأثیر مشکلات مذکور قرار نگیرد.

آیا مصرف‌کنندگان و مشتریان شما هم در پی شیوع کرونا سفارشات خود

را کاهش دادند؟

بله، طبیعتاً وقتی خود دولت اعلام می‌کند که اقتصاد کشور در بهار امسال ۳٫۵ درصد کوچک شده، مسلماً بازار نساجی و پوشاک هم که مستقیماً با شرایط اقتصادی جامعه در ارتباط است با رکود نسبی و روند کاهشی تقاضا مواجه شده است و ما هم از این شرایط لطمه خورده‌ایم.

با توجه به اینکه از مواد اولیه پتروشیمی استفاده می‌کنید اخیراً تصمیماتی در این حوزه گرفته شده که ظاهراً به نفع صنعت نساجی نبوده. در این زمینه نظراتان چیست؟

یکی از مهم‌ترین معضلاتی که با آن مواجه هستیم عدم ثبات در سیاست‌گذاری‌هاست. این موضوع هم در بدنه دولت و هم در مجموعه‌های پتروشیمی که به نوعی بالادست ما محسوب می‌شوند، دیده می‌شود. باید به این موضوع توجه داشت که شرایط اقتصادی کشور به قدر کافی سخت و پرچالش است و مجموعه‌های تولیدی با توجه به ذات فعالیت خود توانایی این حجم از تغییرات و انعطاف در برنامه‌ریزی را ندارند و قطعاً این وضعیت منجر به اخلال و تضعیف واحدهای تولیدی خواهد گردید.

ما چه در جلساتی که در انجمن صنایع نساجی داشته و چه در جلسات با مسئولان مربوطه، اعتراض خود را نسبت تصمیمات اتخاذ شده در حوزه عرضه مواد اولیه پتروشیمی ابراز کرده‌ایم. پس از تشدید تحریم‌ها و در ۳ ماهه اول سال ۹۹، علیرغم انتظار شاهد کاهش عرضه مواد اولیه در بورس کالا بوده‌ایم که منجر به بالا رفتن رقابت، افزایش قیمت تمام‌شده و کاهش راندمان تولید گشت. کارخانجات تولیدکننده پلی‌استر در چند ماهه گذشته به علت نبود بستر واردات و منابع ارزی و به دلایل ذکر شده، هر روز نگرانی بیشتری نسبت به تعطیلی خطوط

تولید را تجربه می‌کنند. در چنین شرایطی، چشم‌امید همه به عرضه مناسب مواد از جانب شرکت‌های پتروشیمی داخلی است تا شعار جهش تولید عملیاتی شود.

در وهله بعد، شرایط تسویه نیز دستخوش تغییرات مداوم شده و عرضه‌کننده اصلی مواد پتروشیمی، علیرغم شرایط سخت اقتصادی تصمیم به متوقف کردن تسویه اعتباری گرفته است. به همین دلیل، در چند ماه گذشته همه واحدهای تولیدکننده پلی‌استر به اجبار کلیه مواد اولیه خریداری‌شده خود را به صورت نقدی تسویه می‌کنند. در واقع، مجموعه‌ها ناگزیرند مواد اولیه پتروشیمی را صرفاً از یک مجموعه و آنهم با تناژ بالا و با شرایط تسویه نقدی و غیرقابل‌انعطاف خریداری کنند، اما در زمان فروش مجبورند بخاطر رکود ناشی از کرونا، مشکلات اقتصادی و کاهش قدرت خرید مشتریان خود را لحاظ کرده و اصطلاحاً با مشتریان خود راه بیابند. هیچ مجموعه‌ای در صنعت ما که فروش صددرصد نقدی داشته باشد وجود ندارد و این شرایط، شرکت‌ها را ناگزیر به استفاده از تسهیلات بانکی با بهره‌های بالا برای تامین سرمایه در گردش می‌کند. طبیعتاً تسهیلات بانکی بهره مشخصی دارد و عملاً بانک‌ها نیز شریک اجباری مجموعه‌های تولیدی می‌شوند. خروجی و نتیجه حتمی این شرایط، تحلیل رفتن توان تولیدکنندگان مواد اولیه صنعت نساجی و متعاقباً بالا رفتن قیمت تمام‌شده کالا می‌شود که نهایتاً به سایر اجزای زنجیره صنعت نساجی و مصرف‌کنندگان منتقل می‌گردد.

بر همین اساس، ما در جلسات با مسئولان به تثبیت قوانین و سیاست‌ها حداقل به مدت یک سال تأکید کردیم تا امکان برنامه‌ریزی حداقلی برای واحدها فراهم گردد ولی در صورت عدم بروز این اتفاق متأسفانه هر روز مشکلات بیشتر خواهد شد.

در زمینه قیمت‌گذاری مواد پتروشیمی برای شرکت‌های نساجی شرایط به چه ترتیب است؟

قیمت‌گذاری مواد پتروشیمی متأسفانه با میزان عرضه این مواد ارتباط مستقیمی پیدا می‌کند و نرخ‌ها که به عنوان قیمت پایه اعلام می‌شود، هیچگاه در عمل محقق نمی‌شود. در چند ماه گذشته، یکی از گلايه‌های جدی واحدهای نساجی نیز همین موضوع است که هیچگاه قیمت فروش به واحدها، مطابق یا حتی نزدیک قیمت‌های پایه اعلامی نیست و به دلیل تقاضای زیاد بازار، معمولاً یک رقابت ۵۰ تا ۷۰ درصدی نسبت به قیمت پایه ایجاد می‌شود که قیمت‌های اعلامی را زیر سوال می‌برد. بنابراین ما چندان در مورد قیمت‌گذاری‌ها اعتراض نداریم چون می‌دانیم در عمل نیز محقق نمی‌شوند.

بازگرداندن سقف رقابت در ارتباط با مواد پتروشیمی آیا می‌تواند شرایط را به نفع واحدهای نساجی تغییر دهد؟

هر مجموعه‌ای بر اساس منافع و سیاست‌های خود تلاش می‌کند که امری بدیهیست ولی ممکن است وقوع این امر به نفع کل صنعت نباشد و شرایط بدتری برای بخش بزرگتری از واحدها پدید آورد. اگر اشتباه نکنم این موضوع در سال ۹۶ یا ۹۷ نیز عملیاتی شد که به نظر من خروجی این سیاست، نه مثبت و نه منفی و یک خروجی بینابین بود. موضوع سقف رقابت به نحوی است که تأثیرگذاری آن بستگی زیادی به عوامل زیادی مثل میزان عرضه، شرایط تسویه، میزان سهمیه در بهین‌یاب و مقیاس واحدهای تولیدی دارد. تجربه نشان داده در صورت حاکم شدن سقف رقابت، با توجه به اینکه کلیه واحدها جهت تامین به میزان سقف اقدام به رقابت می‌کنند، کل مواد عرضه‌شده به نسبت کل تقاضا تقسیم شده و مجموعه‌هایی که سهمیه واقعی و کوچک‌تری دارند، سهم

بافتینه

در حال حاضر، چه بخش‌هایی از فعالیت شرکت واردات‌محور است و ارزش‌بری دارد؟

بخش عمده‌ای از قطعات یدکی مورد نیاز و همین‌طور برخی از اقلام مصرفی مثل بوئین‌های مخصوص واحد POY و مواد افزودنی نظیر روغن اسپین‌فینیش که هنوز در ایران با کیفیت قابل‌قبولی تولید نمی‌شود، از طریق واردات تامین می‌گردد.

به جز مواردی که تا اینجا مطرح شد، اهم مسائل و مشکلاتی که در پروسه تولید خود بیشتر با آنها درگیر هستید چه مواردی هستند؟

یکی از معضلات عمده‌ای که در استان‌های صنعتی محروم از جمله استان مازندران داریم، فقر منابع انسانی متخصص است. در این زمینه، ما دست تمام دانشکده‌ها و مراکز علمی کشور را به گرمی می‌فشاریم تا بتوانیم از فارغ‌التحصیلان رشته نساجی در جهت ارتقای مجموعه استفاده کنیم. اما متأسفانه فارغ‌التحصیلان صنعت نساجی در قیاس با دیگر رشته‌های صنعتی، بسیار کمتر جذب بازار کار در حوزه تخصصی خودشان می‌شوند.

مسئله مهم دیگر، در ارتباط با تخصیص ارز است که خیلی از واحدهای نساجی با آن دست به گریبان هستند. متأسفانه به دلیل همین مشکل، بخشی از ظرفیت تولید مجموعه ما به دلیل عدم تخصیص ارز برای واردات لوازم یدکی، راکد مانده است. در مورد برخی از پروفورم‌ها، حدود ۴ تا ۵ ماه از تاریخ آن گذشته و سفارش‌ها آماده گردیده اما به دلیل عدم تخصیص ارز امکان ارسال و ترخیص فراهم نیست.

افزایش اخیر نرخ ارز چه تاثیری بر فعالیت شما گذاشته و آیا روند افزایشی نرخ ارز را برای واحدهای تولیدی

کرونا در ماه‌های آخر سال ۹۸ سرعت کار را بسیار کند کرد. همچنین مشکل همیشگی بوروکراسی اداری نیز سنگ‌اندازی زیادی در مسیر ما ایجاد کرد و علیرغم آنکه در ارتباط با خرید ماشین‌آلات همه پروسه‌های مربوطه را انجام داده بودیم، نتوانستیم تا پایان سال ۹۸ این ماشین‌آلات را خریداری کرده و بعد از آن هم تحریم‌های جدید کولون بانک چین و افزایش ۷۰ درصدی نرخ ارز سبب توقف این پروژه در آخرین لحظات شد. هرچند توانستیم خرید ماشین‌آلات POY و افزایش میزان تولید نخ نیمه‌آماده را در آخرین لحظات نهایی کنیم. خوشبختانه این ماشین‌آلات در حال حاضر، مراحل نصب را پشت سر می‌گذارد و امیدواریم با راه‌اندازی این ماشین‌آلات جدید، از آبان‌ماه امسال رقم ۲۰ تن در روز به ظرفیت تولید فعلی شرکت اضافه شود.

آیا معافیت یا تسهیلات مربوط به خرید ماشین‌آلات خطوط تولید شامل حال مجموعه شد و توانستید از این تسهیلات استفاده کنید؟

متأسفانه خیر. یکی از مشکلات بخش صنعت کشور عدم اطلاع‌رسانی صحیح سیاست‌های حمایتی و مهم‌تر از آن، سدهای متوعی است که در مسیر اعطای این تسهیلات قرار دارد. با توجه به پروسه طولانی کارشناسی و تایید طرح توجیهی توسط وزارتخانه و بانک عامل که بین ۶ تا ۹ ماه زمان برد، قطعاً سیستم تجارت بین‌المللی چنین چیزی را نمی‌پذیرد که شش ماه قبل برای خرید یک ماشین مذاکره کنید و بعد از گذشت این مدت، باز هم نتوانید پول را پرداخت کنید. به همین علت نتوانستیم از تسهیلات دولتی در این مورد استفاده کنیم. امیدواریم در آینده شرایط مهیا شود و بتوانیم برای طرح‌های توسعه‌ای دیگر شرکت از چنین تسهیلاتی بهره‌مند شویم.

حدقلی از مواد اولیه خواهند برد و حجم زیادی از مواد اولیه به واحدهای بزرگ با ظرفیت بالاتر می‌رسد که این خود می‌تواند منجر به تعطیلی کامل آن واحد تولیدی گردد. از طرف دیگر، میزان تقاضای هفتگی برای مواد اولیه معمولاً ۴ تا ۵ برابر میزان عرضه است و به همین دلیل، اکثر واحدها در عمل یک‌پنجم سهمیه متعارفی که در شرایط برابری عرضه و تقاضا به آنها می‌رسد را دریافت می‌کنند که نسبت به نیاز واقعی آنها، رقم ناچیزی می‌شود. بنابراین بازگرداندن سقف رقابت در صورتی راهگشاست که مجموعه پتروشیمی عرضه‌کننده مواد، عرضه را به میزانی بالا ببرد که نسبت عرضه و تقاضا در بازار معقول و متناسب باشد. متأسفانه در جلساتی که داشتیم این عزم در تنظیم وضعیت را شخصاً مشاهده نکردم و به همین دلیل، من مسئله سقف رقابت را راه‌حل مناسبی برای رفع مشکل قیمت‌گذاری نمی‌دانم.

در صحبت‌های خود به خرید ماشین‌آلات جدید برای کارخانه اشاره کردید. با توجه به شرایط تحریم و افزایش شدید نرخ ارز، آیا این پروسه به سهولت انجام گرفت؟

حقیقتاً این پروسه به سختی انجام گرفت و ما تا مرز ناامیدی پیش رفتیم ولی در نهایت توانستیم بخشی از برنامه خرید را اجرایی کنیم. برنامه‌ای که برای سال ۹۸ تدوین کرده بودی، اضافه کردن ۳ خط تولید ماشین استرچ و یک خط تولید ماشین POY به مجموعه بود که برای تحقق این برنامه با جلسات پی در پی با شرکت‌های سازنده و بازدید حضوری از کارخانجاتشان در کشور مبدا به مرحله نهایی کردن خرید رسیدیم و احتیاج داشتیم که بخشی از منابع مورد نیاز را از طریق سیستم بانکی کشور تامین کنیم. بر همین اساس، تصمیم گرفتیم یکی از فازهای توسعه را با کمک منابع بانکی پیش ببریم ولی متأسفانه شیوع

مطلوب ارزیابی می کنید یا خیر؟

بهترین راه برای پاسخ به این سوال، مقایسه کردن شرایط امروز تولید با نرخ دلار حدود ۲۸ هزار تومان و زمانی است که نرخ دلار حدود ۳ هزار تومان بود و بررسی کنیم که آیا امروز شرایط بخش تولید در کشور بهتر شده است یا خیر؟ قاعدتا در طول این مدت فقط مشکل نرخ ارز را نداشته ایم، بلکه مسئله تحریم ها و کاهش تمایل کشورهای مختلف برای مراودات تجاری با ایران نیز وجود داشته است. در سال های قبل بسیاری از شرکت های نساجی به کشورهای همسایه نظیر ترکیه، عراق، روسیه و ... صادرات انجام می دادند اما امسال و سال گذشته اکثر این شرکت ها صادراتشان متوقف شده که در این زمینه، نمی توان صرفا به نرخ ارز پرداخت. در حال حاضر، با توجه به تحریم ها هیچکدام از شرکت های داخلی نمی توانند ضمانت مالی لازم را از خریدار اخذ کنند و خیلی از شرکت ها به دلیل عدم امکان استفاده از L/C یا قرارداد معتبر مطالبات سنگینی از مشتریان خارجی خود دارند. قطعا تا زمانی که شرایط اینگونه باشد، صادرات حکم بندبازی را دارد و هیچ تضمینی هم برای اینکه طرف خارجی به تعهدات خود عمل کند وجود ندارد.

بنابراین درست است که افزایش نرخ ارز در یک اقتصاد آزاد به افزایش صادرات و کاهش واردات منجر می شود، اما متأسفانه در کشور ما این گونه نیست و افزایش نرخ ارز به خودی خود نمی تواند برای تولید و صادرات کشور مثرتر باشد.

پیشنهادات و درخواست های مشخص شما از مسئولان وزارت صنعت برای رفع مشکلات موجود صنعت نساجی چیست؟

من به شخصه تثبیت سیاست های صنعتی و اقتصادی را یکی از مهم ترین فاکتورها می دانم. با توجه به اینکه صنعت نساجی از یک زنجیره بسیار گسترده برخوردار است، به همین خاطر

تثبیت سیاست ها کمک شایانی به مجموعه ها جهت انجام برنامه ریزی بلندمدت خواهد کرد. در حال حاضر، هیچ واحد نساجی در کشور توان تدوین برنامه بلندمدت ۵ ساله یا حتی میان مدت را ندارد و حتی برنامه های سالانه شرکت ها نیز بارها دستخوش تغییرات می شود. در حالی که پیش نیاز فعالیت های صنعتی، مقوله برنامه ریزی است و در اکثر کشورهای صنعتی دنیا نیز روال به همین صورت است. در وهله بعدی، باید موضوع حمایت از تولید از حرف و شعار، به مرحله عمل برسد. حمایت از تولید یعنی اینکه تمام ارگان هایی که به نمایندگی از دولت با واحدهای تولیدی طرف هستند از جمله وزارت صمت، وزارت اقتصاد و دارایی، بانک مرکزی و ... رویکرد حمایتی به تولید داشته باشند، نه اینکه به واحدهای خصوصی تولیدی به چشم مجموعه های متمول نگاه کنند و بعضا بخواهند در شرایط فعلی کشور، با فشار به تولید کنندگان، مشکلات اقتصادی خود را مرتفع نمایند.

در گام بعدی نیز باید شرایط برای برداشته شدن تحریم ها تسهیل شود و تا زمانی که تحریم ها و حمایت های داخلی با همین وضعیت حاکم باشند، به زحمت می توان شرایط اقتصادی کشور و واحدهای تولیدی را بهبود بخشید. در حال حاضر، مجموعه های بسیار توانمندی در صنعت تولید نخ پلی استر فعالیت دارند و چه بسا اگر این شرکت ها در کشور دیگری فعال بودند تا ۱۰ برابر توسعه یافته و بزرگتر شده بودند. تمامی واحدها به دنبال نوسازی، تولید محصولات جدید و بی نیاز کردن کشور از واردات هستند اما تحریم ها ترمز شدیدی برای مجموعه های پیشرو کشور در صنعت نساجی بوده است. لذا اگر راهکاری اندیشیده شود تا جو بین المللی علیه کشورمان تلطیف شود و امکان از سرگیری مناسبات برقرار گردد، قطعا واحدهای تولیدی ماشین آلات و ملزومات خود را با شرایط منصفانه تری خریداری خواهند کرد و همین منجر به گشایش بزرگی در

صنعت نساجی خواهد گردید.

طی دو سال گذشته، مسئولان وزارت صنعت چندین بار در مورد اینکه صنعت نساجی جزو اولویت های این وزارتخانه است صحبت کرده اند. آیا جنابعالی چنین عزمی را برای حمایت از صنعت نساجی مشاهده می کنید؟

من از نزدیک با اکثر دست اندرکاران حوزه نساجی در داخل وزارت صنعت آشنایی دارم و اکثرا افراد منصف، زحمتکش و دلسوزی هستند. منتهی به نظر بنده، تشکیلاتی که در وزارت صنعت اختصاصا برای بخش نساجی در نظر گرفته شده، به هیچ وجه متناسب با ابعاد و گستردگی صنعت بزرگ نساجی نبوده و حتی جوابگوی نیمی از نیازهای این صنعت هم نیست. به همین علت، اگر وزارت صمت واقعا قصد ایجاد تحول صنعت نساجی دارد، باید بدنه کارشناسی، فنی و تشکیلاتی اداره کل مربوطه را تقویت نماید.

و نکته پایانی؟

لازم است به این نکته اشاره کنم که متأسفانه تعداد زیادی از نیروهای متخصص و نخبه کشور، به دلیل شرایط اقتصادی موجود، در کشور حضور ندارند. اما من به قاطعیت عرض می کنم که اگر شرایط اقتصادی کشور به سمتی بروند که کورسوی امیدی دیده شود و با رفع معضلات موجود، اقتصاد کشور در فاز توسعه قرار بگیرد و ثبات حاکم شود، بالغ بر نیمی از نخبگان خارج از ایران، بار دیگر به کشور باز می گردند. اما با تداوم معضلات موجود چه بسا کسانی که هم اکنون ایثارگرانه در صنعت و تولید در حال فعالیت هستند نیز راه خروج را در پیش گیرند. در پایان ضمن تشکر از نشریه صنعت نساجی و پوشاک، امیدوارم صحبت هایی که در این مصاحبه مطرح شد بتواند گره کوچکی از معضلات صنعت نساجی کشور بگشاید.

تغییر وضعیت صنعت، از مقابله با کرونا دشوارتر است!

گفتگوی ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» با
مهندس محمدمهدی سمائیان مدیرعامل شرکت
کاسپین تکمیل رز

معرفی

محمدمهدی سمائیان هستم. دارای مدرک لیسانس مدیریت و کامپیوتر از سوئیس و همچنین گواهینامه خلبانی. شرکت کاسپین تکمیل از سال ۱۳۹۳ تاسیس شده و در زمینه چاپ و تکمیل و رنگرزی پارچه فعالیت می‌کند.

با توجه به شیوع کرونا، وضعیت کلی صنعت نساجی به خصوص در زمینه کاری خودتان را چطور ارزیابی می‌کنید؟

تأثیر کرونا بر صنعت نساجی مانند سایر صنایع بوده و در هر حال همه امیدوار هستند که زودتر راه‌حلی برای آن پیدا شود. ولی اگر هم نشد خصوصیت و قدرت انسان این است که با هر شرایطی خود را وفق می‌دهد. مشکل صنعت نساجی یا به طور کلی صنعت ایران، کرونا نیست. در عین حال مقابله با کرونا بسیار راحت‌تر از تغییر وضعیت کنونی صنعت است. مقابله با کرونا در مقابل تصحیح اقتصاد کشور اصلاً به حساب نمی‌آید!

افزایش اخیر نرخ ارز چه تبعات مثبت و منفی می‌تواند برای صنایع نساجی کشور داشته باشد؟ و برآیند تأثیرات افزایش نرخ ارز بر صنعت نساجی را مثبت ارزیابی می‌کنید یا منفی؟

با افزایش نرخ ارز، طبیعتاً قیمت کالاهای کامل‌شده وارداتی نساجی در کشور افزایش پیدا می‌کند. ولی در کنار آن مواد اولیه و لوازم یدکی نیز گران می‌شود. بنابراین، این به نفع صنعت نیست. تنها درگیری و تنش میان تولیدکننده و خریدار نصیب نساجان می‌شود. این بحث تکراری است و جواب کوتاه‌بینانه این است که افزایش قیمت ارز به نفع تولیدکنندگان داخلی است. اگر چنین بود پس چرا وقتی که ۴۰ سال پیش یک هزار تومان معادل ۱۴۲ دلار بود در برابر الان که ۴ سنت است، وضعیت معیشت مردم و صنعت کشور بسیار بهتر از حالت فعلی بوده؟ این استدلال بچگانه برای کشور ما درست نیست و فقط برای توجیه اشتباهات مدیران سیستم عنوان می‌شود. افزایش یا کاهش نرخ ارز در یک اقتصاد سالم و صحیح که همه چیز بر سر جای

خودش است تا حدودی و در یک محدوده معین و حساب‌شده کارساز است. مانند چین و ترکیه که ۱۰ درصد افزایش و کاهش در نرخ ارز تفاوت عمده‌ای در صادرات و واردات ایشان ایجاد می‌کند. نه برای ما که افزایش نرخ ارز ۱۰۰ درصدی در سال داریم. نرخ ارز تنها یک پارامتر در میان صدها پارامتر دیگر در یک اقتصاد تعیین‌کننده است و اینکه بتوان با بالا و پایین کردن آن اقتصاد را به مسیر صحیح انداخت نهایت بی‌اطلاعی تصمیم‌گیرندگانی است که اصلاً کنترلی بر روی ارزش پول ملی ندارند ولی نمی‌خواهند به آن اعتراف کنند.

وضعیت اقتصاد ما در ۴۰ سال گذشته استراتژی و نتیجه مشخصی نداشته و نمی‌توان آن را با هیچ روش علمی و عقلانی تجزیه و تحلیل کرد. نه اینکه پیچیده باشد برعکس آنقدر ساده است که با هیچ عقل سلیمی قابل قبول و باور نیست که کشوری با دست خود اقتصادش را به این وضع برساند. ارزش هزار تومان پول از ۱۴۲ دلار به کمتر از ۴ سنت رسیده، پاسپورت ما جزو بی‌ارزش‌ترین پاسپورت‌هاست. نفت و کالا نمی‌توانیم صادر کنیم. حتی با پول

نرخ ارز تنها یک پارامتر در میان صدها پارامتر دیگر در یک اقتصاد تعیین کننده است و اینکه بتوان با بالا و پایین کردن آن اقتصاد را به مسیر صحیح انداخت نهایت بی اطلاعی تصمیم گیرندگانی است که اصلا کنترلی بر روی ارزش پول ملی ندارند ولی نمی خواهند به آن اعتراف کنند

نقد هم به ما کالا نمی دهند که نهایت بی احترامی به شخصیت، تاریخ و انسانیت ماست. پروژه های دولتی با هزینه های بسیار بالاتر و زمان بسیار بیشتر در کشور اجرا می شود. تعداد صفرهای جلوی اختلاس ها قابل درک نیست. تورم در حال نابودی اقتصاد و معشیت و ثروت مردم است. تعرفه های گمرکی تبعیض آمیز و بی منطق و برای سودجویی اقلیت قلیلی تنظیم می شوند. دولت های خارجی بدیهی ترین حقوق ما یعنی اموال مان را به ما نمی دهند. ولی باز هم همان روش های قبلی را تکرار می کنیم.

با توجه به اینکه، نساجی به نوعی کسب و کار خانوادگی و موروثی شما از زمان فعالیت مرحوم پدر تا به امروز بوده، صنعت نساجی کشور در این مدت چه فرازو فرودهایی را تجربه کرده و نقاط عطف فعالیت

صنعت نساجی در کشور از نظر جنابعالی چه مقاطعی بوده است؟

در مقاطع جنگ-ریاست جمهوری آقای رفسنجانی-آقای خاتمی-آقای احمدی نژاد و آقای روحانی، بالا و پایین های بسیاری را شاهد بودیم. به عقیده بنده در انتهای دوران ریاست آقای خاتمی، صنعت و تولید وضع به مراتب بهتری نسبت به سایر دوران داشت و وجود مقداری منطق قابل مشاهده بود. در دوران آقای احمدی نژاد بیشترین سنگ اندازی ها را داشتیم. قوه تخیل هم از تصمیمات ضدتولید در آن مقطع باز می ماند. فقط یک نمونه ساده آن وارد کردن دستگاه چاپ روتاری برای اینجانب بود که در سال ۲۰۰۳ مرحله ترخیص آن از گمرک کمتر از ۴۸ ساعت و بدون تحمیل هزینه دموراژ انجام گرفت. ولی در دوران آقای احمدی نژاد همین مورد ۵ ماه و با هزینه بسیار هنگفت و بی مورد (طی ۵۷ مرحله-ضمیمه) طول کشید. همه شرایط هم برای هر دو مورد کاملا یکسان بود. ظاهرا ایشان کوچکترین اعتقادی به صنعت نداشتند. انجام مراحل مورد نیاز برای ترخیص کالا که از زمان ایشان به ارث رسیده قابل تصور نیست.

مهم ترین مسائل و مشکلاتی که در پروسه کاری خود با آنها مواجه هستید چه مواردی هستند؟

۱- هزینه های بسیار زیادی بر صنعت تحمیل می شود و به جای اینکه سعی بر پایین آوردن این هزینه ها شود با عنوان موارد کلی و مبهم از مسئله عبور می کنند. برای مثال قاچاق کالا به عنوان بزرگترین مشکل عنوان می گردد. در حالی که اگر قیمت تمام شده کالا در کشور پایین بیاید، قاچاق خودبه خود تعطیل می شود. این

هزینه ها هم مالی و هم روحی روانی است. هزینه های مالی مانند:

هزینه های تامین اجتماعی که جزو بالاترین نرخ های دنیاست ولی سرویس دهی آن بسیار کم است. این سازمان با هر عنوانی سعی در گرفتن مبلغی از صنعتگر دارد و به راحتی او را درگیر رفت و آمد بی مورد می کند. مالیات که به صورت ناعادلانه از اقشار پر درآمد و غیرمولد گرفته نمی شود ولی صنعتگران را به ستوه آورده و انگار صنعتگران خون آشامانی هستند که باید نسل آنان را برداشت و با یک بخشنامه و عطف به ماسبق کردن آن زندگی صنعتگران را نابود می کنند. اخیرا نیز محیط زیست با هدف ایجاد درآمد هر جوری که بخواهد صنعتگران را درگیر می کند. هیچ صنعتگری مخالف حفظ محیط زیست نیست. ولی وقتی فقط بهانه گرفته می شود تا مبلغی اخذ شود موضوع فرق می کند. از لحاظ روانی نیز تغییرات یک شبه قوانین، عطف به ماسبق کردن قوانین، نامشخص بودن هزینه های دولتی،... قدرت تمرکز را از تولیدکننده می گیرد. جالب آنکه اکثرا میانی که از این طریق برای دولت اخذ می شود از هزینه ای که برای تشکیلات اخذکننده این مبالغ خرج می شود بیشتر است. این نشان می دهد که این روش مشکل جدی دارد و درگیر کردن تولیدکننده به عقیده من عامدانه است.

۲- صنعت، اقتصاد و کارگران به طور کلی (نه فقط صنعت نساجی) با تورم بزرگترین مشکل را خواهند داشت. در یک اقتصاد تورمی همه چیز از کنترل خارج می شود، سرمایه های مولد از بین می رود، سیستم بازار به کلی به هم می خورد و در نهایت

هر بخشنامه تیری به قلب
تولید است و گاهی انسان
را به این فکر می‌اندازد که
آیا آفرینش تشنج در تولید
عامدانه صورت می‌گیرد یا
خیر. به نظر می‌رسد هر جایی
که کارگشائی صورت می‌گیرد
و نفس راحتی در می‌آید،
اراده‌ای وجود دارد که جلوی
آن گرفته شود!

اقتصادی قشر ضعیف ندارد. این چرخه با
آگاهی کامل سیستم تکرار می‌شود و وقتی
هم جمله حمایت از قشر ضعیف عنوان
می‌شود دیگر کسی جرأت نمی‌کند در
مقابل این رانتخواران بایستد. سوبسید به
اشخاص نیازمند در اکثر کشورها تخصیص
داده می‌شود ولی به شکلی که اثرگذار
باشد و به دست نیازمندان واقعی برسد.
در کشور ما این سوبسید با تفاوت نرخ ارز
برای کالاهای اساسی و سایر کالاها داده
می‌شود که نتیجه آن افزایش تعداد مردمی
هستند که در سطوحی زباله به دنبال غذا
می‌گردند و در کنار آن ثروت بعضی به
صورت تصاعدی افزایش پیدا می‌کند.

۵- محیط تولید، غیرقابل تحمل و غیرقابل
کار کردن است و ادامه حیات کارخانه‌ها از
عجایب روزگار است. احتمالا تولیدکنندگان
واقعی داخلی راحت‌تر می‌توانند در قعر
جهنم هم مجوز بگیرند و کار کنند و به

آیا آفرینش تشنج در تولید عامدانه صورت
می‌گیرد یا خیر. به نظر می‌رسد هر جایی که
کارگشائی صورت می‌گیرد و نفس راحتی
در می‌آید، اراده‌ای وجود دارد که جلوی آن
گرفته شود!

۳- تمام بخشنامه‌ها و مقررات بر اساس
سیاست وضع می‌گردند نه کارشناسی
اقتصادی. به جای آنکه سیاست‌ها بر
حول اقتصاد و تولید و نفع جمعی مردم
کشور بچرخد (مانند تمام کشورهای دنیا)
سیاست‌های داخلی و خارجی هیچ نگاهی
به وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم ندارد.
اقتصاد در تمام کشورها اولویت اول است.
همه چیز باید بر اساس اقتصاد مردم تنظیم
شود، نه هیچ چیز دیگری. این وضعیت در
چند کشور معدود در دنیا وجود دارد و دقیقا
همان کشورهایی که اگر چه در واقع بسیار
ثروتمند هستند ولی ضعیف‌ترین اقتصادها
و فقیرترین مردم را دارند. سیاست‌زدگی
در جزئی‌ترین تصمیم‌گیری‌ها تعیین‌کننده
است. اقتصاد که هیچ، حتی ظاهرا دین
هم سیاست‌زده شده. وقتی جلد کتاب‌های
ابتدایی هم سیاست‌زده شده، دیگر جایی
برای منطق، علم و دانش نمی‌ماند.

۴- دونرخی بودن نرخ ارز و عدم رعایت
عدالت برای تخصیص ارز؛ همه دنیا می‌داند
که ارز نباید دونرخی باشد. ده‌ها بار هم این
مسئله در ایران تکرار و امتحان شده و هر
بار هم همان نتیجه قبلی را داده و سیستم
بارها به اشتباه بودن آن اذغان کرده؛ ولی
باز مجدداً به بهانه حمایت از قشر ضعیف
دوباره آن را اجرا می‌کنند. بعضا ارز ارزان
در اختیار خودی‌ها قرار می‌دهند و این ارز
به فنا می‌رود و هیچ اثری هم برای بهبود

ثروت مردم ذوب می‌شود. خودروسازان
با توجه به قدرت لابی که دارند قبلا به
همین نتیجه رسیده‌اند و به همین دلیل نیز
به راحتی موفق شده‌اند به سیاستمداران
قبولانند که هر ۳ ماه قیمت‌های خودرو
تغییر کند. ولی در مقابل تورم برای
دولت‌های بدهکار موهبت الهی است:

- کسری بودجه و در کنار آن تعهدات
مالی برای بدهکاران را شدیداً کم می‌کند.
در یک اقتصاد تورمی بیشترین سود را
بدهکاران دولتی، بانک‌های بدهکار و
مخصوصاً اشخاص ابربدهکار می‌برند. به
همان مقدار که ارزش پول و ثروت مردم کم
می‌شود به همان مقدار از بدهی بدهکاران
نیز کم می‌شود. دولت‌های بدهکار، با تورم
مالیات خود را اخذ می‌کنند و دیگر احتیاجی
به سرو کله زدن با مودیان و کمسیون‌های
حل اختلاف و اعتراض و صرف وقت
نیست. وضعیت وقتی جالب می‌شود که
این بدهکاران عظیم بتوانند دولت را به این
سمت بکشانند و خود دولت هم از این امر
استقبال کند.

- اثر روانی تورم بر روی روح و روان
مردم نیز مانند ضربه محکمی بر گیجگاه
جامعه است که مدت‌ها مردم را گیج و
درگیر معشیت خود می‌کند و نمی‌گذارد به
مسائل دیگر فکر کنند.

اثر تورم آنقدر عمیق خواهد بود که سایر
مشکلات تولید در مقابل آن هیچ است.
به همین صورت، ادارات مختلف با لشکر
عظیمی از کارمندان که فکر می‌کنند که
کار کردن یعنی پشت سر هم بخشنامه
صادر کردن و ایجاد درگیری برای صنایع.
هر بخشنامه تیری به قلب تولید است و
گاهی انسان را به این فکر می‌اندازد که

**در یک اقتصاد تورمی
بیشترین سود را بدهکاران
دولتی، بانک‌های بدهکار و
مخصوصا اشخاص ابر بدهکار
می‌برند. به همان مقدار که
ارزش پول و ثروت مردم
کم می‌شود به همان مقدار
از بدهی بدهکاران نیز کم
می‌شود**

بهشت نیز صادر کنند! ادارات مختلف که همگی با قوانین عجیب و غریب انگشت به چشم صنعت می‌کنند، قوانین وارداتی و نرخ ارز که به کلی سیاست‌زده است و جایی برای تمرکز مدیران بر روی فرایند تولید و بهره‌وری نمی‌گذارد. قوانین تامین اجتماعی که شباهتی به بیمه و تامین اجتماعی ندارد و باید نام دیگری بر آن نهاد. کاغذبازی‌های بی‌مورد و وقتگیر تمام انرژی صنعت را می‌گیرد. اداره‌های برق و آب و گاز با ارسال یک پیامک حاوی شناسه قبض و بدون درج جزئیات، احتمالا سعی در نامشخص نگه داشتن قیمت‌ها به بهانه حفظ محیط زیست دارند و وقت مصرف‌کنندگان را بیهوده برای گرفتن جزئیات قبض می‌گیرند.

۶- قوانین گمرکی و تعرفه‌ها برای صنعتگران واقعی پیچیده، تشنج‌آفرین، نامشخص و تبعیض‌آمیز است. همه دنیا می‌دانند که تعرفه‌های گمرکی باید به

سوی یکسان‌سازی و کم شدن پیش برود و از کلیه کالاها یک تعرفه ثابت گرفته شود. یک گروه که نفعشان بر افزایش تعرفه مثلا رنگ راکتیو است، تعرفه‌ها را با کمک وزارت صنایع و به بهانه حمایت از تولید در کشور بالا می‌برند. توجهی ندارند که این بر همه صنعت نساجی تاثیر می‌گذارد. در حالی که توانایی کیفی‌شان حتی درجه ۳ هم حساب نمی‌شود و حجمی را هم که تولید می‌کنند ۲ درصد نیاز کشور هم نیست. موارد اینچنینی تاثیر بسیار منفی دارد. متأسفانه تعرفه‌ها به‌صورت جزیره‌ای و برای حفظ موقعیت یک صنعت به‌خصوص تعیین می‌شود. بعضی کشورها به‌صورت کلی تنها یک تعرفه یکسان برای همه کالاها دریافت می‌کنند مانند امارات. بعضی نیز تنها از تعداد معدودی کالا تعرفه بالاتر دریافت می‌کنند مثلا آمریکا برای خودروهای اروپایی ۲۰ درصد گمرک در نظر می‌گیرد. در حالی که قدرت تولید خودرو در آمریکا چند ۱۰ برابر ایران است که تعرفه بالای ۷۰ درصد دارد. این نمونه واضح و آشکار اشتباه است که رانت‌خواران بر آن می‌دمند و آن‌را حفظ می‌کنند و جالب آنکه به چشم هیچ‌کسی هم نمی‌آید.

**پیشنهادهات مشخص جنابعالی
برای برون‌رفت از این شرایط و
نیز ارتقا و توسعه صنایع نساجی
و به طور کلی بخش صنعت کشور
چیست؟**

- تصمیم‌ها باید بر حول تقویت اقتصاد و بهبود معشیت مردم بچرخد. اولویت باید این باشد. هر چیز دیگری از جمله تصمیم‌های سیاسی خارج از این قرار می‌گیرد.
- پایین آوردن هزینه‌های تولید با

شفاف‌سازی قوانین و عدم تبعیض میان صنایع. هزینه‌های تولید از قبیل نرخ و شرایط گرفتن وام، ارز، قوانین تامین اجتماعی و مالیاتی. ارز به نرخ روز به همه و هر مقدار که می‌خواهند داده شود؛ نرخ آن را هم تقاضا تعیین کند. قیمت ارز دستوری و تبعیض‌آمیز نباشد. وام با شرایط مساوی و تنها به تشخیص بانک و بدون تبعیض و با گرفتن وثیقه صحیح به صنعتگر واقعی داده شود. مالیات بر درآمد از همه و به‌صورت عادلانه اخذ شود.

- تعدیل کلی کارمندان اداره‌ها که در هر کدام از آنها لشکری عظیم از حقوق بگیران (که نیت خوب هم دارند) و مشغول صدور بخشنامه هستند باید صورت گیرد. لهستان نیز مشکلی مشابه داشت ولی با تدبیر، تمام این کارمندان را به نیروهای مولد تبدیل کرد. آنها را به منزل فرستاد و برای ۲ سال هم تمام حقوق‌های آنها را پرداخت کرد تا وقت لازم برای پیدا کردن کار مولد را داشته باشند و فشاری هم به ایشان نیاید. تا آن زمان هم هیچ کار دیگری نکنند. بخشنامه صادر نکنند و برای صنعت دارویی تجویز نکنند. چون این طیب ظاهرا نیت درمان ندارد و احتمالا می‌خواهد مریض به همین وضعیت بماند!

- مبارزه واقعی با فساد به‌صورت شفاف و مجازات‌های سنگین برای رانت‌خواران و اختلاس‌کنندگان صورت گیرد. متأسفانه این امر همیشه با های و هوی اعلام می‌شود ولی در عمل جور دیگری رفتار می‌شود. مقایسه مجازات اختلاس‌کنندگان و رشوه‌گیران با سایر جرائم باورکردنی نیست.

من برای آینده ایران بسیار
امیدوارم و اطمینان دارم
که با سیاست‌های اقتصادی
صحیح و قاطع، به کارگیری
کارشناسان و دلسوزی
واقعی و ایستادگی در مقابل
رانتخواران و اولویت دادن
اقتصاد به هر چیز دیگری، با
توجه به ثروت عظیمی که در
کشور هست در مدت ۵ سال
همه چیز می‌تواند درست شود

به ثروت عظیمی که در کشور هست در
مدت ۵ سال همه چیز می‌تواند درست شود.
راه‌حل‌ها بسیار مشخص و ساده است و در
خیلی از کشورها اجرا شده و مردم را به رفاه
رسانده. آن کشورها ثروت‌های خدادادی
هم نداشته‌اند. مسئله به هیچ عنوان
بهرنج و غیرقابل اصلاح نیست. اتفاقا تنها
کسانی که منافعتشان در حفظ وضع موجود
است بر ناامیدی می‌دمند. اقتصاد باید از
جهت‌گیری‌های سیاسی جدا شود. با فساد
(مخصوصا در بدنه دولت و سیستم قضایی
و اقتصاد دولتی) باید قاطعانه برخورد کرد و
همان مجازاتی را که در چین برای اینگونه
افراد در نظر می‌گیرند اعمال کرد.

ایران کشوری ثروتمند از منابع
خدادادیت و مردم آن تحصیلکرده و فعال
و با پشت کار هستند که در محیط صحیح
نشان داده‌اند که بسیار موفق عمل می‌کنند.

که می‌کند سرمایه خود را از دست می‌دهد و
نمی‌تواند مواد اولیه را جایگزین کند و یا به
اندازه کافی برای ماشین‌آلاتش لوازم یدکی
بخرد. اضافه کردن ماشین‌آلات با نرخ
واقعی دلار که اصلا از قوه تصورات خارج
شده. اینها نتیجه بوق و کرنا و کنفرانس و
کمپسیون و پرسشنامه‌های رنگارنگ است
که به نظر من، صرفا خواسته‌اند نمایشی
بی‌نتیجه برگزار کنند. اگر نتیجه داشت پس
چرا وضعیت روزبه‌روز به‌رنج‌تر می‌شود؟ و
جالب آنکه علیرغم آگاهی کامل به این
نتایج باز هم آن را ادامه می‌دهند.

البته اکثر کارمندان در بدنه ادارات وضعیت
را درک می‌کنند و سعی بر همکاری بدون
هیچ چشمداشتی دارند. ایشان حال و روز
صنعت را می‌فهمند و سعی در کمک دارند.
بنده بارها در ادارات مختلف به این مسئله
برخوردم و همین برخوردها باعث ادامه
کار شخص من بوده. ولی دست ایشان نیز
گاهی به‌خاطر قوانین بسته می‌شود.

**با توجه به تداوم همه‌گیری کرونا،
ادامه تحریم‌ها، بالا بودن نرخ ارز
و... چشم انداز صنایع نساجی کشور
چگونه خواهد بود و مسیر آینده را
چطور می‌بینید؟**

آینده کوتاه‌مدت بسیار تاریک و مبهم است
و هیچ تلاشی برای توقف سیاست‌هایی که
وضعیت فعلی را رقم‌زده صورت نمی‌گیرد.
اگرچه در مردم جز یاس و ناامیدی چیزی
مشاهده نمی‌شود، ولی من برای آینده
ایران بسیار امیدوارم و اطمینان دارم که
با سیاست‌های اقتصادی صحیح و قاطع،
به‌کارگیری کارشناسان و دلسوزی واقعی
و ایستادگی در مقابل رانتخواران و اولویت
دادن اقتصاد به هر چیز دیگری، با توجه

- یکسان‌سازی تعرفه‌های گمرکی
تا حد امکان به صورتی که تنها تعداد
انگشت‌شماری از کالاها که در آن مزیت
کلی داریم شامل تفاوت نرخ گمرکی
باشد. کلیه کالاهایی که مستقیما به دست
مصرف‌کننده نهائی می‌رسد (خریداری که
کالا را به منزلش می‌برد) تعرفه بالاتر داشته
باشد ولی مواد اولیه که در کشور ساخته
می‌شوند تعرفه متوسط و مواد اولیه‌ای
که در کشور ساخته نمی‌شوند پایین‌ترین
تعرفه را داشته باشند. تفاوت این نرخ‌ها هم
زیاد نباشد. ولی در هر صورت هم تعداد و
هم نرخ تعرفه‌ها کاهش پیدا کند. به‌جای
بالا و پایین کردن تعرفه‌های گمرکی به
بهانه حمایت از صنعت، هزینه‌های متفرقه
تحمیلی را کاهش دهند.

**آیا سیاست‌های حمایتی دولت‌ها
در ارتباط با صنایع نساجی تاکنون
کارآمد بوده و اساسا آیا عظمی برای
حمایت از این صنعت اشتغال‌زا در
کشور وجود داشته است؟**

به اعتقاد من، سیاست‌های حمایتی بیشتر
جهت نمایش بوده و در عمل نشان داده
شده که اراده‌ای برای تغییر وضعیت فعلی
نیست. رانت‌خواران آنچنان قدرتی دارند که
کلیه سیاست‌های اقتصادی و قوانین را به
نفع خودشان تنظیم و ابلاغ می‌کنند. اگر
سال به سال به گذشته نگاه کنیم کارکردن
سخت‌تر، قوانین پیچیده‌تر و تبعیض برای
در اختیار گذاشتن امکانات و ارز و قوانین
مالیاتی بیشتر و بیشتر شده. صاحب یک
ملک در خانه خود نشسته و بدون انجام
هیچ کاری به ثروت ریالیش افزوده می‌شود
ولی یک کارخانه‌دار سالم که به دنبال اخذ
وام و گرفتن دلار ارزان نبوده، با هر فروشی

عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران: نمی توان تولید کننده را مجبور به تولید یک محصول خاص کرد

عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران با تاکید بر اینکه باید رویکردهای خود را در این زمینه اصلاح کنیم، افزود: نباید حمایت از تولید چادر مشکی باعث شود با کسر از مجموع چیپس عرضه شده در بورس به سایر قسمت های صنعت نساجی آسیب وارد کنیم بلکه حمایت یعنی شرایطی را فراهم کنیم که تولید این گرید به سهمیه کف عرضه فعلی اضافه شود درحالی که پتروشیمی تندگویان اعتقاد دارد این تولید بایستی در داخل سهمیه فعلی قرار گرفته و به عبارت دیگر از مجموع عرضه سایر گریدها کاسته شود. به هر حال با توجه به اینکه موضوع حمایت از چادر مشکی یکی از مسائل بسیار حائز اهمیت در حوزه فرهنگی نیز هست، باید تدابیری اندیشیده شود که بدون کاستن از سهمیه سایر واحدها، نیازهای خاص این بخش از صنعت نساجی نیز تامین شود. به تازگی کف عرضه پتروشیمی شهید تندگویان برای مجموع کلیه گریدهای چیپس نساجی تا حد ۵۵۰۰ تن در هفته افزایش یافته است، در حالی که تقاضای خرید واحدهای نساجی به مراتب بیش از این است که با کاستن این عدد، آتش رقابت در این بخش که در طی فصل تابستان همواره در بالاترین

عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران می گوید بر اساس طرح افق، تولیدکننده ها بر مبنای ماشین آلات خاص خود و پروانه بهره برداری موجود اجازه دارند از سبد سهمیه خود تصمیم بگیرند چه مواد اولیه ای را با توجه به تایید وزارت صمت تولید کنند اما پتروشیمی تولیدکننده در آخرین جلسه کارگروه تنظیم بازار اصرار بر این دارد که گرید جدید چیپس پلی استر TG670 که از لحاظ ویسکوزیته IV اصلاح شده فقط به چند تولیدکننده خاص برسد و اگر سایرین هم بخواهند از این گرید استفاده کنند، پتروشیمی تندگویان حاضر به عرضه نیست.

دکتر شاهین کاظمی در گفتگو با پایگاه انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، در خصوص چالش های موجود درباره گرید پلی استر نساجی اظهار کرد: اعتقاد انجمن صنایع نساجی بر این است که قدرت انتخاب باید به تولیدکننده ها داده شود که هرکسی که می خواهد آن گرید را با کسر از مجموع سهمیه مجاز خود دریافت کند اما پتروشیمی تندگویان می گوید این گرید فقط به تولیدکنندگانی داده شود که امکان تولید نخ برای چادر مشکی دارند، و اگر تولیدکننده دیگری قصد استفاده از آن برای تولید پارچه مانتویی یا روسری یا ... را دارد، مجاز به استفاده نباشد.

وی با اشاره به اینکه شرکت های دیگری هم هستند که می توانند از این محصول استفاده کنند و با کمک این چیپس جدید کیفیت محصولات خود را که همگی در صنعت نساجی مورد استفاده قرار می گیرند را ارتقا دهند، ولی لزوماً برای تولید چادر مشکی نباشد، گفت: نتیجه رایزنی ها به این صورت شد که کد ویژه برای این گرید تعریف شود و تمام کسانی که درخواست آن را دارند، درخواست خود را به وزارت صمت بدهند تا این وزارتخانه در خصوص آن تصمیم بگیرد. کاظمی توضیح داد: پتروشیمی تندگویان فعلاً توان تولید خود را برای گرید TG670 حدود ۶ هزار تن در سال اعلام کرده است که شاید با بررسی کارشناسان وزارت صمت درخواست افزایش یا کاهش آن را داشته باشیم.

از اعضای هیئت مدیره انجمن به همراه یکی از معاونین اداره کل صنایع نساجی، پوشاک و سلولزی وزارت صمت و کارشناس سازمان صمت مربوط هر استان حضور داشتند و بیش از ۲۰۰۰ نفر ساعت کار عملیاتی انجام پذیرفت و در طی آن بر مبنای رویه و دستورالعمل یکسانی همه واحدها را ظرفیت‌سنجی کردیم و سهمیه‌های بهین‌یاب بر مبنای این عملیات‌ها اصلاح شد.

به گفته کاظمی، تا قبل از این، مجموع پروانه‌های صادره در این واحدها بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن در سال بود در حالی که بیش از ۳۰۰ هزار تن چپیس نساجی نمی‌تواند در کشور تولید شود. یعنی ۴ برابر توان تولید پتروشیمی تندگویان پروانه بهره‌برداری داشتیم.

این فعال اقتصادی ادامه داد: واحدها را دسته‌بندی و متناسب با توان آنها ظرفیت‌بندی کردیم. یعنی به بعضی از واحدهایی که قابلیت استفاده از پرک بطری نیز دارند، برابر با ۷ تا ۲۲ درصد ظرفیت محاسباتی انجمن، اجازه خرید چپیس پلی‌استر داده شد. بدین ترتیب در قدم اول ظرفیت‌سنجی از مجموع پروانه‌های بهره‌برداری یک میلیون و ۲۴۰ هزار تن بود، ظرفیت محاسباتی به رقم ۸۵۰ هزار تن کاهش یافت و سپس با درصددی استفاده از مواد بازیافتی، میزان مجموع مجاز خرید چپیس را ۴۵۰ هزار تن اعلام کردیم. با اجرای این روش در سال گذشته تمام التهاباتی که در خرید چپیس پلی‌استر وجود داشت برطرف شد.

کاظمی گفت: امسال اما با چالش دیگری مواجه شدیم. در ابتدای سال به دلیل کرونا واحدهای نساجی مجبور به تعطیلی کارخانجات بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی شدند و از سوی دیگر پتروشیمی تندگویان یکی از واحدهای پلیمری‌زاسیون خود را که قبلاً چپیس پلی‌استر نساجی تولید می‌نمود را تغییر محصول داد، بدین ترتیب مجدداً با داستان عدم توازن عرضه و تقاضا مواجه شدیم.

در این مرحله نیز به منظور کاستن از میزان رقابت مجدداً وزارت صمت با همکاری انجمن تصمیم به اصلاح مجدد سهمیه‌ها و کاهش آن گرفتند که عملاً این موضوع داستان سرکوب کردن تقاضا است، در حالی که بهتر بود پتروشیمی با توجه به توان بالای خود اقدام به افزایش عرضه به بیش از ۶ هزار تن در هفته کند. در خصوص داستان پلی‌پروپیلن نیز وزارت صمت با همکاری انجمن صنایع نساجی در نظر داشتند تا برنامه مشابهی را پیاده‌سازی کنند که متأسفانه به دلیل تغییرات بسیار زیاد مدیریت ارشد وزارت صمت و همچنین تعداد بسیار زیاد واحدهای درگیر در این بخش این طرح به اتمام نرسید و در ابتدای کار متوقف شد.

حد بوده است بیش از این خواهد شد.

کاظمی خاطرنشان کرد: به‌خاطر این دو نگاه متفاوت، تصمیم در این خصوص به وزارت صمت واگذار شده و همه واحدهایی که تمایل به خرید این گرید را دارند، باید درخواست خود را اعلام کنند. شاید مجموع این درخواست‌ها حتی کمتر از عرضه ۶ هزار تنی باشد، شاید هم ۱۰ هزار تن تقاضا موجود باشد. وزارت صمت باید تصمیم بگیرد چه بخشی از این سهمیه در اختیار واحدهای تامین‌کننده نیاز چادر مشکی اختصاص یابد و چه حدی به سایر بخش‌ها داده شود. وی با اشاره به اینکه قبلاً به دلیل عضویت در هیئت مدیره شرکت تولیدکننده چادر مشکی از مسائل خاص این حوزه کم و بیش مطلع می‌باشد، ادامه داد: باید توجه داشت که گرید جدید تولید شده منحصر به تولید پارچه چادر مشکی نیست و در خیلی از پارچه‌های دیگر هم قابل‌استفاده است پس نباید تولیدکننده را مجبور کنیم که فقط در صورت تولید محصولات مرتبط با چادر مشکی حق استفاده از این گرید را دارد.

لازم به ذکر است که انجمن ضمن استعلام از تنها واحد تولیدکننده چادر مشکی کشور و شناسایی نیاز واقعی آن، مجموع این نیاز را به اطلاع سایر اعضای خود رسانده است تا هر واحدی که می‌تواند سهمی در تامین نخ مورد نیاز چادر مشکی داشته باشد، اعلام کرده و حتی‌الامکان از کاهش ظرفیت تولید این محصول در داخل کشور کم کند.

تلاش‌های انجمن صنایع نساجی ایران برای کاهش التهابات بازار

کاظمی در خصوص فعالیت‌های انجام‌گرفته برای تنظیم بازار مواد اولیه نساجی گفت: نیمه اول سال ۹۷ التهابات شدیدی بر بازار حاکم شد، میزان تقاضا بسیار بالا رفت و رقابت شدید شد، سقف رقابت در بورس نیز برداشته شد. به همین منظور وزارت صمت از انجمن خواست کارگروه ویژه‌ای برای ظرفیت‌بندی واحدها تشکیل دهد. این کار توسط انجمن نساجی با همکاری کارشناسان وزارت صمت در چندین مرحله انجام شد. مرحله اول به صورت خوداظهاری بود و برای تمام واحدهایی که در سامانه بهین‌یاب سهمیه داشتند، پرسشنامه‌هایی برای صنوف مختلف با سوالات متفاوت ارسال شد. مستنداتی از همه واحدها از جمله لیست بیمه، ارزش افزوده پرداختی و قبوض برق دریافت شد تا بدانیم واقعا کدام واحدها تولید می‌کند. وی افزود: درکنار آن خوداظهاری، برنامه بازرسی حضوری از شهریور ۹۷ تا اوایل بهار ۹۸ را اجرا کردیم. در این بازرسی یکی

در چهارمین نشست کمیته تدوین استراتژی توسعه صنعتی مطرح شد آمادگی بخش خصوصی برای تدوین استراتژی توسعه صنعتی

و معدن وقت، استراتژی توسعه صنعتی تدوین شد، ۱۰ اولویت مهم برای تدوین این استراتژی در نظر گرفته شد که البته به رغم تدوین نهایی و چاپ کتاب آن از سوی انتشارات دانشگاه شریف، پس از مدتی با واکنش‌هایی همراه و در نهایت منجر به توقف انتشار این کتاب شد. در دولت نهم نیز مجدداً ماموریت داده شد تا استراتژی توسعه صنعتی تدوین شود که از آن زمان تا کنون گفتمان این استراتژی وجود داشته است اما هنوز به نتیجه نرسیده و بی نتیجه مانده است.

این اقتصاددان، «انتظارات ناهمخوان» را یکی از مهم‌ترین موانع تحقق تدوین استراتژی توسعه صنعتی عنوان و خاطرنشان کرد: در تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی، در وهله اول باید مشخص کنیم که این سند قرار است شامل چه موضوعاتی باشد و دقیقاً هدفمان از تدوین این سند چیست تا تکلیف خیلی چیزها در آن مشخص شود. باید در گام اول تدوین استراتژی توسعه صنعتی در همین اتاق ایران به توافق برسیم چرا که سند استراتژی توسعه صنعتی در کشورهای مختلف وجود داشته و نباید چیزی بنویسیم که متفاوت از تجربه جهانی باشد.

نیلی در ادامه افزود: تاکید بر توافق از آن جهت است که واژه استراتژی کاربردهای مختلفی دارد و باید منظورمان را دقیقاً مشخص کنیم که از استراتژی چه می‌خواهیم. متأسفانه در همان زمانی که سند اولیه استراتژی توسعه صنعتی تدوین شد، در وزارت صنعت، معدن و تجارت این سند با عنوان «برنامه راهبردی» معرفی شد، بدون توجه به این نکته که استراتژی توسعه صنعتی حتی برنامه‌ریزی صنعتی هم نیست؛ بلکه استراتژی توسعه صنعتی یک سند بالادستی است که خروجی آن می‌تواند صنعت و معدن باشد. این اقتصاددان خاطرنشان کرد که در تدوین استراتژی توسعه صنعتی، باید همه بخش‌ها از جمله سیاست خارجی همگام با هم باشند و بین مولفه‌هایی که حول محور صنعتی شدن قرار دارند، هماهنگی به وجود آید.

به باور نیلی، استراتژی توسعه صنعتی مختص کشورهای است که در آن اراده عالی برای صنعتی شدن وجود دارد و در همین ارتباط در استراتژی توسعه صنعتی مهم‌ترین موضوع نحوه تعامل با دنیاست، از لحاظ محتوا، نحوه ارتباط و توسعه روابط اقتصادی کشور با دنیا بسیار حائز اهمیت است و همین موضوع یکی از مهم‌ترین مباحث در تدوین این سند بوده است. همچنین طبق گفته مسعود نیلی، استراتژی توسعه صنعتی در وهله اول تجاری است و بعد در داخل صنعت قرار می‌گیرد. او در ادامه به الگوی توسعه کشورهای آمریکای لاتین و آسیای دور که بر دو اصل «جایگزینی واردات» و «توسعه صادرات» قرار داشت، اشاره و ضمن ارایه توضیحاتی درباره این دو الگو خاطرنشان کرد که از دهه ۹۰ به این سو و در پی تغییر استراتژی کشورها، شاهد شکل گرفتن یک استراتژی میانه در بین استراتژی‌های جایگزین واردات و توسعه صادرات تحت عنوان «استراتژی

چهارمین نشست کمیته تدوین استراتژی توسعه صنعتی کمیسیون صنایع اتاق ایران روز یکشنبه ۱۶ شهریورماه با حضور مسعود نیلی، استاد دانشکده اقتصاد و مدیریت دانشگاه صنعتی شریف، غلامحسین شافعی رئیس اتاق ایران، احمد پورفلاح مشاور عالی اتاق ایران، محمد قاسمی رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، محمدرضا رضائی دبیرکل، ابوالفضل روغنی گلپایگانی رئیس کمیسیون صنایع و جمعی از مدیران واحدهای اتاق ایران تشکیل جلسه داد.

در این نشست، غلامحسین شافعی با اشاره به تدوین نخستین سند استراتژی توسعه صنعتی در دهه ۸۰ اظهار کرد: تا جایی که به یاد دارم همه دولت‌ها قصد داشتند تا استراتژی توسعه صنعتی را تدوین کنند اما این کار هیچ زمان به نتیجه مطلوبی نرسید. شافعی افزود: باید اول استراتژی توسعه اقتصادی را مد نظر قرار دهیم. به عبارتی اول کل را درست کنیم و بعد به سایر اجزا توجه داشته باشیم. اما واقعیت این است که می‌تسیم اگر بخش خصوصی در این زمینه اقدامی اساسی انجام دهد به سرنوشت سایر پیشنهاداتی که تهیه می‌شود اما کسی به آن توجه نمی‌کند، دچار شود. برای همین بخش خصوصی مردد است.

رئیس اتاق ایران تصریح کرد: زمانی که بحث استراتژی توسعه صنعتی مطرح شد در حضور رئیس مجلس و معاون اول رئیس جمهور گفتیم که اتاق ایران آماده تدوین این استراتژی است؛ بدون اینکه حتی نیاز به بودجه مالی داشته باشد اما به شرط اینکه حاکمیت، این امر به عنوان یک ماموریت به بخش خصوصی واگذار کند. نه اینکه اتاق کاری را انجام دهد اما با آمدن دولت جدید کنار گذاشته شود.

استفاده از تجربه گذشته

مسعود نیلی در این نشست با اشاره به تجربه خود در تدوین نخستین سند استراتژی توسعه صنعتی اظهار کرد: در سال ۱۳۸۰ که به سفارش وزارت صنعت

تقویت برای تدوین استراتژی توسعه صنعتی و استراتژی توسعه اقتصادی است.

اراده‌ای برای تصمیم‌گیری نیست

جمال رازقی رئیس اتاق شیراز نیز با تاکید بر اینکه متاسفانه اراده‌ای برای تصمیم‌گیری و اجرا کردن تصمیم‌ها وجود ندارد، گفت: آیا سندی مهم‌تر از چشم‌انداز ۱۴۰۴ در کشور وجود دارد؟ اما متاسفانه شاهدیم که هیچ توجهی به آن و سایر تصمیم‌ها نشده و نمی‌شود.

به استراتژی توسعه صنعتی به عنوان دستاورد اقتصادی نگاه شود

احمد پور فلاح مشاور رئیس اتاق ایران نیز در این نشست گفت: متاسفانه تدوین استراتژی توسعه صنعتی در دولت‌های مختلف به عنوان یک پارامتر سیاسی نگاه می‌شود تا دستاورد اقتصادی. همه می‌خواستند تا در کارنامه خودشان تدوین این استراتژی را ثبت کنند بدون توجه به اینکه عملیاتی هست یا خیر. مشاور عالی اتاق ایران پیشنهاد داد تا با تشکیل کمیته‌ای متشکل از بخش خصوصی و دولت، استراتژی توسعه صنعتی تدوین و همچنین از تجارت کشورهای موفق در این زمینه استفاده شود.

بدون تعامل با جهان هیچ استراتژی عملیاتی نیست

صمد حسن‌زاده رئیس اتاق تبریز نیز با تاکید بر ضرورت تعامل با کشورها در عرصه جهانی گفت: برای مطلوب بودن استراتژی توسعه صنعتی در وهله اول باید به این نکته توجه کنیم که بدون تعامل با کشورها در عرصه جهانی اولاً عملی شدن این استراتژی ممکن نیست و دوماً باید کلیه سیاست‌ها همسو با وزات صنعت باشد. او همچنین «تطبیق قوانین» را به عنوان دیگر مولفه مهم در تدوین استراتژی توسعه صنعتی عنوان کرد.

مهدی تاجیک رئیس دبیرخانه کمیسیون‌های تخصصی و امور نمایندگان اتاق در مجامع و شوراها نیز با طرح این سوال که در شرایط نااطمینان و پرنوسان امروز آیا می‌توان حرف از تدوین برنامه زد؟ گفت: در شرایطی که حتی برنامه‌ریزی‌های کوتاه مدت غیرممکن است به نظر می‌رسد به جای تدوین استراتژی باید سناریوهای محتمل را مد نظر قرار دهیم.

زمان سعی و خطا نیست

ابوالفضل روغنی گلپایگانی رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران نیز در این نشست با تاکید بر این نکته که در شرایطی که فرصت و سرمایه‌ها از دست رفته، زمان سعی و خطا نیست و باید برنامه‌هایی تدوین شوند که ضمانت اجرایی داشته باشند، پیشنهاد داد تا اتاق‌های مشترک بازرگانی و همچنین کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران با یک دستور سازمانی برای تدوین استراتژی توسعه صنعتی بسیج شوند. رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران همچنین با اشاره به روی کارآمدن مجلس یازدهم و ماه‌های پایانی فعالیت دولت خواستار تبدیل پیشنهادها را به یک برنامه منسجم شد.

مشارکت در عرصه جهانی» هستیم.

نبیلی تصریح کرد: مروری بر ارتباط بنگاه‌های اقتصادی در همان زمان نشان می‌دهد که ارتباطی بین آنها شکل گرفت که پیش از این سابقه نداشت و برندها به این نتیجه رسیدند که نباید تنها محصور در کشور خودشان باشند و با تاسیس WTO، کشورها دیگر فعالیت‌های اقتصادی‌شان را در یک مکان محدود نکردند. نبیلی پس از ارائه توضیحاتی در خصوص الگوهای استراتژی توسعه صنعتی و تاکید بر ایجاد همگرایی بین کشورها تاکید کرد: شرایط امروزی که در آن قرار داریم با دهه ۸۰ و ۹۰ متفاوت است و در این شرایطی که کشور قرار گرفته است شاید تدوین استراتژی توسعه صنعتی چندان همخوانی نداشته باشد؛ بلکه شرایط فعلی می‌طلبد تا استراتژی خروج از وضعیت فعلی، توسط بخش خصوصی که هم معتمد است و هم ذینفع، تدوین شود. چراکه مجلس تازه کار است و دولت هم در ماه‌های پایانی فعالیت قرار دارد و در این وضعیت به نظر نمی‌رسد این دو قوه انگیزه‌ای برای تدوین این استراتژی داشته باشند.

او همچنین تصریح کرد: در شرایط فعلی گزارش کارشناسی هم که معطوف به آینده باشد، توصیه نمی‌کنم. ارتباط سازنده باید بین تصمیم‌گیران و اجراکنندگان شکل گیرد تا کیفیت نظام تصمیم‌گیری بالا رود. متاسفانه ما تنها به تصمیم‌های شفاهی عادت کرده‌ایم و هیچ زمانی بر اساس گزارش‌های مکتوبی که در دست داریم، تصمیمی نمی‌گیریم. همین می‌شود که جلسه پشت جلسه و آن هم بدون نتیجه برگزار می‌شود.

به گفته نبیلی، این یک اشتباه راهبردی است که تصور کنیم اگر در شرایط فعلی تحریم‌ها برداشته شود یا روابط دیپلماتیک ما تغییر کند، یکباره همه مشکلات حل خواهد شد. او افزود: متاسفانه همانطور هم که مطالعات نشان می‌دهد، در دهه ۹۰ رشد اقتصادی نداشته‌ایم و به همان نسبت هم رشد سرمایه‌گذاری در کشور پایین بوده است. بنابراین باید در وهله اول باید برای خروج از این شرایط فکری برای آیندگان کنیم.

ضرورت درک روشن از استراتژی توسعه صنعتی

به گفته رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران باید برای تدوین استراتژی توسعه صنعتی درک روشنی از این استراتژی داشته باشیم اما متاسفانه یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در این عرصه این است که ذهن منسجمی در این خصوص وجود ندارد. محمد قاسمی اظهار کرد: هر زمان که بحث از استراتژی توسعه صنعتی به میان می‌آید، اینطور برداشت می‌شود که قرار است برنامه وزارت صنعت نوشته شود. حتی برخی از سیاست‌گذاری صنعتی صحبت می‌کنند. اما همانطور هم که اشاره شد استراتژی توسعه صنعتی یک سند بالادستی است.

به باور رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران باید در تدوین استراتژی توسعه صنعتی به این نکته توجه کنیم که آیا قرار است در زنجیره ارزش جهانی برای خود موقعیتی تعریف کنیم یا خیر؟ او با بیان این موضوع که دهه ۹۰ دهه از دست رفته اقتصاد کشور است از آماده شدن طرح چشم‌انداز ۱۴۰۴ در اتاق ایران خبر داد و همچنین اعلام آمادگی کرد که مرکز پژوهش‌های اتاق ایران آماده همکاری و

جدیدترین آمار بازگشت ارزهای صادراتی تا پایان مرداد اعلام شد

خوش حساب‌ها و بد حساب‌های صادراتی

تا پایان اسفند ۹۸، تعداد ۷۰ صادرکننده دیگر نیز به فهرست اضافه شده‌اند. از سوی دیگر تعداد صادرکنندگانی که تا پایان مرداد سال جاری صد در صد تعهدات ارزی خود را ایفا کرده‌اند به ۲۲۸۶ نفر می‌رسد، در حالی که این تعداد در پایان تیر ماه امسال ۲۰۱۴ نفر صادرکننده می‌شده است. رئیس کل سازمان توسعه تجارت، میزان صادرات این گروه را ۱۶ میلیارد و ۶۰۰ میلیون یورو اعلام کرده است که از این رقم ۱۴ میلیارد و ۹۰۰ میلیون یورو ارزش حاصل از صادرات خود را به چرخه اقتصادی کشور بازگردانده‌اند. این گروه از صادرکنندگان از لحاظ تعداد ۱۱ درصد کل صادرکنندگان، از نظر میزان صادرات ۲۹ درصد کل صادرکنندگان، از لحاظ بازگشت ارز ۴۳ درصد کل صادرکنندگان و از نظر

امسال، ۳۵ میلیارد یورو ارزش صادراتی به کشور بازگشته است که این رقم با توجه به کل صادرات مشمول تعهدات ارزی سال‌های ۹۷ و ۹۸ و فروردین ۹۹، نشان دهنده بازگشت ۶۸ درصدی از حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور است. این اعداد جدید در حالی از سوی حمید زادبوم ارائه شده است که تنها در مرداد امسال یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون یورو ارزش صادراتی به کشور بازگشته است که مقامات تجاری از میزان بازگشت ارز به کشور ابراز رضایت دارند. اما صحبت‌های جدید رئیس کل سازمان توسعه تجارت حاوی اعداد و ارقام دیگری هم می‌شود. بر این اساس، از ۲۲ فروردین ۹۷ تا پایان فروردین ۹۹ تعداد ۲۱ هزار و ۲۵۴ نفر صادرکننده ارزش خود را بازگردانده‌اند که نسبت به تعداد صادرکنندگان

رئیس سازمان توسعه تجارت کارنامه بازگشت ارزهای صادراتی را تشریح کرد. بر این اساس تا پایان مردادماه ۳۵ میلیارد یورو ارزش صادراتی به کشور بازگشته که این عدد نشان‌دهنده بازگشت ۶۸ درصدی ارزش حاصل از صادرات است. از سوی دیگر تعداد صادرکنندگانی که تا پایان مردادماه امسال ۱۰۰ درصد تعهد ارزی خود را ایفا کرده‌اند، عدد ۲۲۸۶ نفر را ثبت کرده است. آمار بازگشت ارزهای صادراتی به چرخه اقتصادی کشور به روز شد. رئیس کل سازمان توسعه تجارت در اظهارات جدید خود به ارائه جزئیات آمار ارزهای حاصل از صادرات و تعداد صادرکنندگانی که رفع تعهد ارزی خود را به‌طور کامل انجام داده‌اند پرداخته است. به گفته این مقام مسئول، تا تاریخ ۳۱ مرداد

تجارت در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ حدود ۱۰ هزار فعال تجاری در حوزه پیلهوری و مرزنشینی اقدام به تجارت کرده‌اند.

بر این اساس حدود ۹۶۰۰ واحد غیرتولیدی و ۱۰۰ واحد تولیدی بوده‌اند و در مجموع حدود ۱,۵ میلیارد دلار یا ۱,۴ میلیارد یورو تعهد ارزی دارند. آمارهای سازمان توسعه تجارت نشان می‌دهد که بیشترین واحدهای فعال در این حوزه به سه استان سیستان و بلوچستان، کردستان و آذربایجان غربی مربوط است. زادبوم این وعده را داده که به منظور شفاف کردن این فعالیت‌های تجاری و همچنین حمایت از ساکنان مناطق مرزی کشور در سطح کلان تصمیمات جدید مانند تایید واردات معادل سهمیه صادرات برای آنها در نظر گرفته شود. البته آخرین آمار از بازگشت ارز صادراتی نشان می‌دهد تا ۲۳ شهریورماه، ۲۰۱۴ صادرکننده ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات خود را به کشور بازگردانده‌اند؛ این تعداد صادرکننده ۱۴ میلیارد یورو صادرات داشته‌اند و ۱۲,۷ میلیارد یورو ارز به کشور بازگردانده‌اند.

بانک مرکزی چندی پیش اعلام کرده بود که ۲۷ میلیارد یورو ارز از سوی بخش خصوصی به کشور بازنگشته است. این در حالی است که بخش خصوصی زیر بار چنین بدهی ارزی نمی‌رود. اخیراً اعلام شده که از ۱۵ هزار و ۳۶۶ صادرکننده‌ای که هیچ ارزی را از محل صادراتشان به چرخه اقتصادی کشور نیاورده‌اند، تنها ۵ هزار و ۱۰۹ نفر در قالب شخص حقیقی یا حقوقی، دارای کارت بازرگانی بوده‌اند و باز از همین آمار، تنها ۳ هزار و ۱۸۱ نفرشان کارت بازرگانی فعال داشته‌اند. به گفته بخش خصوصی، مابقی صادرکنندگانی که ارز به کشور بازنگردانده‌اند، از طرق دیگری همچون مرزنشینی و پیلهوری نسبت به صادرات کالا مبادرت ورزیده‌اند.

نیز موجب بی‌انگیزگی صادرکنندگان برای عرضه ارزششان در این سامانه شده است. علاوه بر این نقل و انتقال پول در تحریم‌ها هم چالش جدی برای صادرات ایجاد کرده است. در مقابل این مشکلات که همچنان هم پابرجاست، سیاست‌های تنبیهی دولت برای کسانی که رفع تعهد ارزی نکرده‌اند، موجب شده تا در نظام تجاری و تولیدی مشکلاتی ایجاد شود. البته اختلاف‌ها میان بخش خصوصی و دولت درخصوص رفع تعهد ارزی و رقم بازگشت ارزهای صادراتی همچنان پا برجا است. پیش از این رئیس اتاق ایران با اشاره به اینکه براساس آمارها، دوسوم صادرکنندگانی که ارز خود را به کشور نیاورده‌اند، اصلاً کارت بازرگانی ندارند، عنوان کرد اینکه در موضوع بازگشت ارز، مدام دارندگان کارت بازرگانی متخلف معرفی می‌شوند، اجحاف به صادرکنندگان واقعی و با اصالت است و این افراد را از چرخه صادرات کشور حذف می‌کند.

اما غلامحسین شافعی، به تازگی عنوان کرده است که براساس آمارها، دوسوم صادرکنندگانی که ارز خود را به کشور نیاورده‌اند، اصلاً کارت بازرگانی ندارند. چندی پیش از سوی مقامات اتاق بازرگانی ایران آماری اعلام شد که نشان می‌داد ۲۱ هزار و ۱۸۴ صادرکننده در سال‌های ۹۷ و ۹۸ به کشورهای مختلف صادرات داشته‌اند؛ از این تعداد حدود ۱۵ هزار صادرکننده اصلاً هیچ ارزی نیاورده‌اند. در عین حال از این تعداد فقط حدود ۵ هزار نفر کارت بازرگانی داشته‌اند و بقیه صادرکنندگان با استفاده از بخشنامه‌های جاری آن زمان، مانند صادرات با کارت‌های مرزنشینی و پیلهوری، اقدام به صادرات کرده‌اند. اما جدیدترین اظهار نظر از سوی مقامات دولتی در این باره حکایت از ارقام دیگری دارد. طبق آمارهای داده شده از سوی حمید زادبوم رئیس سازمان توسعه

رفع تعهد ۲۹ درصد کل تعهدات را به خود اختصاص داده‌اند. در عین حال ۱۵ هزار و ۴۳ صادرکننده تنها یک میلیون یورو را به چرخه اقتصادی بازگردانده‌اند که ۷۱ درصد کل صادرکنندگان را از نظر تعداد شامل می‌شود که فقط ۱۷ درصد از میزان صادرات را به خود اختصاص داده‌اند. مطابق اظهارات زادبوم، ۳۲۲۵ صادرکننده تعهدات ارزی خود را بین یک تا ۹۹ درصد ایفا کرده‌اند که ۱۹ درصد از تعداد کل صادرکنندگان بوده و ۵۳ درصد از میزان صادرات و همچنین ۵۴ درصد از میزان بازگشت ارز حاصل از صادرات را به خود اختصاص داده‌اند.

شروع ماجرا

به گزارش دنیای اقتصاد، از سال ۹۷ که رفع تعهد ارزی برای صادرات از سوی متولیان پولی و بانکی کشور اجباری شد، صادرکنندگان از هر فرصتی برای اعتراض و انتقاد از این شیوه استفاده کردند. اگرچه در بخش‌هایی مانند مدت زمان رفع تعهد ارزی و تخفیف در میزان بازگشت ارز، نرمشی از سوی مسئولان دولتی صورت گرفت، اما رفع تعهد ارزی همچنان پابرجا ماند. دولتمردان برای استفاده از این شیوه برای بازگشت ارز به کشور در حالی اصرار می‌ورزیدند که صادرکنندگان برای تاخیر در بازگشت ارز خود، به مشکلات و دست‌اندازه‌های زیادی اشاره داشتند، از جمله آنها شیوه صادرات محصولات ایرانی در شرایط تحریم بود. محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های اقتصادی موجب شده فروش کالاهای ایرانی در بازارهای بین‌المللی با شرایط ویژه‌ای مواجه شود.

برخی از کالاها به‌صورت امنی و برخی به‌صورت تقسیتی به فروش می‌روند و از این رو وصول کامل ارز، زمان‌بر خواهد بود. همچنین تفاوت نرخ ارز نیمایی با بازار آزاد

پایگاه خبری اتاق ایران گزارش داد

انتظار فعالان اقتصادی از گشایش اقتصادی چیست؟

اقتصادی تنها اقدامی برای جبران کسری بودجه و بدهکارکردن دولت بعدی است.

خواسته فعالان اقتصادی از طرح گشایش اقتصادی دولت چیست؟

حل مشکلات ساختاری اقتصاد، حل بحران معیشت، تامین مواد اولیه، رفع تورم، ثبات در نرخ ارز، بهبود تجارت خارجی، رفع موانع کسب و کار، حفظ ارزش پول ملی، خصوصی سازی، حرکت در مسیر اقتصاد آزاد، ثبات تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها، حل بحران نقدینگی، مشورت با فعالان و نخبگان اقتصادی از جمله مهم‌ترین خواسته‌های فعالان بخش خصوصی از دولت در طرح گشایش اقتصادی است. در گمانه‌زنی‌های ابتدایی درباره طرح گشایش اقتصادی مسعود خوانساری نایب رئیس اتاق ایران در صفحه شخصی خود در توییتر نوشت: «فروش اوراق ارزی بر پایه نفت که معنایش همان پیش فروش نفت است، می‌تواند اقدامی سنجیده و گشایش اقتصادی برای جمع‌آوری نقدینگی باشد ولی راه علاج تورم نیست. اگر برای کسری بودجه فکری نکنیم، فشار تورم روی دوش مردم می‌ماند.»

بهبود روابط دیپلماتیک و انضباط مالی

کیوان کاشفی، عضو هیئت رئیسه اتاق ایران بر این باور است که دولت باید برای اجرای هر طرحی، نظرات کارشناسی را در نظر بگیرد و در حال حاضر «بهبود روابط دیپلماتیک» و «انضباط مالی» دو اولویتی هستند که باید در طرح گشایش اقتصادی اعلام‌شده از سوی رئیس‌جمهور موردتوجه قرار گیرد.

به باور کاشفی، با توجه به تلاش‌های آمریکا برای ضعیف کردن جایگاه ایران در فضای بین‌المللی، هرگونه تلاش در راستای توسعه روابط دیپلماتیک، خواهد توانست جایگاه و چانه‌زنی ایران را بالاتر ببرد؛ از طرفی وقتی سیاستی، تورم‌زاست نباید انتظار داشته باشیم که ارزش پول ملی حفظ شود و قیمت‌ها هم نوسان نداشته باشد. به همین دلیل، دولت باید قبل از اقدام برای هر تصمیمی در سطح کلان، انضباط مالی داشته باشد و به هیچ نهادی اجازه داده نشود

«گشایش اقتصادی» وعده‌ای است که رئیس‌جمهوری آن را مطرح کرده و رئیس مجلس یازدهم از آن دفاع کرده است. پانزدهم مردادماه رئیس‌جمهوری اعلام کرد: «دوشنبه ۲۰ مردادماه طرحی در جلسه سران قوا به نتیجه خواهد رسید که در صورت موافقت مقام معظم رهبری گشایشی از لحاظ اقتصادی در کشور به وجود می‌آید.» با اعلام خبر انتشار اوراق سلف نفتی، برخی این اقدام را همان طرح گشایش اقتصادی دولت اعلام کردند تا اینکه هم مدیرعامل بورس انرژی و هم رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس به صراحت اعلام کردند که انتشار اوراق سلف نفتی، ربطی به گشایش اقتصادی ندارد. بنابراین از هفته‌های گذشته تا کنون، گمانه‌زنی‌ها درباره طرح گشایش اقتصادی ادامه دارد و با توجه به اظهارنظرهای منتشر شده در رسانه‌ها، به نظر می‌رسد که دولت هنوز نتوانسته است رضایت مجلس را برای اجرا گیرد.

حسن روحانی بر گشایشی تاکید کرده که دست دولت را باز می‌کند، از سوی دیگر رئیس مجلس، بر گشایشی تاکید می‌کند که بازار پول و ارز را سامان می‌دهد. پس این تحول احتمالا قرار است تغییری در حوزه سیاست‌های پولی و مالی باشد. با این حال، محمداقبر قالیباف رئیس مجلس درباره طرح گشایش اقتصادی گفته است که باید صبر کرد و اجازه داد این بذرها در فضای کارشناسی بررسی شده و به نتیجه نهایی برسد.

فعالان اقتصادی تأکید دارند که «گشایش در اقتصاد» مقوله‌ای نیست که ظرف چند روز یا یک هفته به وجود آید. به‌خصوص در شرایطی که مضاعف بر تحریم‌های خارجی، شیوع ویروس کرونا هم اقتصاد را با محدودیت مواجه کرده است و تا پایان دولت دوازدهم هم زمان‌چندانی نمانده است که بخواهیم شاهد تغییرات اساسی در اقتصاد باشیم.

به باور فعالان بخش خصوصی دولت در سال‌های پایانی فعالیت خود به هر راهی متوسل شده تا کسری بودجه خود را دنبال کند و متأسفانه در این میان شاهد اخذ تصمیم‌هایی عمدتاً غیرکارشناسی و بدون مشورت با بخش خصوصی هستیم؛ تصمیم‌هایی که می‌تواند تبعات سنگین و جبران‌ناپذیری برای اقتصاد به همراه داشته باشید. در همین ارتباط، طرح فروش اوراق سلف نفتی از جمله مصداق‌های بارز این تصمیم‌های غیرکارشناسی است که به عقیده صاحب‌نظران

که به دلایل مختلف هزینه‌های خود را بالا ببرد.

آزادسازی و خصوصی‌سازی واقع

جمال رازقی چهرمی، عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران نیز بر این باور است که یکی از بزرگترین مشکلات ایران در اقتصاد، نگاه مسئولان به مسائل اقتصادی است؛ آنها با نگاه تصدی‌گری، بنگاهداری و توزیع رانت مدام به اقتصاد ضربه می‌زنند. برای همین او تاکید می‌کند اگر قرار باشد تغییری در اقتصاد به وجود بیاید، در گام اول باید مسئولان با تغییر نگرش خود ثابت کنند که نگاهشان به حوزه اقتصاد و مسائل آن، متفاوت با کسانی است که تا پیش از این بر سرکار بوده‌اند.

او تاکید می‌کند: «وقتی نگرش‌ها تغییر کند، برنامه‌ها هم در جهت بینش جدید شکل می‌گیرد؛ ساختار هم متناسب با همین بینش تغییر می‌کند؛ اما متأسفانه نگاه مسئولان به مسئله اقتصاد مقطعی است و برای همین راهکاری مقطعی ارائه می‌دهند؛ تنها راه گشایش اقتصادی با تغییر نگرش به ساختار اقتصاد کلان ممکن است و این ساختار باید در مسیر خصوصی‌سازی واقعی و آزادسازی اقتصادی و عدم بنگاهداری دولت‌ها باشد.»

حل بحران مواد اولیه

«تأمین مواد اولیه و کالاهای موردنیاز تولیدکنندگان باید محور گشایش اقتصادی باشد که لازمه تحقق این موضوع این است که دولت کنترل نرخ ارز را در دست گیرد و بازار را سامان دهد.» این را حسن فروزان فرد عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران می‌گوید. حل بحران مواد اولیه، از جمله مهم‌ترین موضوعاتی است که از سال گذشته به کرات از سوی فعالان بخش خصوصی مطرح شده است؛ تا جاییکه غلامحسین شافعی رئیس اتاق ایران تأمین مواد اولیه را بزرگ‌ترین چالش پیش‌روی حوزه مولد کشور عنوان می‌کند و اگر امروز برای آن چاره‌ای اندیشیده نشود، تبعاتش در عرصه اقتصاد و اشتغال، جدی و سنگین خواهد بود.

ابوالفضل روغنی گلپایگانی هم تاکید می‌کند که گره اصلی صنعت در عدم دسترسی کافی به مواد اولیه است و در چنین شرایطی دولت باید سعی کند امکان تأمین منابع ارزی را برای بخش مولد اقتصادی فراهم کند.

مشورت با بخش خصوصی و ثبات در تصمیم‌گیری‌ها

انتقاد از اخذ تصمیم‌های عجولانه و بدون مشورت با بخش

خصوصی همواره از مهم‌ترین انتقاداتی است که بخش خصوصی به دولت داشته است و به اعتقاد رئیس پارلمان بخش خصوصی دولت نباید از بخش خصوصی انتظار سرمایه‌گذاری و اشتغال داشته باشد در حالی که به نظرات این بخش در روند تصمیم‌سازی‌ها توجه ندارد. فعالان بخش خصوصی که ظرف دو سال گذشته به دلیل محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها در تنگنا قرار گرفته‌اند اما همواره همانطور هم که رییس جمهوری و معاون اول او بارها گفته‌اند در خط مقدم جنگ اقتصادی، شجاعانه مقاومت کرده‌اند، انتظار دارند تا دولت به وظیفه خود و مطابق با قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، دولت در صدور بخشنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها با آنها مشورت کند. بنابراین به باور برخی از فعالان اقتصادی، گشایش اقتصادی تنها با مشورت و تعامل دولت و بخش خصوصی محقق خواهد شد. محمود تولایی رییس کمیسیون مالیات، کار و تأمین اجتماعی اتاق ایران در همین ارتباط به «پایگاه خبری اتاق ایران» می‌گوید: «متأسفانه از زمان شیوع این ویروس تاکنون، عملکرد دولت به نحوی پیش رفته که بیشتر متوجه مصارف و هزینه‌های خودش است تا فعالان اقتصادی؛ به همین دلیل این احساس خطر را داریم که حتی اگر کرونا هم تمام شود، اما این بدعت‌هایی که دولت در حال حاضر گذاشته، همچنان پابرجا بماند. چراکه بعضا این رویه‌های اجرایی غلط می‌تواند به قانون تبدیل شود و اقتصاد را به هم بریزد.

او تصریح می‌کند: «در این میان متأسفانه هیچ مشورتی هم با بخش خصوصی گرفته نمی‌شود و تصمیمات بلند مدت خلق‌الساعه به نفع وضعیت موقت اخذ می‌شود که بعضا می‌توان تبعات جبران‌ناپذیری داشته باشد.»

علا میرمحمد صادقی، پیشکسوت اقتصادی بر این باور است که وقتی وعده گشایش اقتصادی می‌دهند، انتظار بخش خصوصی حتماً ثبات در تصمیم‌گیری‌ها، ثبات در سیاست‌های کلان اقتصادی، ثبات در بازار است و در نتیجه ثبات اقتصادی است که بخش خصوصی بتواند بر اساس آن برنامه‌میان‌مدتی برای کارهای خود داشته باشد وگرنه هیچ گشایشی در بی‌ثباتی و تصمیم‌های خلق‌الساعه نیست و این نوع تصمیم‌گیری پاسخگوی مشکلات امروز نیست.

به باور او، شرایط فعلی ایجاب می‌کند تا تثبیتی در شرایط به وجود آید؛ این بی‌ثباتی در بازارهای مالی و سرمایه‌ای برای بخش خصوصی مشکل‌آفرین است. دولت و بانک مرکزی باید شرایط را اصلاح کنند.

عبور صنعت پوشاک از بحران

فرخنده رفائی خبرنگار

پوشاک را بسته است.

شرایط بازار خوب نیست

شیوع کرونا درست در زمانی که بازار پوشاک خود را برای بهترین فصل فروش آماده می‌کرد، بسیاری از فروشندگان و تولیدکنندگان لباس را با زیان بسیار سنگینی مواجه کرد و تداوم شرایط قرنطینه، لغو مراسم و مهمانی‌ها و حتی رفت‌وآمدهای خانوادگی، فروش پوشاک را ماه‌ها پس از شروع بحران کرونا همچنان در پایین‌ترین سطح نگه‌داشته و گرانی مواد اولیه تولید نیز مزید بر علت شده که این صنعت حال و روز خوبی نداشته باشد. عضو هیئت‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک درباره شرایط کنونی بازار پوشاک به همشهری می‌گوید: بازار پوشاک تحت‌تأثیر دو مؤلفه است؛ یکی افت تقاضا که از گذشته شکل گرفته و همچنان ادامه دارد و دوم مشکل تامین مواد اولیه‌ای که برای ادامه تولید نیاز داریم. مجید افتخاری با اشاره به حذف بسیاری از سفارش‌های تولید با توجه به تعطیلی مدارس می‌افزاید: امسال بیشتر مدارس با توجه به شیوع کرونا و غیرحضور بودن کلاس‌های درس، لباس فرم جدید برای دانش‌آموزان نداشتند و تنها بعضی از مدارس خاص لباس فرم سفارش دادند، به همین دلیل تولیدکنندگانی که در زمینه دوخت لباس مدارس فعالیت داشتند دچار مشکل شدند و سفارش‌های تعدادی از آنها به قدری افت کرده که با بیکاری مواجه شده‌اند.

گرانی شدید مواد اولیه

بیش از ۸۰ درصد از مواد اولیه تولید پوشاک

دست‌اندرکاران صنعت پوشاک معتقدند ارزش بازار این صنعت در ایران چیزی در حدود ۱۵ میلیارد دلار است که به دلایلی از جمله نبود استراتژی توسعه صنعت، بخش زیادی از آن هنوز و به‌ناچار در اختیار واردات رسمی و غیررسمی است اما گذشته از مشکلات ساختاری ناشی از سیاست‌گذاری‌های کلان که کل بخش صنعت و به تبع آن، صنعت پوشاک با آن مواجه است، آنچه در ۲ سال اخیر بیش از پیش صنعت و تولید را زمین‌گیر کرده، تحریم و افزایش نرخ ارز بوده است. صنعت پوشاک و دیگر صنایع وابسته به واردات در ۲ سال اخیر برای تامین مواد اولیه با محدودیت‌های بسیاری مواجه بوده‌اند که این محدودیت‌ها هزینه‌های تولید را برای آنها چندبرابر کرده است. این درحالی است که تورم و کاهش قدرت خرید، بازار بیشتر صنایع و در حقیقت کل اقتصاد کشور را کوچک‌تر کرده و کمتر می‌توان راهی برای جبران هزینه‌های رو به رشد تولید یافت.

صنعت پوشاک بعد از سال‌ها واردات بی‌رویه و قاچاق گسترده، با ممنوعیت واردات و اجرای طرح جمع‌آوری پوشاک فاقد شناسه به‌منظور مبارزه با پوشاک قاچاق، می‌رفت نفسی بکشد و جانی تازه بگیرد که کرونا با کاهش تقاضا از یک سو و افزایش دوباره نرخ ارز و گرانی‌های پیاپی آن از سوی دیگر بار دیگر عرصه را بر تولیدکنندگان تنگ کرد. با این حال صنعت پوشاک از جمله صنایعی بود که می‌توانست تهدید کرونا را به فرصت تبدیل کند و اعتماد مصرف‌کنندگان را به‌دست آورد، اما وابستگی صنایع بالادستی این صنعت، از جمله صنعت نساجی به واردات، دست و پای صنعت تولید

در کشور وارداتی است، حتی نخ؛ چرا که ایران در زمینه تولید پنبه نیز مشکلات بسیاری دارد. در ماه‌های اخیر بسته بودن مرزها و نبود امکان سفر تجار به کشورهای آسیای شرقی و ترکیه که تامین‌کننده عمده مواد اولیه صنعت پوشاک کشور است، تولیدکنندگان را علاوه بر گرانی با کمبود اقلام مصرفی هم روبه‌رو کرده است. طی ۳ ماه اخیر قیمت مواد اولیه تولید پوشاک از پارچه تا نخ و دیگر اقلام با جهش شدیدی مواجه بوده است. به گفته تولیدکنندگان از اوایل خرداد قیمت پارچه تریکو از کیلویی ۶۵ هزار تومان به ۱۴۰ هزار تومان رسیده، قیمت نخ که تا ۲ ماه قبل ۲ هزار تومان بود به ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش یافته، روغن چرخ خیاطی از ۵ هزار تومان به ۲۵ هزار تومان رسیده و چرخ خیاطی که تا قبل از عید قیمت آن ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان بود امروز در بازار ۱۴ میلیون تومان فروخته می‌شود. عضو هیئت‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک درخصوص افزایش قیمت مواد اولیه این صنعت می‌گوید: مهم‌ترین نیاز صنعت پوشاک پارچه است که به‌صورت محصول نهایی و کامل وارد می‌شود یا تولیدات نساجی داخل کشور است که در این صورت نیز نخ، پنبه یا الیاف مصنوعی آن وارداتی است. در هردو صورت این واردات کاملاً تابع نرخ ارز است و در ماه‌های اخیر با افزایش قیمت ارز بسیار گران شده است. افتخاری با اشاره به ضرورت مدیریت و برنامه‌ریزی در زمینه تامین و دسترسی آسان‌تر تولیدکنندگان به مواد اولیه ادامه می‌دهد: درحال حاضر شرایط به‌گونه‌ای است که تولیدکننده مواد اولیه مورد نیاز خود را

پیدا نمی‌کند و تولید خود را با «آنچه می‌تواند به‌دست آورد» انجام می‌دهد. چنین تولیداتی ممکن است در کوتاه‌مدت به‌دلیل خالی شدن بازار از اجناس بهتر و باکیفیت‌تر، فروش برود اما در آینده مشکل‌ساز خواهد بود.

تبدیل تهدید کرونا به فرصت

شیوع کرونا و افت بسیار شدید تقاضا در بازار پوشاک، تولیدکنندگان بسیاری را تا مرز ورشکستگی برد و تعدادی را به تعطیلی کشاند، اما از سوی دیگر نیاز شدید کشور به‌ویژه کادر درمانی به اقلام و منسوجات حفاظتی، این فرصت را در اختیار تعدادی از تولیدکنندگان که شرایط بهتری از لحاظ تجهیزات داشتند قرار داد که با تولید گسترده این اقلام در کنار کمک به بخش بهداشت و درمان کشور، شرایط خود را نیز بهبود بخشند. حجم و کیفیت ماسک و گان بهداشتی تولیدی در حدی بود که به گفته فعالان این صنعت می‌توانست در شرایط نیاز شدید کشورهای دیگر به این اقلام، منبع بسیار خوبی از درآمد ارزی باشد؛ ظرفیتی که البته مورد استفاده قرار نگرفت و در سایه نبود حمایت دولت در زمینه بازاریابی و صادرات از دست رفت. با این حال تولیدکنندگانی که به این سمت و سو رفتند را می‌توان برندگان بحران کرونا در حوزه پوشاک دانست.

چشم‌انداز روشن صنعت پوشاک

افتخاری با اشاره به تأثیر متفاوت شرایط ناشی از کرونا بر بخش تولید پوشاک می‌گوید: هم‌اکنون در بخش‌هایی از صنعت پوشاک مانند لباس عروس تولید تقریباً صفر است، بعضی از بخش‌ها با حداقل تولید به فعالیت ادامه می‌دهند و در همین حال کارخانه‌هایی داریم که با توانی فراتر از ظرفیت اسمی خود در حال فعالیت هستند. وی ادامه می‌دهد: به‌دلیل تفاوت‌های موجود در سطح فعالیت واحدهای تولیدی اعداد و ارقام دادن در دوره کرونا بسیار

به تولید پوشاک در کشور ارزیابی می‌شود؛ عاملی که باعث می‌شود این صنعت با وجود توانمندی بالا در حوزه طراحی و تولید در رقابت با تولیدات خارجی میدان را به باور بسیاری از کارشناسان ارزآوری این صنعت نه‌تنها نیاز به تکنولوژی پیچیده‌ای ندارد بلکه می‌تواند جایگزینی برای کسری درآمدهای نفتی کشور باشد. مزیت رونق صنعت پوشاک را می‌توان از منظر دیگری نیز مورد توجه قرار داد. بررسی‌ها نشان داده است برای اشتغال یک نفر در صنعت بیش از ۳۶۰ میلیون تومان هزینه لازم است، اما در صنعت پوشاک و نساجی به گفته کارشناسان این حوزه تنها با ۹۰ میلیون تومان می‌توان اشتغال ایجاد کرد. با این حال نبود حمایت مفید و پایدار از صنعت پوشاک همواره یکی از عوامل رکود این صنعت عنوان شده و مورد انتقاد فعالان این عرصه قرار گرفته است. رونق صنعت پوشاک فرصتی برای توسعه صادرات و ایجاد اشتغال است که از دست می‌رود.

منبع: همشهری

مشکل است و نمی‌توان با صراحت گفت که این بخش چند درصد سود کرده و چه میزان زیان دیده است. این عضو هیئت‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک، چشم‌انداز آینده صنعت پوشاک کشور را مثبت ارزیابی می‌کند و معتقد است در شرایطی که دنیا به سمت زندگی با کرونا می‌رود، بخش‌های تولیدی باید بتوانند خود را با شرایط موجود وفق دهند و دور از انتظار نیست که در ماه‌های آینده صنعت تولید پوشاک تا ۷۰ درصد به شرایط پیش از کرونا بازگردد. به گفته افتخاری تقاضا در بازار پوشاک رو به افزایش است و گرچه هنوز نمی‌توان با قطعیت آماری در این خصوص ارائه داد اما به‌نظر می‌رسد، صنعت پوشاک می‌رود تا بحران کرونا را پشت سر بگذارد.

نبود حمایت از صنعت پوشاک

در کنار وابستگی بالای صنعت نساجی کشور به واردات، فعال نبودن برخی صنایع بالادستی تولید پوشاک به‌طور مثال کارخانه‌های تولید زیپ، لایی، دکمه و نخ، بزرگ‌ترین ضربه

مرکز آمار ایران وضعیت تولید ناخالص داخلی در ۳ ماهه ۹۹ را اعلام کرد

کوچک شدن اقتصاد با چاشنی کرونا

در فصل بهار سال جاری ۰.۱ درصد نسبت به فصل بهار سال ۹۸ رشد داشته است. گروه صنایع و معادن نیز رشد منفی ۴.۴ درصدی را در مقایسه با بهار سال ۹۸ ثبت کرده و این در حالی است که رشد گروه صنایع و معادن بدون نفت در این بازه زمانی یک درصد بوده است.

آمارها حاکی از آن است که در گروه صنایع و معادن زیر بخش استخراج نفت خام و گاز طبیعی منفی ۱۴.۳ درصد، سایر معادن ۰.۹ درصد، صنعت ۰.۴ درصد، انرژی ۴.۹ درصد و ساختمان منفی ۲ درصد نسبت به سه ماهه اول سال ۹۸ رشد داشته است.

فعالیت‌های گروه خدمات نیز رشد منفی ۳.۵ درصدی را ثبت کرده است که در این گروه زیر بخش عمده و خرده‌فروشی منفی ۶.۷ درصد، حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات منفی ۳ درصد، واسطه‌گری‌های مالی ۱۰.۳ درصد، مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار منفی ۶.۱ درصد، آموزش و بهداشت ۱.۲ درصد و سایر خدمات عمومی منفی ۶۳ درصد رشد داشته است.

روایت رئیس کل

انتشار آمار رشد اقتصادی بهار ۹۹ توسط مرکز آمار در حالی است که مدتی بعد از آن، رئیس کل بانک مرکزی نیز در یادداشتی به ارقام رشد اقتصادی سه ماهه اول سال جاری اشاره کرد که باز هم با ارقام مرکز آمار مغایرت دارد. عبدالناصر همتی در صفحه شخصی اینستاگرام خود نوشت: گزارش اولیه ارقام رشد اقتصادی فصل اول سال ۱۳۹۹ بانک مرکزی نشان می‌دهد که رشد اقتصادی بدون نفت منفی ۰.۶ درصد بوده است. وی درخصوص توزیع رشد اقتصادی بدون نفت در فصل اول سال ۱۳۹۹، تصریح کرد: رشد گروه کشاورزی مثبت ۳.۸ درصد، رشد گروه صنایع و معادن مثبت ۲.۵ درصد و رشد گروه خدمات منفی ۱.۶ درصد بوده است. همچنین عالی‌ترین مقام بانک مرکزی رشد اقتصادی با نفت را منفی ۲.۸ درصد عنوان کرد.

در این زمینه، اگرچه همچنان اختلاف آماری بانک مرکزی و مرکز آمار در رابطه با اعلام نرخ رشد اقتصادی پابرجاست اما آنچه از سوی هر دو نهاد برای فصل بهار اعلام شده، این بار نشان‌دهنده رشد منفی اقتصادی در هر دو بخش با نفت و بدون نفت است.

آمارهای رسمی از کوچک‌تر شدن یک اقتصاد ایران در فصل بهار حکایت دارد. تازه‌ترین داده‌های آماری نشان می‌دهد در فصل گذشته، رشد اقتصادی ایران با احتساب نفت به منفی ۳.۵ درصد رسیده است. در فصل بهار، از میان ۳ بخش اصلی اقتصاد ایران، فقط بخش کشاورزی دارای رشد مثبت معادل ۰.۱ درصد بوده و مابقی بخش‌ها رشد منفی داشته‌اند.

بر اساس آخرین نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ در سه‌ماهه اول سال ۱۳۹۹ به رقم ۱۶۵۶ هزار میلیارد ریال با نفت و ۱۴۴۵ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده است، در حالی که رقم مذکور در فصل مشابه سال قبل با نفت ۱۷۱۶ هزار میلیارد ریال و بدون نفت ۱۴۷۱ هزار میلیارد ریال بوده که نشان از رشد منفی ۳.۵ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت و منفی ۱.۷ درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت در فصل بهار سال ۱۳۹۹ دارد. سهم گروه‌های عمده اقتصادی از محصول ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت و نرخ رشد آنها در فصل بهار نسبت به فصل مشابه سال گذشته به قرار زیر است:

نتایج محاسبات حاکی از آن است که رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی شامل زیر بخش‌های زراعت و باغداری، دامداری، جنگلداری و ماهی‌گیری

رشد محصول ناخالص داخلی و ارزش افزوده رشته فعالیت‌های عمده اقتصادی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰ (درصد)

شرح	۳ ماهه اول ۱۳۹۸	۶ ماهه اول ۱۳۹۸	۹ ماهه اول ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۸	۳ ماهه اول ۱۳۹۹
گروه کشاورزی	۴.۷	۵.۸	۳.۱	۲.۸	۰.۱
گروه صنایع و معادن	-۲۰.۳	-۲۱.۲	-۱۵.۷	-۱۴.۷	-۴.۴
گروه صنایع و معادن بدون نفت	-۱.۳	-۰.۴	۲.۰	۰.۷	۱.۰
استخراج نفت و گاز طبیعی	-۴۱.۳	-۴۴.۱	-۳۷.۱	-۳۵.۰	-۱۴.۳
سایر معادن	-۳.۹	-۳.۶	-۲.۷	-۲.۱	۰.۹
صنعت	-۵.۵	-۴.۶	-۳.۳	-۱.۸	-۰.۴
تأمین آب، برق و گاز طبیعی	۱.۹	۲.۸	۸.۳	۲.۶	۴.۹
ساختمان	۸.۸	۹.۲	۱۰.۰	۶.۲	۲.۰
گروه خدمات	-۰.۱	-۰.۳	-۰.۲	-۰.۷	-۳.۵
عمده و خرده‌فروشی، هتل و رستوران	-۷.۱	-۶.۰	-۴.۸	-۴.۵	-۶.۷
حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۱.۹	۱.۰	۱.۷	۰.۸	-۳.۰
واسطه‌گری‌های مالی	۰.۸	۰.۹	۵.۰	۰.۹	۱۰.۳
مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار	۵.۸	۵.۲	۳.۲	۳.۸	-۶.۱
امور عمومی، آموزش، بهداشت و مددکاری	-۲.۲	-۲.۱	-۲.۵	-۳.۲	۱.۲
سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	-۰.۲	-۴.۲	-۳.۷	-۵.۸	-۳۳.۰
محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	-۹.۹	-۱۰.۰	-۷.۱	-۶.۹	-۳.۵
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	-۱.۰	-۰.۶	۰.۲	-۰.۵	-۱.۷

بررسی وضعیت ایران در شاخص جهانی نوآوری ۲۰۲۰

نویسنده: امیرعلی کریمی مدیر برنامه توسعه اکوسیستم نوآوری ایران، دانشگاه صنعتی شریف، پژوهشکده سیاست گذاری

در هر سه زیررکن رکن نهادی، یعنی محیط سیاسی (۱۶ پله)، محیط تنظیم‌گری (۲ پله) و محیط کسب و کار (۲ پله) افت جایگاه وجود داشته است که سبب شده رتبه کشور در این زیررکن‌ها به ترتیب ۱۰۶، ۱۱۷ و ۱۲۵ شود. بیشترین افول مربوط به زیررکن محیط سیاسی با ۱۶ پله بوده است. با توجه به وجود اختلافات مبنایی نگرش به سیاست و حکمرانی میان ایران با مراجعی که GII برای امتیازدهی به این شاخص بدان‌ها استناد کرده است، نمی‌توان صحت داده‌های این شاخص‌ها را تایید نمود، چه اینکه عربستان سعودی با شیوه حکومت‌داری ضد مردم‌سالاری خود، در زیررکن محیط سیاسی در رده ۷۰ و بالاتر از ایران قرار دارد. با این حال نباید از رتبه بسیار ضعیف ۱۲۵ کشور در زیررکن محیط کسب‌وکار که شامل دو شاخص آسانی راه‌اندازی کسب‌وکار (رتبه ۱۲۸) و آسانی حل کردن ورشکستگی (رتبه ۱۱۱) است، غافل شد.

۲- رکن سرمایه انسانی و تحقیقات

در رکن سرمایه انسانی و تحقیقات که همواره از نقاط قوت کشور در GII بوده است، ایران ۳ رتبه تنزل یافته و در جایگاه ۴۶ جهان قرار گرفته است. مشاهده وضعیت زیررکن‌ها نشان می‌دهد، در زیررکن تحقیق و توسعه، کشور ۱۱ پله صعود داشته است (کسب رتبه ۴۸ جهان). حال آنکه ایران در دو زیررکن تحصیلات و تحصیلات عالی به ترتیب ۳ و ۵ رتبه نزول پیدا کرده و به ترتیب در رده ۸۳ و ۷ جهان قرار است. نکته قابل توجه در زیررکن تحصیلات عالی، حفظ جایگاه مهم سوم جهان برای ایران در شاخص تعداد فارغ‌التحصیلان علوم و مهندسی است.

سیزدهمین گزارش شاخص جهانی نوآوری (Global Innovation Index یا (GII)، در سال ۲۰۲۰ میلادی منتشر شد. در این گزارش، ظرفیت و عملکرد نوآوری ۱۳۱ اقتصاد در سراسر جهان مورد مطالعه قرار گرفته است. کشورهای مورد مطالعه، معمولاً بیش از ۹۰ درصد از جمعیت جهان و همچنین بیش از ۹۵ درصد از تولید ناخالص داخلی دنیا را به خود اختصاص داده‌اند. شاخص جهانی نوآوری از هفت رکن تشکیل شده است. هر رکن نیز از سه زیررکن و هر زیررکن از چندین شاخص (از ۲ تا ۵ شاخص) تشکیل شده‌اند. شاخص‌ها هر ساله مورد بازبینی قرار گرفته و تعدادی حذف، اضافه و یا اصلاح می‌گردند. هفت رکن شاخص جهانی نوآوری در دو دسته ورودی و خروجی سامان یافته‌اند. در دسته ورودی‌ها که نشان دهنده توانایی اقتصاد یک کشور به منظور انجام فعالیت‌های نوآورانه است، ارکان نهادی، سرمایه انسانی و تحقیقات، زیرساخت‌ها، پیچیدگی بازار و پیچیدگی کسب و کار و در دسته خروجی‌ها که نتایج فعالیت‌های نوآورانه در اقتصاد یک کشور را نشان می‌دهد، دو رکن خروجی‌های دانشی و فناورانه و خروجی خلاقانه وجود دارند.

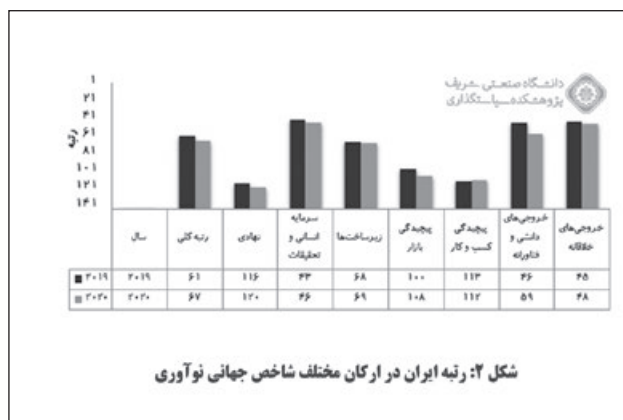
امتیاز هر کشور در هر یک از ارکان هفتگانه، از طریق محاسبه میانگین ساده امتیاز زیررکن‌ها به دست می‌آید. امتیاز هر زیررکن نیز از میانگین امتیاز شاخص‌های آن به دست می‌آید.

کشور ایران برای دهمین سال متوالی در گزارش شاخص جهانی نوآوری حضور دارد. ایران در سال ۲۰۲۰ بر خلاف روند همواره افزایشی خود در ۶ سال گذشته، با ۶ پله تنزل، در رده ۶۷ جهان قرار گرفته است (شکل ۱). با این وجود ایران پس از هند در بین کشورهای آسیای مرکزی و جنوبی در رتبه دوم ایستاده و از سوی GII به عنوان رهبر منطقه‌ای نوآوری شناخته شده است. مقایسه وضعیت ایران در سال جاری در ارکان هفتگانه GII نسبت به سال گذشته، نشان‌دهنده افت یا عدم بهبود قابل توجه کشور در تمام ارکان است (شکل ۲).

در این مطلب، به صورت مختصر و به تفکیک ارکان هفتگانه تلاش خواهد شد تا نکات مهم در مورد وضعیت ایران در شاخص‌های مختلف GII مورد بررسی قرار گیرد.

۱- رکن نهادی

ایران در رکن نهادی با ۴ پله تنزل در رده ۱۲۰ جهان قرار گرفته است.

شرکت، هزینه‌های انجام‌شده در تحقیق و توسعه که توسط کسب و کارها تأمین مالی شده‌اند و تعداد زنان شاغل با مدارج بالا، داده‌ای برای ایران وجود ندارد. علاوه بر این در شاخص هزینه‌های تحقیق و توسعه اختصاص یافته توسط کسب و کارها، داده ایران قدیمی است. در زیررکن پیوندهای نوآوری کسب رتبه ۱۱۷ در شاخص همکاری پژوهشی دانشگاه و صنعت و ۱۲۲ در شاخص تعداد معاملات بر روی سرمایه‌گذاری مشترک و همکاری استراتژیک نقطه ضعف جدی ایران در مقایسه با کشورهای با درآمد مشابه است. در رکن جذب دانش هم هر ۵ شاخص نسبت به سال مبدا مقایسه، قدیمی‌تر هستند.

۶- رکن خروجی‌های دانشی و فناوریانه

در رکن خروجی‌های دانشی و فناوریانه، کشور ۱۳ پله تنزل داشته و در رده ۵۹ جهان قرار گرفته است. کاهش رتبه ۶۳ واحدی در زیررکن تاثیر دانش و کسب رتبه ۸۶، مسبب اصلی نزول رتبه این رکن بوده است. در زیررکن انتشار دانش نیز کشور یک پله افت نموده و در رده ۱۱۷ قرار گرفته است. با این حال بهبود ۷ پله‌ای در زیررکن خلق دانش سبب قرارگیری ایران در رده ارزشمند ۲۵ در جهان شده است. قرارگرفتن در جایگاه ۱۴ در شاخص تعداد درخواست‌های پر شده در دفاتر ملی یا منطقه‌ای برای ثبت پتنت و همچنین رتبه ۲۱ در شاخص مقالات علمی و فنی که در مجلات کارشناسی منتشر می‌شوند سبب کسب جایگاه مناسب در زیررکن خلق دانش شده است. در زیررکن تاثیر دانش، رتبه نامناسب شاخص نرخ رشد تولید ناخالص داخلی نسبت به نیروی کار (۱۱۵ جهان)، سبب وضعیت بسیار نامناسب کشور در دنیا و در بین رقبای دارای وضعیت اقتصادی مشابه شده است، این در حالی است که رتبه ایران در این شاخص در سال گذشته ۱۸ جهان بوده است.

۷- رکن خروجی‌های خلاقانه

در رکن خروجی‌های خلاقانه، ایران با سه پله نزول در رده ۴۸ جهان قرار گرفته است. در زیررکن دارایی‌های نامشهود ایران با وجود ۷ پله تنزل، در رده

۳- رکن زیرساخت‌ها

در رکن زیرساخت‌ها، رتبه ایران با یک پله تنزل، ۶۹ شده است. جایگاه ایران در زیررکن‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات و زیرساخت‌ها عمومی، با ۸ و ۱ پله نزول به ترتیب ۸۰ و ۳۱ شده است. با این حال در زیررکن پایداری زیست محیطی، ایران ۵ پله بهبود رتبه داشته و در رده ۹۲ جهان قرار گرفته است. رتبه ۱۰ کشور در شاخص شکل‌گیری سرمایه ناخالص (ذیل زیررکن زیرساخت‌های عمومی) و همچنین کسب رتبه ۳۹ ایران در شاخص دسترسی به فناوری اطلاعات و ارتباطات (ذیل زیررکن فناوری اطلاعات و ارتباطات) برجسته‌ترین نقاط عملکردی ایران در این رکن هستند.

۴- رکن پیچیدگی بازار

در رکن پیچیدگی بازار ایران ۸ پله نزول داشته و در جایگاه ۱۰۸ قرار گرفته است. زیررکن‌های اعتبارات (رتبه ۷۷) و تجارت، رقابت و اندازه بازار (رتبه ۱۰۷)، ذیل این رکن هر کدام به ترتیب ۲۳ و ۱۷ پله افول کرده‌اند. حال آنکه در زیررکن سرمایه‌گذاری، ایران با ۱۳ پله صعود در رده ۱۱۵ جهان قرار گرفته است. کسب رتبه ۱۸ در شاخص مقیاس بازار داخلی در زیررکن تجارت، رقابت و اندازه بازار از نقاط برجسته و مثبت کشور است. حال آنکه در همین زیررکن، در شاخص میانگین وزنی نرخ تعرفه واردات، ایران در جایگاه ۱۲۹ دنیا جای گرفته و جزء سه کشور آخر جهان شده است.

۵- رکن پیچیدگی کسب و کار

ایران در رکن پیچیدگی کسب و کار همچنان وضعیت نامناسبی دارد و تنها با یک پله صعود در رده ۱۱۲ قرار گرفته است. افت ۱۰ و ۱۶ پله‌ای در زیررکن‌های کارکنان دانشی و پیوندهای نوآوری که سبب رتبه ۱۰۳ و ۱۰۰ کشور شده است، از نکات قابل توجه در این رکن است. با این حال در زیررکن جذب دانش، کشور ۲۱ پله صعود داشته و در رده ۱۰۰ دنیا قرار گرفته است. در زیررکن کارکنان دانشی برای سه شاخص آموزش‌های رسمی در سطح

رتبه‌ای کشور و کسب جایگاه ۴۴ شده است. از طرف مقابل شاخص میانگین وزنی نرخ تعرفه واردات با وجود به‌روز نبودن داده، ۲ رتبه نزول نموده است.

چند نکته کوتاه

در پایان و به عنوان حسن ختام چند نکته مهم به صورت تیتروار مورد اشاره قرار می‌گیرد.

• وجود داده به‌روز و متقن، ابتدایی‌ترین ابزار سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد است. باید به هر طریق ممکن نسبت به حل معضل به‌روز نبودن داده‌ها اقدام نمود.

• برای بهبود جایگاه جهانی کشور در نوآوری، باید اکوسیستم نوآوری به صورتی هم‌تراز توسعه یابد. نمی‌توان انتظار داشت که بدون فراهم بودن شرایط مناسب راه‌اندازی کسب‌وکار، تامین مالی نوآوری، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و خارجی، مساعد نبودن بازار داخلی و ارتباطات موثر بین‌المللی کشور بتواند به خوبی در نوآوری رشد نماید.

• با کاهش منابع درآمدی نفتی، دیگر امکان سرمایه‌گذاری دولتی و ایجاد قارچ‌وار مراکز متعدد نوآوری، کارخانه نوآوری، مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری و... مهیا نخواهد بود. لذا باید منابع محدود دولتی با تمرکز بر توسعه نوآوری حول مزیت‌های منطقه‌ای و به صورت هوشمند هزینه شود. اتحادیه اروپا با درک این مهم، روش موثری را قریب به ۱۰ سال است که اجرایی کرده است. این روش، مزیت‌گرایی هوشمند (smart specialization strategy) نام دارد که سبب توسعه اکوسیستم نوآوری منطقه‌ای به صورت طبیعی، از طریق کشف فرصت‌های کارآفرینی و با مشارکت ذینفعان مختلف انجام می‌شود.

• بخش دولتی باید خود را با نوآوری منطبق نماید. یک دولت تصدی‌گر و بروکرات نمی‌تواند نوآوری را توسعه دهد. دولت باید در عرصه‌ها و حوزه‌های مختلف برای نوآوری آن هم با مشارکت سایر ذینفعان تنظیم‌گری کند و زمین بازی را برای نقش‌آفرینی بخش خصوصی فراهم کند.

• امروزه چشم امید همه جهان به نوآوری است، نوآوری‌ای که بتواند در جنگ با پاندمی کرونا واکسن بسازد، دارو بسازد، دستگاه تنفس مصنوعی تولید کند، برای کسب‌وکارهای مختل شده راه‌گشایی بیابد، برای تحصیل دانش‌آموزان و دانشجویان راهی کشف کند و... واقعیت این است، باید بپذیریم نوآوری یک کالای لوکس در ویتترین یک مغازه مجلل نیست، نوآوری شرطی برای ادامه حیات بشر است.

ارزشمند ۱۳ جهان قرار دارد. در این زیررکن در شاخص علامت‌های تجاری ثبت شده در دفاتر ملی و منطقه‌ای، ایران در رده خیره‌کننده نخست جهان قرار دارد. همچنین در شاخص طرح‌های صنعتی ثبت شده در دفاتر ملی و محلی کشور در جایگاه عالی ۱۴ قرار گرفته است. تنها تغییر شاخص‌های گزارش در این زیررکن صورت گرفته است، به این ترتیب که شاخص ساختن مدل کسب و کار در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات حذف و به جای آن شاخص ارزش برندهای جهانی در بین ۵۰۰۰ مورد برتر اضافه شده است. علاوه بر این کشور در هر یک از زیررکن کالا و خدمات خلاقانه و خلاقیت‌های برخط با ۶ پله صعود به ترتیب در رده ۱۱۴ و ۷۱ دنیا قرار گرفته است.

جمع بندی

در این گزارش به صورت بسیار مختصر تغییرات وضعیت ایران در شاخص جهانی نوآوری مورد بررسی قرار گرفت. با وجود آنکه تنزل رتبه کشور در شاخص جهانی نوآوری تنها ۶ پله بوده است، اما مشاهده دقیق‌تر این کاهش رتبه نشان دهنده افت نسبی در تعداد قابل توجهی از ارکان، زیررکن‌ها و شاخص‌ها است. اگر بخواهیم به صورت خلاصه دلیل افت ایران را مورد بررسی قرار دهیم می‌توان به سه مورد ذیل اشاره نمود:

• شاخص‌هایی که همواره کشور در آن‌ها وضعیت نامناسبی داشته است (شاخص آسانی راه‌اندازی کسب‌وکار، میانگین وزنی نرخ تعرفه واردات، سهولت حفاظت از خرده سهامداران، همکاری پژوهشی دانشگاه و صنعت، شاخص‌های مربوط به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و...).

• شاخص‌هایی که رتبه کشور در آن‌ها، به دلیل اختلافات مبنایی حکمرانی با منتشرکنندگان گزارش واقعی به نظر نمی‌رسد (شاخص ثبات و امنیت سیاسی و کیفیت تنظیم‌گری)

• شاخص‌هایی که به دلیل به‌روز شدن داده‌ها افت کرده‌اند (شاخص نرخ رشد تولید ناخالص داخلی نسبت به نیروی کار)

• شاخص‌هایی که نسبت به سال گذشته با افت اندک مواجه شده‌اند (شاخص آسانی گرفتن اعتبار و...)

به این موارد باید وضعیت نامشخص شاخص‌هایی را که داده‌های آن‌ها برای ایران نسبت به سال مبدا گزارش قدیمی‌تر است، اضافه نمود (۲۰ شاخص یعنی ۲۵ درصد از داده‌های کشور). این قدیمی بودن داده‌ها در برخی از شاخص‌ها سبب بهبود رتبه ایران شده‌اند (مانند شاخص هزینه‌کرد ناخالص بر روی تحقیق و توسعه که به‌روز نشدن داده ایران سبب بهبود ۳۹

با همکاری اتاق ایران و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اولین مرکز شتابدهی صادرات ایران افتتاح شد

و شتابدهی صادرات، اقدامات ویژه‌ای انجام شود. بدین ترتیب قرار شد مرکزی با همین موضوع ایجاد شود و تا پایان سال مراکز دیگری در دیگر شهرهای کشور تأسیس شود.

وی ادامه داد: نکته قابل توجه این است که امروز علاوه بر شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهایی که به شیوه سنتی فعالیت می‌کنند نیز برای تداوم صادرات نیازمند استفاده از شیوه‌های نوآورانه هستند. در این راستا قرار است مرکز شتابدهی صادرات ایران علاوه بر شناسایی ایده‌های صادراتی، خدمات مشاوره‌ای و آموزشی نیز ارائه و نشست‌های آنلاین با طرف‌های خارجی برگزار کند.

طبق گفته نایب‌رئیس اتاق ایران، مدیریت و بهره‌برداری این مرکز به عهده اتاق ایران بوده و معاونت علمی در حین کار، حمایت‌های لازم را خواهد داشت. سلاح‌ورزی همچنین به مجموعه رویدادهایی که مقرر شده تا پایان سال در این مرکز انجام شود، اشاره و ادامه داد: قرار است برای مهرماه نشست با موضوع جذب ایده‌های نو برای توسعه صادرات محتوا داشته باشیم. همچنین در آذر ماه نشست درباره ایده‌های صادراتی به کشورهای اوراسیا و در اسفند موضوع ایده‌های صادراتی به کشورهای آفریقایی را در برنامه داریم.

در بخش پایانی مراسم نیز از ۵ طرح برگزیده صادراتی تقدیر شد. همچنین سورنا ستاری با همراهی رئیس اتاق ایران از این مرکز بازدید کرد.

قرار است تا پایان سال ۵ مرکز دیگر در ۵ استان با همکاری اتاق‌های استانی، تشکیل شوند. تاکنون اتاق‌های مشهد، تبریز و کرمانشاه در این زمینه اعلام آمادگی کرده‌اند.

در مراسم افتتاحیه این مرکز، تفاهم‌نامه‌ای بین اتاق ایران و بانک کارآفرین با هدف تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیانی که برای توسعه فعالیت‌های صادراتی خود به سرمایه نیاز دارند، امضا شد. حسین سلاح‌ورزی، نایب‌رئیس اتاق ایران و محمدرضا فرزین مدیرعامل بانک کارآفرین این تفاهم‌نامه را امضا کردند.

با توجه به اظهارات سلاح‌ورزی ایجاد چنین مرکزی در این دوره هیأت نمایندگان به طور جدی پیگیری شده است. در همین راستا مذاکراتی با معاونت علمی ریاست جمهوری صورت گرفت تا در حوزه نوآوری

روز یکشنبه دوم شهریورماه، اولین مرکز شتابدهی صادرات ایران با هدف جذب ایده‌های صادراتی و توسعه کسب‌وکار بین‌المللی با همکاری اتاق ایران و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری افتتاح شد. در این راستا تفاهم‌نامه‌ای بین اتاق ایران و بانک کارآفرین با هدف تأمین مالی واحدهای دانش‌بنیان و نوآور به امضا رسید. این مرکز به منظور جذب ایده‌های صادراتی و توسعه کسب‌وکار بین‌المللی راه‌اندازی شده است.

در این مراسم سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری، محمدرضا فرزین، مدیرعامل بانک کارآفرین، غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران، حسین سلاح‌ورزی و محمدامیرزاده اعضای هیئت رئیسه اتاق ایران و تعدادی از اعضای هیأت نمایندگان اتاق ایران حضور داشتند.

محرك‌های احیای صنعت نساجی و پوشاک اروپا

صنعت نساجی و پوشاک اروپا با تکیه بر اقلام و محصولات رده‌بالا تر، از پایگاه محکم‌تر و رقابتی‌تری نسبت به گذشته برخوردار است

نساجی و پوشاک اروپا همچنان ۷ درصد کمتر از رقم ثبت‌شده در سال ۲۰۱۹ است که این موضوع از وابستگی این صنعت به ورود گردشگران بین‌المللی نشئت می‌گیرد.

پرداخت بها توسط آلاینده‌ها

صنعت نساجی و پوشاک یکی از مصرف‌کنندگان اصلی منابع آب در جهان است و از طرف دیگر، تقریباً ۷۳ درصد از تمام تولیدات نساجی در نهایت سوزانده یا دفن می‌شوند. رشد صنعت فست‌فشن باعث اولویت پیدا کردن کمیت نسبت به کیفیت، در بین مصرف‌کنندگان شده است. بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ میانگین زمان استفاده از هر

گزارش مذکور ادعا می‌کند حتی با وجود اینکه سهم صنعت نساجی و پوشاک اروپا از ۴۰ درصد در سال ۲۰۰۹ به کمتر از ۳۴ درصد کاهش پیدا کرده، اما این صنعت با تکیه بر اقلام و محصولات رده‌بالا تر، از پایگاه محکم‌تر و رقابتی‌تری نسبت به گذشته برخوردار است. آنطور که آمار موسسه یورستات نشان می‌دهد بین سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ ارزش افزوده ناخالص ایجادشده توسط هر کارمند اروپایی در بخش پوشاک ۲۵ درصد، در بخش نساجی ۳۰ درصد و در بخش کالاهای چرمی، کفش و اکسسوری ۴۸ درصد افزایش پیدا کرده است. با این حال، گردش مالی کلی حاصل از صنعت

گروه مترجمین: بر اساس گزارشی که توسط موسسه تحلیلیگر جهانی اویلر هرمس (Euler Hermes Global) منتشر شده، انتظار می‌رود بخش نساجی و پوشاک اروپا از وضعیت تاریکی که امروز در آن قرار دارد، خارج شده و رشد ۱۵ درصدی را در سال ۲۰۲۱ تجربه نماید. نویسنده این گزارش، دلیل خوش‌بینی خود را به نقدینگی فراهم‌شده توسط بانک‌های مرکزی و دولت‌ها برای شرکت‌های مشکل‌دار و آسیب‌دیده، نسبت می‌دهد. همچنین، طرح‌های جدید برای حفظ نیروی کار، کمک قابل‌توجهی به صنعت نساجی و پوشاک به عنوان یک صنعت نیروی‌کارمحور خواهد کرد.

لباس حدود ۳۵ درصد کاهش یافت، در حالی که در این مدت، حجم پوشاک فروخته شده در جهان تقریباً دو برابر شد و به بیش از ۱۰۰ میلیارد قلم لباس در هر سال رسید. مصرف پوشاک در اروپا بیش از ۲۵ درصد افزایش پیدا کرد که در این میان، فرانسه و انگلستان بیشترین افزایش مصرف را از سال ۲۰۰۰ تجربه کردند. در صورت اضافه کردن آمار مربوط به فروش آنلاین پوشاک که در آمار پورستات ثبت نشده، روند شتابان مصرف بیشتر آشکار می شود.

به منظور همسویی بین نگرانی های زیست محیطی و منافع اقتصادی کسب و کارها، تولیدکنندگان پوشاک اروپایی باید مواد و منابع اولیه خود را با مواد بازیافتی جایگزین کنند. آنها می توانند مسائل مالی مربوط به جداسازی کلکسیون ها و طبقه بندی و تصفیه ضایعات خود را از طریق معرفی مالیات های مبتنی بر

میزان آلاینده گی محصول، مرتفع کنند. این موضوع همچنین تولیدکنندگان را ترغیب می کند تا راهی برای کاهش تأثیرات زیست محیطی خود پیدا کنند.

همچنین برای تسریع در پروژه های تحقیق و توسعه متمرکز بر بهبود جمع آوری، تصفیه، استفاده مجدد و بازیافت ضایعات نساجی، دولت ها می توانند یک سری حمایت های عمومی مضاعف را در نظر بگیرند چراکه تکنولوژی های بازیافت در صنعت نساجی و پوشاک، در قیاس با صنعت شیشه یا کاغذ از توسعه یافتگی کمتری برخوردار هستند. صنعت نساجی همچنین باید از طریق تعیین اهداف برای شرکت ها، تقاضا برای مواد اولیه بازیافتی را ایجاد کرده و افزایش دهد.

تجارت الکترونیک، برای نجات تولیدکنندگان از بحران

از آنجایی که اروپا مقررات نسبتاً

سختگیرانه ای در حوزه کار دارد و در عین حال ضمن داشتن هزینه های نیروی کار بالاتر، از نیروی کار محدودتری برخوردار است، تولیدکنندگان اروپایی نمی توانند با تولیدکنندگان خارجی رقابت کنند. از مدت ها قبل، سازمان های مردم نهاد و انجمن های تجاری بر لزوم تغییر عادت خرید مصرف کنندگان اروپایی و همسو شدن آن با اهداف زیست محیطی و منافع تولیدکنندگان داخلی این منطقه، تأکید کرده اند. بررسی ها نشان می دهد به ازای هر ۱۰ درصد کاهش واردات پوشاک توسط آلمان و فرانسه، تولید داخلی اروپا به میزان ۸ درصد تقویت می شود.

در همین ارتباط، کارل بندیکت و مایکل آزبورن دو محقق اروپایی می گویند: بیشتر مشاغل صنعت پوشاک اروپا تا سال ۲۰۲۳ رایانه ای و الکترونیک خواهد شد که در این میان، تعداد خیاطان با چرخ تا ۸۳ درصد و تعداد دوزندگان دستی تا ۹۹ درصد، کاهش خواهند یافت. اتوماسیون می تواند به کاهش ساختار نسبتاً پرهزینه اروپا کمک کرده، از تخصیص منابع بیشتر برای افزایش رقابت پذیری تولیدکنندگان اروپایی پشتیبانی نموده و محرکی برای صنایع رباتیک در آلمان و ایتالیا باشد.

تولیدکنندگان پوشاک اروپایی همچنین باید تلاش های خود برای توسعه ظرفیت های تجارت الکترونیک را تسریع کنند. اگرچه ممکن است تجارت الکترونیک کمبودها و زیان های ناشی از تعطیلی فروشگاه ها را به طور کامل جبران نکند، اما توسعه تجارت الکترونیک می تواند خرده فروشان بزرگ را در ببحوجه بحران کووید ۱۹ تا حدی تسکین دهد و از زیان آنها بکاهد.

ویتنام، دومین صادرکننده پوشاک آماده در جهان

ویتنام در نیمه نخست امسال توانسته ضمن پشت سر گذاشتن بنگلادش، دومین صادرکننده بزرگ پوشاک بعد از چین شود

گروه مترجمین: در ۶ ماهه نخست سال جاری میلادی، ویتنام توانست کشور بنگلادش را در صادرات پوشاک آماده پشت سر بگذارد و در جایگاه دومین صادرکنندگان بزرگ پوشاک جهان قرار بگیرد. بر اساس آمار منتشرشده توسط اداره کل آمار ویتنام، این کشور در فاصله ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۰ مجموعاً ۱۳,۱۸ میلیارد دلار از محل صادرات پوشاک درآمد داشته است. از طرف دیگر، آمار دفتر ترویج صادرات بنگلادش نشان می‌دهد صادرات پوشاک آماده این کشور در نیمه اول سال جاری، رقم ۱۱,۹۲ میلیارد دلار بوده است.

بنابراین می‌توان گفت که ویتنام در نیمه نخست امسال توانسته ضمن پشت سر گذاشتن بنگلادش، دومین صادرکننده بزرگ پوشاک بعد از چین شود. با این حال، صادرات پوشاک هر دو کشور در مدت یادشده به دلیل شیوع ویروس کرونا با کاهش مواجه بوده است که در این میان، بر اساس گزارش بیزنس‌استاندارد، بنگلادش حدود ۱۸ درصد و ویتنام حدود ۳ درصد کاهش درآمدهای صادراتی را تجربه کرده است.

البته بر اساس آمار سازمان جهانی تجارت (WTO)، بنگلادش در سال ۲۰۱۹ میلادی همچنان دومین صادرکننده بزرگ پوشاک بعد از چین بوده است. آمار WTO نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۹ بنگلادش با صادراتی به ارزش ۳۳,۶۳ میلیارد دلار، سهم ۶,۸ درصدی از بازار پوشاک جهان داشته در حالی که این رقم در مورد ویتنام ۳۰,۵۶ میلیارد دلار و سهم ۶,۲ درصدی از بازار جهانی بوده است. در صدر

صادرکنندگان بزرگ پوشاک جهان در سال ۲۰۱۹ نیز کشور چین قرار داشته به طوری که ارزش صادرات پوشاک این کشور ۱۵۱,۶ میلیارد دلار و سهم این کشور از بازار جهانی پوشاک ۳۰,۸ درصد بوده است.

چرایی سبقت ویتنام

آنطور که مدیر اجرایی موسسه تحقیقات راهبری بنگلادش گفته: «دلایل بسیاری برای پیشی گرفتن ویتنام از بنگلادش در زمینه صادرات پوشاک وجود دارد. به عنوان مثال، ویتنام محصولات متنوع‌تری را در حوزه پوشاک تولید می‌کند. حدود ۶۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها در این کشور توسط شرکت‌های بزرگ خارجی انجام گرفته و همین مسئله به ویتنام کمک کرده که محصولات متنوعی را تولید و یک زیرساخت قوی فنی و تکنولوژیکی در صنعت نساجی و پوشاک خود ایجاد کند.»

همچنین آنطور که رئیس سابق انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان پوشاک بنگلادش (BGMEA) گفته: «ویتنام یکی از ۵ کشور برتر دنیا در زمینه مدیریت هوشمندانه پاندمی و کاهش موارد ابتلا و فوتی ناشی از کرونا بوده است. به همین دلیل، خریداران همچنان سفارشات خود را به این کشور ارائه می‌کنند. همچنین رئیس موقت این انجمن به امضای توافق‌نامه تجارت آزاد ویتنام و اتحادیه اروپا که از تابستان امسال اجرایی شده، اشاره کرده است. به گفته وی، بسیاری از خریداران اتحادیه اروپا از هم‌اکنون سفارشات جدیدی را در ویتنام ثبت کرده‌اند که این مسئله خود را در درآمدهای صادراتی این کشور منعکس کرده است. علاوه بر این، ویتنام از نیروی کار ماهر و آموزش‌دیده با راندمان بالا، سرمایه‌گذاری متعدد خارجی و تولید محصولات متنوع و با ارزش افزوده بالا بهره می‌برد.

پیش‌بینی رشد سالانه ۸,۸ درصدی صنعت پوشاک جهان

رشد سریع بسترهای خرده‌فروشی آنلاین و معرفی طراحی‌های پوشاک نوآورانه، در آینده فرصت‌های سودآوری را برای فعالان صنعت پوشاک ایجاد خواهد کرد

شاهد باشد. دلیل این موضوع نیز سهولت دسترسی و راحتی استفاده از بسترهای فروش آنلاین و نیز ظهور تکنولوژی‌های پیشرفته ارتباطی می‌باشد.

بر اساس این گزارش، پیش‌بینی می‌شود بازار منطقه آسیا پسیفیک با ثبت نرخ رشد سالانه ۱۰,۱ درصد، بالاترین رشد را در مصرف پوشاک طی دوره ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۷ تجربه کند که این روند، از ثبات شرایط اقتصادی در کنار افزایش قدرت خرید، ترجیح مصرف‌کنندگان برای داشتن سبک زندگی سالم، و رشد پایدار گردشگری در این منطقه، نشئت می‌گیرد. از سوی دیگر، پیش‌بینی می‌شود بازار پوشاک آماده در منطقه آمریکای شمالی نرخ رشد سالانه ۷,۹ درصدی را در دوره مورد بررسی در این گزارش را به ثبت برساند.

سودآوری را برای فعالان صنعت پوشاک ایجاد خواهد کرد.

آنطور که این گزارش اشاره کرده، پیش‌بینی می‌شود در دوره مورد بررسی، بخش پوشاک داخل منزل بالاترین نرخ رشد سالانه معادل ۱۰ درصد را در بین تمام زیرشاخه‌های صنعت پوشاک به خود اختصاص دهد که این موضوع از افزایش گرایش بانوان به استفاده از لباس شب و لباس فرم‌دهنده اندام، ترند رو به رشد مد شبانه، و تاثیر شخصیت‌های هنری مشهور (سلبریتی‌ها) بر خرید لباس داخل منزل توسط مصرف‌کنندگان، نشئت می‌گیرد.

بر حسب کانال‌های فروش، انتظار می‌رود بخش تجارت الکترونیک با نرخ رشد سالانه ۹,۵ درصد، بالاترین رشد را در بین روش‌های مختلف فروش پوشاک

گروه مترجمین: بر اساس گزارشی که توسط موسسه تحقیقات بازار Allied منتشر شده، انتظار می‌رود ارزش صنعت پوشاک آماده جهان تا سال ۲۰۲۷ به یک تریلیون و ۲۶۸ میلیارد دلار برسد که نشان‌دهنده نرخ رشد سالانه ۸,۸ درصدی از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۷ است. محرک اصلی رشد این بازار، افزایش فعالیت‌های ورزشی و تناسب اندام و همچنین پویایی گرایش‌ها و روندهای عرصه مد و پوشاک و تاثیر آن بر مصرف‌کنندگان، عنوان شده است. با این حال، اثرات منفی صنعت پوشاک بر اکوسیستم، احتمالاً تا حدی ضربه‌هنگ و روند صعودی بازار پوشاک را کاهش خواهد داد. در نقطه مقابل، رشد سریع بسترهای خرده‌فروشی آنلاین و معرفی طراحی‌های پوشاک نوآورانه، در آینده فرصت‌های

رشد ۱۱۲ درصدی صادرات نساجی و پوشاک ازبکستان

علت این رشد قابل توجه، توسعه بازارهای جدید و همچنین طراحی و تولید محصولات جدید عنوان شده است

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، صادرات پوشاک و نساجی ازبکستان از ماه ژانویه تا جولای سال جاری با رشد ۱۱۲ درصدی به یک میلیارد دلار رسیده است. علت این رشد قابل توجه، توسعه بازارهای جدید و همچنین طراحی و تولید محصولات جدید عنوان شده است. در دوره مورد بررسی، این کشور محصولات نساجی و پوشاک را به ۵۷ کشور و منطقه جهان صادر کرده است. مقاصد اصلی صادرات این کشور، روسیه (۳۹ درصد)، چین (۱۸ درصد)، قرقیزستان (۱۳ درصد) و ترکیه (۱۲ درصد) بوده اند.

علاوه بر بازارهای سنتی و قدیمی تر، ازبکستان همچنین به کشورهای مجارستان، اسلواکی و یونان نیز صادرات نساجی و پوشاک انجام داده است. همچنین با توجه به حمایت سفیر ازبکستان در کویت، در سال جاری صادرات منسوجات و پوشاک به کویت برای اولین بار انجام گرفته است. بر اساس گزارشی که در یکی از رسانه های داخلی ازبکستان منتشر شده، این کشور با افزایش سهم محصولات تکمیل شده دارای ارزش افزوده همچون پوشاک آماده و لباس بافتنی به ۵۱ درصد، ساختار سبب صادراتی خود را بهینه سازی کرده است.

ازبکستان همچنین صادرات محصولات جدید نظیر البسه و ماسک های محافظتی را آغاز کرده است. شرکت های نساجی این کشور در حال حاضر ۶ میلیون عدد ماسک و

۱۵۰ روز افزایش داده است. دولت این کشور همچنین متعهد شده که فرآیند اعطای تخفیفات مالیات ارزش افزوده برای تولیدکنندگانی که کالاهای خود را به خارج از کشور صادر می کنند، تسهیل نماید. این تلاش ها در راستای استراتژی گسترده تر دولت ازبکستان برای حرکت به سمت تولید اقلام صادراتی با ارزش تر نظیر انواع پارچه و پوشاک به جای صادرات پنبه خام، می باشد.

۱۰ هزار ست لباس محافظتی را در روز تولید می کنند و این محصولات را به کشورهای روسیه، کویت، اوکراین، بلاروس، گرجستان و دیگر کشورها صادر می کنند.

بر اساس مصوبه ریاست جمهوری مورخ ۶ می ۲۰۲۰، این امکان فراهم شده که پنبه ازبکستان با نرخ همبسته با قیمت های بورس کالای نیویورک فروخته شود. همچنین این مصوبه مهلت پرداخت بهای پنبه خام را از ۹۰ روز به

راه اندازی سرویس الکترونیکی تهیه نخ توسط Shima Seiki

این خدمت جدید، برای کاربرانی که در آن ثبت نام می کنند امکان دسترسی رایگان به بانک نخ و آرشیو دیجیتال اطلاعات نخ های مختلف را فراهم می کند

می شود و به کمک ارتباط دیجیتال بین این گروه ها، نمونه سازی فیزیکی مبتنی بر آزمون و خطا که میراثی از شیوه منسوج تولید پوشاک به صورت آنالوگ است، حذف می گردد.

ثبت نام در وبسایت بانک نخ برای کاربران نرم افزار APEX رایگان است ولی شرکت های نخ می توانند برنامه های مختلفی را برای ثبت نخ های خود در این بانک اطلاعاتی انتخاب کنند. برای شرکت های نخ، بانک نخ شرکت شیمای یک بستر تبلیغاتی جدید است که می تواند به کمک آن نخ های خود را مستقیماً به مشتریان ارائه دهند. از این نظر، شرکت های نخ می توانند وابستگی خود را به کتاب های سنتی حاوی نمونه ها کاهش دهند و از این طریق، ضمن معرفی و تبلیغ محصولاتشان، در زمان، هزینه و مواد اولیه صرفه جویی کرده و نقش خود را در توسعه پایدار نیز ایفا نمایند.

گفتنی است شرکت شیمای سیکو در زمینه طراحی، تولید، فروش، بازاریابی و خدمات مربوط به ماشین آلات بافندگی حلقوی تخت کامپیوتری، سیستم های طراحی، ماشین آلات برش اتوماتیک پارچه و ماشین آلات بافندگی حلقوی دستکش و جوراب فعالیت می کند.

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، شرکت شیمای سیکو (Shima Seiki) به تازگی یک بانک نخ راه اندازی کرده که در حقیقت یک سرویس تحت وب برای تهیه و خرید نخ می باشد. این خدمت جدید که با همکاری شرکت های تولید نخ از سراسر جهان طراحی شده و توسعه پیدا کرده، برای کاربرانی که در آن ثبت نام می کنند امکان دسترسی رایگان به بانک نخ و آرشیو دیجیتال اطلاعات نخ های مختلف را فراهم می کند. کاربران همچنین می توانند اطلاعات نخ را برای استفاده در شبیه سازی و نمونه سازی مجازی پارچه در سیستم طراحی SDS ONE APEX4 شرکت شیمای و همچنین استفاده در نرم افزار طراحی APEXFiz که در ماه آگوست ۲۰۲۰ معرفی شد، به صورت رایگان دانلود کنند.

با استفاده از نخ های موجود برای تولید واقعی، برای کاربران اطمینان حاصل می شود که شبیه سازی های خلق شده با استفاده از بانک نخ صرفاً یک تصویر نیست بلکه ارائه ای دقیق از نخ هایی است که در واقعیت می توان آنها را خرید و برای تولید محصول استفاده کرد. این ارتباط بی واسطه و شفاف به کمک بانک نخ، از طریق گرد هم آوردن تک تک فعالان زنجیره تامین اعم از ریسنده، بافنده و تولیدکننده پوشاک ممکن

هیم تکستایل ۲۰۲۱ به تعویق افتاد

گروه مترجمین: شرایط فعلی مرتبط با پاندمی کرونا و محدودیت‌های مسافرت‌های بین‌المللی ناشی از این همه‌گیری باعث شده که شرکت نمایشگاهی فرانکفورت دوره آینده نمایشگاه هیم تکستایل (Heimtextil) که بزرگترین رویداد تجاری برای صنعت منسوجات خانگی و تجاری است را از ماه ژانویه به روزهای ۴ تا ۷ می ۲۰۲۱ موکول نماید.

در این ارتباط، عضو هیئت اجرایی شرکت نمایشگاهی فرانکفورت گفته: «اکثر فعالان بخش منسوجات خانگی و تجاری از ما می‌خواهند که نمایشگاه هیم تکستایل ۲۰۲۱ را حتما برگزار نماییم. بسیاری از شرکت‌ها امیدوار هستند که با مشارکت در این نمایشگاه، شرایط کسب و کار خود را تقویت کنند. بر همین اساس تعهد بزرگتری نسبت به گذشته برای ما ایجاد شده و تلاش می‌کنیم نقش خود را به بهترین شکل ایفا کنیم. با این حال، محدودیت‌های فعلی برای سفرهای بین‌المللی و افزایش مجدد تعداد مبتلایان به کرونا یک مانع بزرگ برای برپایی این نمایشگاه شدیداً بین‌المللی ایجاد کرده است. ما به صورت مستمر با غرفه‌گذاران خود و نهادهای مربوطه در ارتباط هستیم و هرکاری که در توان مان باشد برای اطمینان از ایمنی و موفقیت هیم تکستایل ۲۰۲۱ انجام خواهیم داد.»

بیش از ۹۰ درصد از غرفه‌گذاران در نمایشگاه هیم تکستایل فرانکفورت، از خارج آلمان می‌آیند. به عنوان بخشی از مراحل آماده‌سازی جهت شرکت در یک نمایشگاه تجاری در این مقیاس، اگر قرار بود نمایشگاه در ژانویه برگزار شود باید فرآیند مربوط به

نانوون‌ها است و نمایشگاه تکس پراس نیز نمایشگاه پیشرو در زمینه فرآوری منسوجات و مواد انعطاف‌پذیر است. لذا همزمانی این دو نمایشگاه با هیم تکستایل می‌تواند یک هم‌افزایی هیجان‌انگیز برای بخش نساجی به ارمغان بیاورد. نزدیکی بین تامین‌کنندگان و خریداران بخش منسوجات فنی و نانوون با محصولات و کاربردها نوآورانه و همچنین بخش ماشین‌آلات و جدیدترین تکنولوژی‌های فرآوری منسوجات و مواد انعطاف‌پذیر، قطعاً چشم‌انداز جذاب و البته جدیدی را هم برای بازدیدکنندگان و هم غرفه‌گذاران نمایشگاه هیم تکستایل ایجاد خواهد کرد. در واقع، بخش منسوجات خانگی و بخش منسوجات فنی خانگی (Hometech) از طریق دو نمایشگاه، با یکدیگر تلاقی خواهند کرد.

به گفته نایب رئیس شرکت نمایشگاهی فرانکفورت «این اطمینان وجود دارد که وضعیت مرتبط با همه‌گیری کرونا تا ماه می سال آینده بهبود قابل توجهی پیدا خواهد کرد و ما به دنبال آن هستیم که یک نمایشگاه موفقیت‌آمیز و در عین حال ایمن را با همکاری شرکای خود در بخش نساجی برگزار نماییم.»

انعقاد قرارداد با شرکت‌های غرفه‌ساز، حمل کالاهای و رزرو بلیط و هتل، در ماه سپتامبر انجام می‌گرفت. بنابراین، با در نظر گرفتن محدودیت‌های مسافرتی فعلی، برگزاری نمایشگاه هیم تکستایل ۲۰۲۱ در ماه می به جای ژانویه، امکان بیشتری جهت برنامه‌ریزی همه‌جانبه را برای شرکت‌ها ایجاد می‌کند.

نایب رئیس بخش منسوجات و تکنولوژی‌های نساجی شرکت نمایشگاهی فرانکفورت نیز گفته: «ماهیت ترندمحور و مبتنی بر مد بخش منسوجات خانگی و تجاری، نیازمند برگزاری نمایشگاه سالانه در ماه‌های ابتدایی سال است. در سال آینده، نمایشگاه تک تکستایل و تکس پراس که نمایشگاه‌های تجاری دوسالانه هستند نیز در ماه می و همزمان با هیم تکستایل برگزار خواهند شد. همین مسئله، یک فرصت و توفیق اجباری برای نمایشگاه هیم تکستایل است که با دو نمایشگاه بین‌المللی و موفق دیگر در حوزه نساجی به نوعی ادغام شود و کل زنجیره ارزش نساجی به صورت همزمان در مرکز نمایشگاهی شهر فرانکفورت حضور به هم رسانند.»

نمایشگاه تک تکستایل یک نمایشگاه پیشرو تجاری در حوزه منسوجات فنی و

زمان جدید نمایشگاه ITM ترکیه اعلام شد

در نمایشگاه‌های سال آینده احتمالاً به ثبت خواهد رسید. برخی از شرکت‌های برتر جهان در حوزه تکنولوژی نساجی جدیدترین مدل‌ها و آخرین پیشرفت‌های خود را در زمینه تکنولوژی‌های تولید منسوجات فنی و نانوون‌ها در این رویدادهای تجاری به نمایش خواهند گذاشت. همچنین برنامه‌ریزی شده که ده‌ها هزار نفر بتوانند در مدت برگزاری نمایشگاه‌ها، از آنها بازدید کنند.

در بخشی از بیانیه مجری برگزاری دو نمایشگاه آمده است: «ما معتقدیم که صنعت نساجی احیا خواهد شد و با پایان پاندمی کرونا، به نقطه بهتری خواهد رسید. در مقطعی که جهان با کمبود ماسک و لباس‌های محافظتی مواجه شده، ترکیه در بین بزرگترین تولیدکنندگان پارچه‌های نانوون و محصولات بهداشتی در جهان و البته اروپا قرار دارد که این دستاورد به واسطه زیرساخت‌های قوی تولید منسوجات، پوشاک و نانوون‌ها در این کشور محقق شده است. ما می‌دانیم که صنعت نساجی ترکیه که امروز برای کل دنیا انواع ماسک و لباس محافظتی تولید می‌کند، در این فرآیند رشد قوی‌تری خواهد داشت و به روند سرمایه‌گذاری با حداکثر ظرفیت و سرعت ادامه خواهد داد. بر همین اساس، ما بر این باوریم که نمایشگاه ITM و HIGHTEX که به سال ۲۰۲۱ موکول شده‌اند، فرصت‌های بزرگی را برای صنایع نساجی ترکیه و جهان فراهم خواهد کرد و صنایع نساجی بعد از همه‌گیری کرونا، ضربه‌ای گذشتہ خود را باز خواهد یافت.»

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»، نمایشگاه ITM به عنوان نمایشگاه بین‌المللی ماشین‌آلات نساجی و نمایشگاه HIGHTEX به عنوان نمایشگاه بین‌المللی منسوجات فنی و بی‌بافت که پیشتر قرار بود روزهای ۲ تا ۶ ژوئن و سپس روزهای ۱۴ تا ۱۸ جولای ۲۰۲۰ برگزار شوند، برای روزهای ۲۲ تا ۲۶ ژوئن ۲۰۲۱ زمان‌بندی شده‌اند. این دو رویداد هر دو سال یک بار با همکاری شرکت نمایشگاهی Tuyap و انجمن صنعتگران ماشین‌آلات نساجی و اکسسوری ترکیه (TEMSAD) برگزار خواهند شد.

آماده‌سازی مقدمات برگزاری این دو نمایشگاه با تمام توان در حال انجام است تا صدها تولیدکننده و سرمایه‌گذار بین‌المللی که به دنبال توسعه و بهره‌گیری از تکنولوژی‌های پیشرفته در زمینه‌های کاری خود هستند، یک بار دیگر گرد هم جمع شوند. نمایشگاه‌های ذکر شده که قرار است سال آینده در مرکز نمایشگاه و کنگره توپاپ استانبول برگزار شوند، سرمایه‌گذاران نساجی از سراسر جهان را میزبانی خواهند کرد.

گفتنی است ITM ۲۰۲۱ و HIGHTEX ۲۰۲۱ در ۱۲ سالن و در فضایی بالغ بر ۱۲۰ هزار مترمربع برگزار خواهند شد. تعداد ۱۲۵۰ غرفه‌گذار بین‌المللی در این دو رویداد مشارکت خواهند کرد و رکوردهای جدیدی از لحاظ تعداد بازدیدکننده و غرفه‌گذار

گزارش دیارتمان کشاورزی آمریکا از بازار پنبه (سپتامبر ۲۰۲۰) نگاهی به عملکرد بخش پنبه و محصولات پنبه‌ای چین

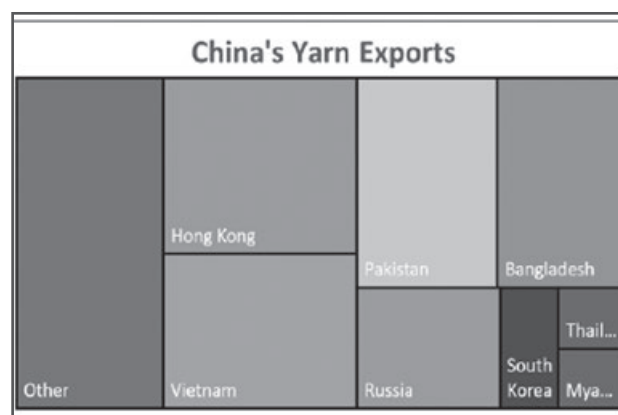
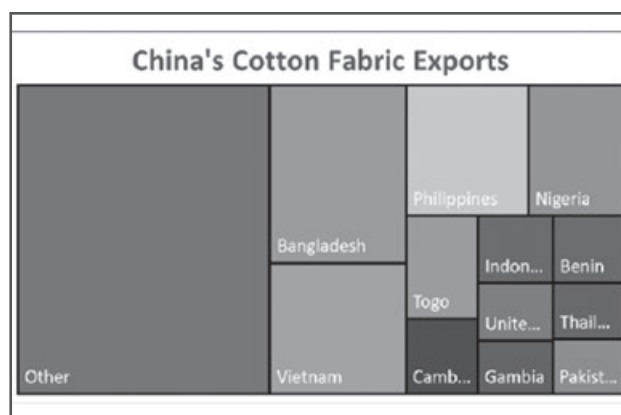
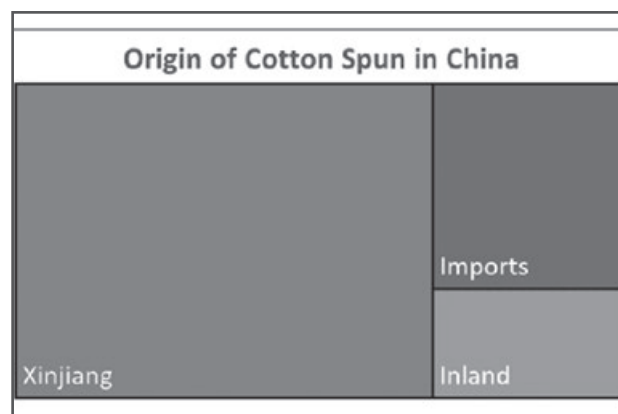
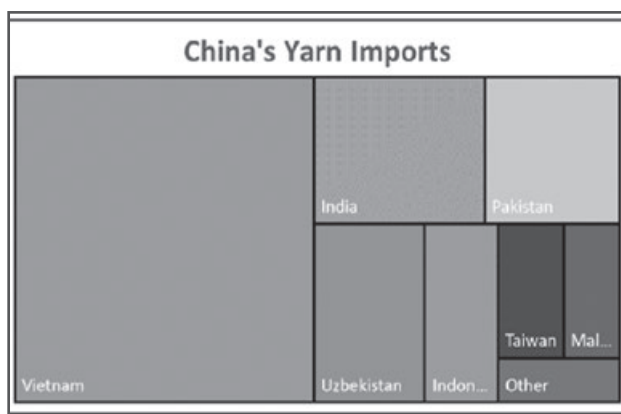
استان انجام می‌گیرد.

در حال حاضر، چین در بین ۱۰ واردکننده اصلی نخ پنبه‌ای قرار دارد در حالی که ویتنام به عنوان بزرگترین تامین‌کننده، تقریباً نیمی از واردات نخ پنبه‌ای چین را پشتیبانی می‌کند. البته ویتنام کاملاً به پنبه وارداتی برای بخش ریسندگی پنبه‌ای خود وابسته است و بیش از نیمی از نخ تولیدی خود را به چین صادر می‌کند. از طرف دیگر، ایالات متحد آمریکا در سال زراعی گذشته بیش از نیمی از واردات پنبه ویتنام را تامین کرده است؛ در واقع، صادرات پنبه ایالات متحد به ویتنام حدود ۵۰ درصد بیشتر از مصرف داخلی آمریکا و معادل ۷۵ درصد صادرات پنبه آمریکا به چین بوده است.

از سوی دیگر، چین همچنین در کنار هند، پاکستان، ویتنام و ازبکستان، در بین صادرکنندگان عمده نخ پنبه‌ای در جهان قرار دارد. بخش عمده صادرات نخ پنبه‌ای چین مربوط به نخ تولیدشده از پنبه استان سین‌کیانگ است. همچنین نخ تولیدشده از پنبه وارداتی برای انجام فرآوری بیشتر در داخل چین در نظر گرفته می‌شود. اصلی‌ترین بازارها برای نخ پنبه‌ای چین، کشورهای ویتنام، پاکستان و بنگلادش

به گزارش ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک» به نقل از دیارتمان کشاورزی آمریکا (USDA)، در سال زراعی ۲۰۱۹-۲۰ چین تنها حدود ۲۲ درصد از کل تولید پنبه جهان را به خود اختصاص داده که از این میزان، ۸۶ درصد در استان سین‌کیانگ تولید شده است. چین تنها مقادیر اندکی لینت پنبه صادر می‌کند که معادل حدود نیم درصد از تولید این کشور می‌باشد. سوای از صادرات جزئی پنبه به کره شمالی، اکثر صادرات باقی‌مانده، مربوط به صادرات مجدد پنبه خارجی موجود در انبارهای این کشور است. علاوه بر این، در حال حاضر چین بزرگترین واردکننده پنبه در جهان است. این شرایط باعث شده عرضه پنبه در چین، معمولاً بیش از یک‌سوم کل مصرف جهانی و تقریباً ۴۰ درصد بیشتر از مصرف هند باشد.

تقریباً ۷۰ درصد از پنبه‌ای که در چین تبدیل به نخ می‌شود، در استان سین‌کیانگ تولید شده و پنبه وارداتی تنها ۲۰ درصد از کل مصرف صنایع ریسندگی این کشور را شامل می‌شود. البته در شرایطی که استان سین‌کیانگ عمده پنبه صنایع ریسندگی چین را تامین می‌کند، اما برآورد شده که تنها ۲۰ درصد از فعالیت‌های ریسندگی چین در این

افزایشی خواهد بود که این روند، با کاهش تولید در پاکستان و ترکیه تا حدی خنثی می‌گردد. مصرف جهانی پنبه اندکی کمتر خواهد بود و مصرف پنبه در مکزیک و برزیل کاهش خواهد یافت. تجارت جهانی نیز اندکی بهبود پیدا می‌کند.

مرور کلی سال زراعی ۲۰۲۰-۲۱
پیش‌بینی ماه سپتامبر دپارتمان کشاورزی آمریکا برای سال زراعی ۲۰۲۰-۲۱ نشان‌دهنده کاهش مصرف، کاهش موجودی ابتدا و انتهای دوره و افزایش تولید و تجارت است. تولید پنبه در چین، هند و استرالیا

هستند که هر سه این کشورها، تامین کننده اصلی منسوجات و پوشاک برای ایالات متحد آمریکا می‌باشند. در حوزه پارچه پنبه‌ای نیز چین به بیش از ۱۲۰ کشور جهان صادرات انجام می‌دهد و این کشور، یک‌سوم از کل تجارت جهانی پارچه پنبه‌ای را در اختیار دارد. تقریباً ۷۵ درصد از صادرات پارچه پنبه‌ای چین مربوط به پارچه تولیدشده با پنبه استان سین‌کیانگ است. کشورهای بنگلادش، ویتنام و فیلیپین اصلی‌ترین بازارها برای پارچه پنبه‌ای چین هستند. این در حالی است که ایالات متحد آمریکا بزرگترین مقصد برای صادرات منسوجات و پوشاک پنبه‌ای ویتنام و فیلیپین، و دومین واردکننده بزرگ منسوجات و پوشاک ساخت بنگلادش بعد از اتحادیه اروپا محسوب می‌شود.

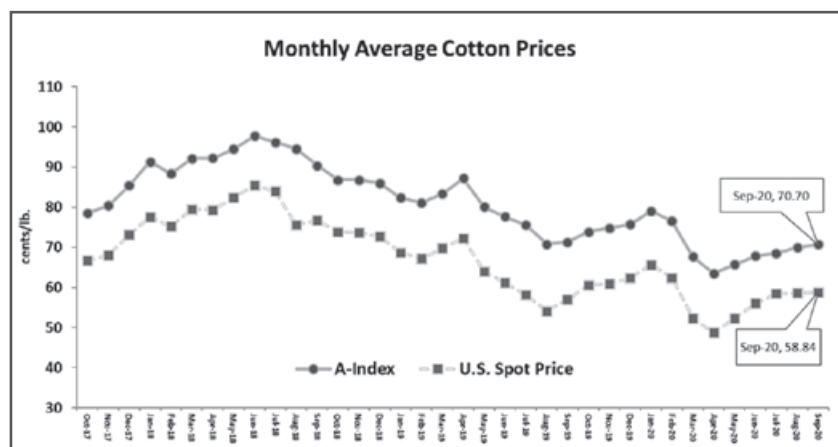

Table 01 Cotton World Supply, Use, and Trade (Season Beginning August 1)

(1000 MT)

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	Aug 2020/21	Sep 2020/21
Production						
India	5,879	6,314	5,617	6,423	6,466	6,532
China	4,953	5,987	6,042	5,933	5,770	5,933
United States	3,738	4,555	3,999	4,336	3,936	3,715
Brazil	1,528	2,007	2,830	2,918	2,613	2,613
Pakistan	1,676	1,785	1,655	1,350	1,415	1,350
Uzbekistan	811	840	713	762	708	708
Turkey	697	871	816	751	653	610
Other	3,943	4,628	4,161	4,087	4,028	4,058
Total	23,226	26,989	25,834	26,559	25,589	25,518
USE Dom. Consumption						
China	8,382	8,927	8,600	7,185	7,947	7,947
India	5,302	5,258	5,225	4,355	4,899	4,899
Pakistan	2,243	2,373	2,330	2,003	2,177	2,177
Bangladesh	1,481	1,633	1,568	1,415	1,589	1,589
Turkey	1,426	1,622	1,502	1,437	1,524	1,524
Vietnam	1,176	1,437	1,524	1,328	1,481	1,481
Uzbekistan	435	544	610	653	675	675
Other	4,848	4,938	4,810	3,860	4,323	4,243
Total	25,293	26,732	26,169	22,236	24,615	24,535
Imports						
China	1,096	1,243	2,099	1,554	1,960	1,960
Bangladesh	1,481	1,655	1,524	1,524	1,589	1,589
Vietnam	1,197	1,524	1,511	1,411	1,524	1,481
Turkey	801	876	762	997	914	936
Pakistan	533	740	621	827	762	827
Indonesia	738	766	664	566	631	631
India	596	365	392	501	218	218
Other	1,767	1,798	1,641	1,335	1,453	1,448
Total	8,209	8,967	9,213	8,715	9,052	9,091
Exports						
United States	3,248	3,545	3,230	3,381	3,266	3,179
Brazil	607	909	1,310	1,946	1,960	2,003
India	991	1,128	764	708	1,067	1,089
Greece	221	234	295	310	294	294
Australia	812	852	791	296	218	283
Benin	180	233	303	261	283	283
Mali	239	283	294	256	218	218
Other	1,961	1,862	2,027	1,713	1,749	1,736
Total	8,259	9,047	9,014	8,870	9,054	9,084
Ending Stocks						
China	9,998	8,272	7,766	8,034	7,755	7,952
India	1,716	2,009	2,028	3,889	4,902	4,652
Brazil	1,509	1,885	2,668	3,053	3,015	3,015
United States	599	914	1,056	1,579	1,655	1,568
Pakistan	504	616	543	701	679	679
Bangladesh	355	404	388	526	555	555
Turkey	333	387	358	590	565	541
Other	2,457	3,135	2,669	3,279	3,715	3,646
Total	17,469	17,621	17,477	21,651	22,842	22,609

۹۹ هزار هکتار زیر کشت پنبه رفت تولید پنبه در کشور احیا می شود

شامل کشت و ریسندگی، تولیدات جانبی مانند روغن و کنجاله ایجاد می شود که موجب رونق صنایع روغن کشی و تامین نیاز نهاده های صنایع دام و طیور می شود.

هزار جریبی با بیان اینکه رونق و احیای خوداتکایی صنعت پنبه در کشور به صورت زنجیره دنبال می شود گفت: اگر حتی یک قسمت از زنجیره این صنعت کامل نشود، صنعت دچار مشکل خواهد بود، کما اینکه در سال های گذشته نیز به همین دلیل دچار مشکل بودیم. بنابراین گزارش در دهه های گذشته ایران جز تولیدکننده های بزرگ پنبه در دنیا بوده است اما در سال های گذشته خودکفایی این محصول از دست رفته و به واردات وابستگی ایجاد شده است. وزارت جهاد کشاورزی به دنبال احیای دوباره تولید پنبه و متعاقب آن صنایع ریسندگی در کشور است.

مجری طرح پنبه وزارت جهاد کشاورزی اظهار کرد: برای سال جاری، ۹۸ هزار و ۷۶۰ هکتار از اراضی کشور به زیر کشت پنبه رفته است و پیش بینی می شود که ۲۷۰ هزار تن وش پنبه در سال جاری تولید شود. به گزارش خبرگزاری تسنیم، ابراهیم هزارجریبی افزود: در سال جاری ۶۸ درصد نسبت به ابتدای برنامه ششم افزایش تولید پنبه داریم همچنین میزان افزایش تولید پنبه در سال جاری در مقایسه با سال قبل حدود ۱۸ درصد است.

مجری طرح پنبه وزارت جهاد کشاورزی ادامه داد: این افزایش تولید، هنوز تولید پنبه را در وضعیت رضایت بخشی قرار نداده است زیرا در مقایسه با دوران شکوفایی تولید پنبه در کشورمان عقب هستیم. وی تصریح کرد: با توسعه زنجیره پنبه، علاوه بر تولید نیاز کشور به این محصول و اشتغال مناسب در زنجیره های تولید،

قیمت پنبه برای کشاورز صرفه اقتصادی ندارد

می شود امسال ۴۵ هزار تن وش پنبه در استان برداشت شود. موسی خانی افزود: تاکنون حدود ۲۵۰۰ تن وش پنبه وارد کارخانه پنبه پاک کنی در سطح استان شده است. وی خاطرنشان کرد: در حال حاضر هر کیلوگرم وش پنبه با قیمت ۹۵۰۰ تومان به صورت علی الحساب از کشاورز خریداری می شود. قیمت باید بیش از ۱۰ هزار تومان و حتی ۱۱ و ۱۲ هزار تومان باشد تا برای کشاورز صرفه اقتصادی داشته باشد. رئیس اداره پنبه و دانه های روغنی جهاد کشاورزی گلستان تأکید کرد: امیدواریم در ادامه با توجه به افزایش قیمت ارز در روزهای اخیر، قیمت خرید پنبه به آنچه که مدنظر کشاورزان است، برسد.

آق قلا است.

رئیس اداره پنبه و دانه های روغنی جهاد کشاورزی گلستان با اشاره به اینکه پیک برداشت این محصول در استان مهرماه و اوایل آبان ماه است، تصریح کرد: پیش بینی

رئیس اداره پنبه و دانه های روغنی جهاد کشاورزی گلستان معتقد است، برای اینکه پنبه برای کشاورز مقرون به صرفه باشد باید این محصول با قیمت های بالاتر از ۱۰ هزار تومان در هر کیلوگرم خریداری شود. علی موسی خانی در گفتگو با ایسنا با اشاره به اینکه برداشت پنبه در گلستان از اوایل شهریورماه آغاز شده و تا اواخر آذرماه ادامه دارد گفت: پنبه طی دو الی سه چین برداشت می شود. وی بیان کرد: امسال ۲۱ هزار و ۳۰۰ هکتار از اراضی استان به کشت پنبه اختصاص داده شده که این میزان نسبت به دو سال قبل، تقریباً ۲ برابر افزایش پیدا کرده است. بیشترین سطح زیر کشت این محصول نیز در شهرستان گنبد کاووس و

پیامدهای تعویق برنامه هفتم توسعه

امیر ثامنی رئیس گروه آمایش سرزمین سازمان برنامه و بودجه کشور

مشکلات اقتصادی متعدد و تضعیف سرمایه اجتماعی دولت با چالش‌های متعددی برای رتق و فتق امور جاری مواجه است، دو سناریوی کلی در خصوص برنامه هفتم توسعه قابل طرح است:

اول) تدوین برنامه هفتم توسعه توسط دولت دوازدهم در یک سال آینده و ارائه آن به مجلس در نیمه اول سال ۱۴۰۰؛
دوم) تمدید دوره زمانی برنامه ششم توسعه کشور و واگذاری تدوین برنامه هفتم توسعه به دولت آینده.

در صورت تحقق سناریوی اول و با توجه به احتمال بالای روی کار آمدن دولتی با باورها و نگرش‌های به کلی متفاوت با دولت مستقر فعلی، به نظر می‌رسد در بهترین حالت، وضعیت برنامه چهارم توسعه (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تکرار می‌شود: برنامه‌ای که هرچند از حیث مبانی، روش‌شناسی، محتوای سند و پیشنهادهای مطروحه در قیاس با برنامه‌های پیشین از کارآمدی و اثربخشی بیشتری برخوردار بوده و به سبب اتکا به نتایج و رهنمودهای مطالعات سراسری دور سوم آمایش سرزمین (۱۳۷۷-۱۳۸۳)، تحقق و اجرای آن تا حد زیادی می‌توانست مانع از پیدایی یا بغرنج شدن بسیاری از ابرچالش‌های فعلی (عدم تعادل‌ها و نابرابری‌ها، تاب‌آوری پایین اقتصادی، آسیب‌های اجتماعی و ...) شود، ولی به سبب مقارن بودن با برهه تغییر دولت و سوءتفاهم‌های ایجاد شده در خصوص مبانی و رویکردهای نظری آن، عملاً کنار گذاشته شد. علاوه بر این تداوم بحران شیوع ویروس کووید-۱۹ و عدم کشف واکسن آن، عمر کوتاه مجلس نسبتاً جوان و کم‌تجربه یازدهم و از همه مهم‌تر نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا و امکان بازگشت این کشور به برجام یا شدیدتر شدن حلقه فشارهای اقتصادی و بازگشت تحریم‌های سازمان ملل، آینده کوتاه‌مدت سپهر سیاسی-اقتصادی کشور را با تردیدها و ابهامات جدی مواجه کرده است.

اما برای سناریوی دوم علاوه بر استدلال‌های اشاره شده در ذکر معایب سناریوی اول، ضرورت‌های مهم دیگری نیز وجود دارد که می‌تواند تحقق آن را عقلانی‌تر و نزدیک‌تر به مصلحت کشور کند.

با نزدیک شدن به سال پایانی برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۶)، به روال مألوف، دستگاه برنامه‌ریزی کشور با ارائه سیاست‌های کلی پیشنهادی به مجمع تشخیص مصلحت نظام، به تدریج مهیای راه‌اندازی ستاد تدوین برنامه هفتم توسعه (۱۴۰۱-۱۴۰۵) می‌شود: کوششی «سبزی‌وار» برای قراردادی فرآیندهای اداره امور کشور بر مدار «برنامه‌ریزی» برای بار هفتم! عجیب آنجاست به‌رغم اجماع اکثریت قریب به اتفاق دست‌اندرکاران (دولتی‌ها، مجلسی‌ها و دانشگاهیان) به ناموفق بودن این شیوه برنامه‌نویسی و استدلال‌های فراوان صورت گرفته در باب آسیب‌ها و نارسایی‌های فرآیند تدوین، تصویب و اجرای برنامه‌های توسعه، هنوز عزمی راسخ برای دگرگونی و تحول در این «عادت‌واره» مشاهده نمی‌شود؛ چنان که گویی «ترک عادت موجب مرض است»!

در باب چرایی ناکامی برنامه‌های توسعه در ایران تا به امروز آسیب‌ها و نارسایی‌های متعددی از زوایای مختلف احصا و تحلیل شده است که برخی از مهم‌ترین آنها عبارتند از:

اول) عدم انطباق تقویم برنامه‌های پنج‌ساله با دوره‌بندی دولت‌ها و مجلس‌ها؛
دوم) استحاله سند برنامه از نقشه‌راه توسعه میان‌مدت کشور به کسکول مقررات‌نویسی؛
سوم) خلأ وجود نظریه پایه توسعه ملی و عدم اجماع بر سر مسائل بنیادین، اولویت‌ها و اهداف؛
چهارم) تکرر و تفرق سیاست‌های کلی ابلاغی و عدم تناسب آن با اولویت‌ها و مسائل اصلی کشور؛
پنجم) ورود پررنگ مجلس به امر برنامه‌نویسی و اعمال تغییرات اساسی در لایحه پیشنهادی دولت؛
ششم) عدم تطابق مسوولیت‌ها و اختیارات برای دولت‌ها در پیشبرد امور کشور.

در برهه حاضر که کمتر از یک سال به پایان دولت دوازدهم باقی مانده و کشور به سبب فشار همه‌جانبه تحریم‌ها، به ارث رسیدن

این ضرورت‌ها را می‌توان در دو بخش دسته‌بندی کرد:

الف) انجام اصلاحات ساختاری و پی‌ریزی تحول در نظام برنامه‌ریزی: به نظر می‌رسد در سایه پذیرش اختلالات و نارسایی‌های مستتر در نظام حکمرانی کشور، با همسو شدن دولت سیزدهم و مجلس یازدهم و کاهش سطح منازعات سیاسی در درون حاکمیت، فرصت خوبی برای پیشبرد اصلاحات ساختاری در کشور فراهم می‌شود. تحول در نظام قانون‌گذاری و بازنگری برخی قوانین بنیان‌ساز (از جمله قانون برنامه و بودجه)، پیگیری حقیقی اصلاحات ساختاری در کشور و تقلیل ندادن آن به اصلاح ساختار بودجه، تنظیم روابط ارکان موثر بر تدوین، تصویب و اجرای برنامه‌های توسعه (مجمع، مجلس، دولت و بخش خصوصی)، پی‌ریزی شالوده نظام یکپارچه برنامه‌ریزی و مدیریت و کاهش تفرق و تعدد در اسناد توسعه کشور، حل معضل عدم انطباق دوره‌های زمانی مجالس و دولت‌ها با تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه، بخشی از مقدمات و پیش‌نیازهای قطعی موفقیت برنامه هفتم توسعه و خرق عادت آن نسبت به برنامه‌های پیشین به شمار می‌رود.

ب) کاربری طرحی نو برای تدوین برنامه هفتم توسعه: واقعیت آن است که تجربه شش برنامه گذشته نشان از آن دارد که به سبب تلقی‌های نادرست از برنامه‌نویسی، سند برنامه به جای تعیین دقیق و شفاف مسائل، اولویت‌ها و ارائه راه‌حل‌ها در عین لحاظ منابع، قابلیت‌ها، چالش‌ها و فرصت‌های فرارو، صرفاً تبدیل به کشکولی از احکام، مقررات‌نویسی‌ها و تکلیف‌گذاری‌های پراکنده و پرتعداد شده که اولاً تحقق‌پذیری پایینی داشته و ثانیاً به مقدمات و مقومات آنها نیز کم‌توجهی شده است. بنابراین روال برنامه‌نویسی در برنامه هفتم توسعه باید دستخوش دگرگونی بنیادی شده و ضمن شناسایی و اجماع بر مسائل و اولویت‌های کلان و میان‌مدت کشور و نیز کاربری نظریه برای مواجهه با موضوعات، این برنامه مبتنی بر دو سند فرادست اصلی و در شرف تصویب و ابلاغ تنظیم شود: یکی «سند الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت» که مطابق با انتظار تا پایان سال جاری باید مراحل اصلاح و بازنگری آن پایان پذیرفته و پس از ابلاغ در جایگاه فرادست‌ترین سند هدایت توسعه کشور، راهنمای بازتنظیم سایر اسناد توسعه مبتنی بر افق و تدابیر پیشنهادی قرار گیرد؛ سندی که باید بتواند پس از سال‌ها ابهامات و دوگانگی‌های متعدد فراروی اداره امور کشور اعم از اهداف عالیه نظام در افق ۵۰ سال آینده، تعیین تکلیف رابطه و نسبت ایران با جهان، نظریه

مبنایی توسعه ملی، راهبرد اقتصادی کشور، اولویت قرار دادن رشد یا توزیع و امثالهم را برطرف کند.

دیگر سند فرادست تأثیرگذار «سند ملی آمایش سرزمین» است که مراحل بررسی آن در کمیسیون تخصصی شورای عالی آمایش سرزمین طی شده و تا پایان سال جاری ابلاغ خواهد شد. این سند با اتکا به خطوط کلی افق و تدابیر مدنظر سند الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت و نیز انجام شناخت دقیق و عمیق از منابع، قابلیت‌ها و چالش‌های کشور، به تنظیم و هماهنگ‌سازی بین‌بخشی-بین منطقه‌ای جریانات و مداخلات فضایی توسعه در سرزمین پرداخته و بسیاری از سوالات بی‌جواب کشور اعم از میزان بهینه جمعیت کشور در افق ۲۵ ساله، قلمروهای مناسب و نامناسب استقرار جمعیت و فعالیت، اولویت‌های صنعتی کشور، ملاحظات و محدودیت‌های محیط‌زیستی در بازگذاری جمعیت و فعالیت، تخصص‌ها و اولویت‌های توسعه استان‌های کشور و سازمان فضایی افق توسعه‌یافتگی سرزمین اعم از کریدورها، قطب‌ها و کانون‌های توسعه کشور را پاسخ می‌دهد.

در پایان پیشنهاد می‌شود با هدف جلوگیری از تکرار تجربیات تلخ عدم اجرا یا تحقق‌پذیری بسیار اندک برنامه‌های توسعه قبلی، با توجه به آنکه از یکسو سازوکارهای جاری اداره امور کشور در وضع فعلی چندان متأثر از احکام و مندرجات برنامه‌های توسعه نبوده و فقدان برنامه‌های توسعه همانند سال‌های ۱۳۷۳، ۱۳۸۹ و ۱۳۹۵ خللی در پیشبرد امور کشور ایجاد نمی‌کند و از سوی دیگر نیز این حق طبیعی هر دولتی است که مبتنی بر برنامه مدنظر خویش به اداره امور کشور بپردازد، ضمن تمدید یک‌ساله (و در صورت لزوم دوساله) برنامه ششم توسعه، فرصتی دو ساله برای تدوین و اجرای «طرح تحول بنیادین نظام برنامه‌ریزی کشور» از طریق اصلاح و تنقیح قوانین، ساختارها و بهبود عملکرد فرآیندها ایجاد شود. همچنین یکی از دو پیشنهاد زیر برای حل معضل همیشگی عدم تطابق تقویم برنامه‌های توسعه میان‌مدت با دوره‌بندی دولت‌ها و مجالس می‌تواند مدنظر قرار گیرد:

- اول) منصرف کردن دوره‌بندی برنامه‌های میان‌مدت توسعه (بین ۳ تا ۵ سال) با پیشنهاد دولت مستقر و تأیید مجلس؛
- دوم) ثابت بودن دوره‌بندی ۵ ساله و ایجاد امکان اصلاح و بازنگری در قانون مصوب با پیشنهاد دولت مستقر به جای کنار گذاشتن یا عدم اجرای آن.

منبع: دنیای اقتصاد

الزامات تدوین استراتژی توسعه صنعتی

یلدا راهدار عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران

در بازارهای جهانی را علیرغم فشارهای تحمیلی و مخرب دیپلماسی‌های خارجی، احیا کند. آنچه مسلم است بهبود مناسبات اقتصادی و ترمیم روابط تجاری، بازایی اعتبار سیاسی و به تبع آن صیانت از امنیت ملی را به دنبال خواهد داشت. نباید فراموش کرد آنچه کشورهای پر قدرت و ثروتمند و اثرگذار را از کشورهای ورشکسته متمایز می‌سازد تلاش و موفقیت آن‌ها در تولید صنعتی با بهره‌وری بالا و سهم قابل توجه ارزش افزوده حاصل از این تولیدات در تولید ناخالص داخلی است. همسویی، الگوبرداری و رقابت برخی از کشورهای در حال توسعه با جوامع توسعه یافته، رشد صنعتی و اقتصادی و به تبع آن رشد سیاسی قابل توجهی را برای آن‌ها به ارمغان آورد.

استراتژی توسعه صنعتی مجموعه‌ای از جهت‌گیری‌های بلندمدت هر دولتی است که از یک سو معرف چارچوب و چگونگی ارتباط بخش صنعت کشور با اقتصاد جهانی است و از سوی دیگر بر تخصیص منابع بین صنایع و بخش‌های کلیدی و پیشرو اقتصاد و حمایت از آن‌ها دلالت دارد؛ که در صورت کارکرد مناسب، دستیابی به رشد پایدار را به دنبال خواهد داشت.

با اولویت‌بندی صنعتی که در بطن استراتژی توسعه صنعتی نهفته است، جایگاه هر کشور در تقسیم کار جهانی ارتقاء یافته و ضمن جهت‌دهی هدفمند حمایت‌ها و سیاست‌های دولت به فعالیت‌های تأثیرگذار، از اتلاف منابع نیز

تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی کشور به عنوان نقشه راه و نگاهی آینده‌پژوهانه امکان‌پذیر نخواهد بود. سندی که بتواند ضمن سمت‌وسو بخشیدن به استراتژی‌های سیاسی کشور، با رویکردی ساختارگرایانه در پی شناسایی و چاره‌اندیشی برای پر کردن خلأها و کمبودهای مزمن ساختاری باشد. درواقع آنچه اهمیت استراتژی توسعه صنعتی را دوجندان می‌کند ترسیم دورنمایی از وضعیت مطلوب صنعتی با علم و توجه کامل به ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها، موانع، محدودیت‌ها و چالش‌های اقتصاد و صنعت است.

در شرایطی که فضای عملیاتی در زیر بخش‌های مختلف اقتصادی و صنعتی در کشور هر روز محدودتر می‌شود و عرصه برای رقبای خارجی گسترده‌تر، لزوم تدوین اهداف توسعه صنعتی و برنامه‌های اجرایی و ترسیم نقشه راه با نگاهی جامع بسیار ضروری می‌نماید. درواقع ارتباط مستقیم و تنگاتنگ توسعه صنعتی با سلطه اقتصادی و رها شدن کشور از فشارها و دخالت‌های بی‌حدوحصر اقتصادهای پیشرفته بیانگر ضرورت همگرایی و یکپارچگی همه‌جانبه در راستای تدوین استراتژی فوق است. از این رو می‌توان امید داشت که استراتژی توسعه صنعتی با ورود به حوزه اقتصاد سیاسی و تحلیلی واقع‌گرایانه که از وضعیت کشور در این بخش ارائه می‌کند و با برقراری ارتباط بین صاحبان کسب و کار و سیاست‌مداران دولتی، توان رقابتی کشور

طی یک قرن گذشته همواره اقتصاد ایران فراز و فرودهای گسترده‌ای را تجربه کرده است. در این دوره احصاء سازوکارهای خرد و کلان در راستای فائق آمدن بر معضلات و قرار گرفتن در مسیر پیشرفت و توسعه دغدغه بخش عظیمی از سیاست‌گذاران بوده است. ماحصل افت و خیزها و تغییرات پیرامنه در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی در کشور، حصول جایگاهی است که تا رسیدن به یک جامعه صنعتی و اقتصاد باثبات راه زیادی در پیش دارد.

در سال‌های اخیر نیز با توجه به دیپلماسی ظالمانه جهان علیه ایران، تلاطم اقتصادی به اوج خود رسیده است. به طوری که در حال حاضر بیشترین حجم مبادلات تجاری با تعداد انگشت‌شماری از کشورهای جهان در حال انجام است و اقتصادهای پیشرفته تمایل چندانی به برقراری مناسبات تجاری با ایران و سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف را ندارد. در شرایط کنونی آنچه می‌تواند روابط سیاسی و اقتصادی کشور را بهبود بخشد تقویت بنیه تجاری کشور با تلاش در تنوع بخشی به کشورهای هدف از طریق برقراری ارتباطات دوجانبه، به کارگیری پتانسیل‌های نهفته در بخش خصوصی و تلاش برای عضویت در موافقت‌نامه‌های بین‌المللی است. آنچه مسلم است تأثیرگذاری مثبت در تجارت جهانی، بهبود روابط سیاسی را به دنبال خواهد داشت و تحقق این امر جز با

جلوگیری خواهد شد. آنچه منجر به تحقق صحیح توسعه صنعتی می‌شود، اتخاذ و اجرای هماهنگ و توأمان سیاست‌های صنعتی، تجاری، ارزی، پولی و مالی است. فرآیند صنعتی شدن نیازمند یکپارچه‌سازی، پیوستگی و همراه شدن عناصر مربوط به آن از جمله زمینه‌سازی‌ها، اهداف، جهت‌گیری‌ها، خط‌مشی‌ها و سیاست‌های صنعتی است تا توسعه بلندمدت را به دنبال داشته باشد.

توسعه صنعتی مفهومی پویا و برخوردار از مکانیزگی پیچیده است و دستیابی به آن مستلزم ایجاد تحولات گسترده در جامعه طی فرآیندی طولانی و اجماع و همگرایی عناصر مختلف تأثیرگذار است. گام نخست آن وجود دولت توسعه‌گرا است که ویژگی‌ها و توانمندی‌های لازم برای تحقق اهداف توسعه را دارا باشد. چگونگی رفتار این عامل ضامن موفقیت یا شکست در سیاست‌های توسعه‌ای است. لذا صرف دارا بودن صنعت تضمین‌کننده صنعتی شدن یک کشور نیست بلکه تحولاتی از جمله سیاست‌های دولت، نوع روابط تولیدی، فرهنگی و تفکرات اقتصادی آحاد مردم و نحوه نگرش به کار و ... نیز باید تغییر یابد. به عبارتی باید نگاه متناسب با جامعه صنعتی نیز ایجاد شود.

در تدوین استراتژی فوق، وجود رویکرد جمعی و مشارکت جوانه بخش‌های دولتی، خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد و تکیه بر بررسی‌های توسعه جهان ارکان اساسی هستند. همان‌گونه که استراتژی توسعه صنعتی کشور ترکیه با اجماع و اشتراک دیدگاه‌ها و نظرات کلیه بخش‌ها و سازمان‌های دولتی، خصوصی و مردم‌نهاد تدوین و عملکردهای حاصله مورد ارزیابی و نظارت قرار گرفتند. از دیگر سو دستیابی به توسعه صنعتی مکانیزمی چندلایه و مستلزم

پیمودن مراحل است که نادیده گرفتن در هر یک از آن‌ها منجر به ناکامی در توسعه پایدار خواهد شد. تغییر استراتژی ساختار صنعتی کشورها از صنایع با بهره‌وری پایین به‌سوی بهره‌وری بالا نیازمند تحولات چندلایه‌ای است که علاوه بر سیاست‌های کارکردی، اتخاذ سیاست صنعتی را نیز می‌طلبد. به‌طوری‌که کشورهای پیشرو صنعتی و اقتصادهای آسیای شرقی با به‌کارگیری توأمان سیاست‌های فوق به موفقیت‌های چشمگیری نائل آمدند لیکن کشورهای آمریکای لاتین بدون به‌کارگیری سیاست صنعتی کارآمد و عدم توجه به بالغ‌سازی صنایع داخلی جهت رویارویی در عرصه بین‌المللی و صرفاً با تکیه بر سیاست‌های کارکردی علیرغم انجام سرمایه‌گذاری‌های عظیم خارجی، موفق به دستیابی به بهره‌وری مناسب نشده‌اند.

توسعه صنعتی همچنین به دلیل ایجاد درآمدهای ارزی باثبات از طریق صدور کالاهای صنعتی و پویایی در بازارهای بین‌المللی می‌تواند محرک توسعه اقتصادی جوامع باشد و منجر به تقویت و توانمندسازی زیر بخش‌های اقتصادی از درون شود. کشورهای مختلف بر اساس استراتژی تدوین‌شده، رویکردهای توسعه صنعتی متفاوتی را با توجه به قابلیت تحقق، شرایط و ساختار صنعتی آن کشور دنبال می‌کنند. به‌عنوان مثال ژاپن رویکرد شکل‌گیری بنگاه‌های بزرگ داخلی به‌عنوان نقطه اتکای رشد صنعتی و منبع تأمین منابع مالی توسعه را در پیش گرفت. این در حالی است که توسعه صنعتی برخی دیگر از کشورها از جمله سنگاپور مبتنی بر رویکرد جلب شرکت‌های چندملیتی و نفوذ در زنجیره تولیدی آن‌هاست. ایجاد شبکه‌هایی از بنگاه‌های کوچک و متوسط

رویکرد دیگری است که کشور تایوان توانست با تکیه بر آن رشد صنعتی مناسبی را به دست آورد.

انگلیس و آمریکا در راستای صنعتی شدن سیاست حمایت همه‌جانبه از صنایع نوپا و اعطای یارانه صادراتی و پیشسازی در عرصه فناوری را در پیش گرفتند.

کشورهای درحال‌توسعه از جمله کره جنوبی، هند و برزیل بسته به نوع اقتصاد و سیاست‌های دولتی، میزان صادرات، نوع کالاهای صادراتی رویکردهای متفاوتی را در توسعه صنعتی بکار بستند. برزیل در به‌کارگیری رویکرد مبتنی بر جایگزینی واردات موفق عمل کرد و در راستای دستیابی به آن سیاست‌های کاهش ارزش پول و نظارت‌های ارزی، افزایش حمایت تعرفه‌ای و تعلیق پرداخت بدهی خارجی در پیش گرفت و طی ۷ سال تولید ناخالص داخلی خود را به میزان ۵۶/۴ درصد ارتقا بخشید. رویکرد فوق به همراه توسعه کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای جهش بزرگی را در ساختار تولید صنعتی این کشور رقم زد؛ بنابراین بخش صنعتی متوازن و یکپارچه در این کشور ایجاد شد. کشور هند با توجه به تمایل دولتمردان به سیاست‌های خوداتکایی و استقلال سیاسی و اقتصادی، استراتژی مبتنی بر ارتقاء بخش کالاهای سرمایه‌ای را در راستای دستیابی به توسعه صنعتی بکار بست که به موقعیت‌های نسبی در این زمینه نیز نائل شد لیکن باگذشت ۳ دهه پس از اعمال استراتژی فوق رویکرد خود را به سمت اقتصاد بازتر تغییر داد.

کره جنوبی درراه صنعتی شدن، استراتژی جدید اقتصادی با جهت‌گیری صادرات کالاهای صنعتی را دنبال کرد که مبتنی بر حمایت‌های گسترده و نظارت همه‌جانبه دولت بود. دخالت دولت در پیشبرد صادرات تولیدات صنعتی این کشور منجر به موفقیت

آنچه در تدوین استراتژی نباید از آن غافل بود شناسایی و خلق مزیت‌های جدید با توجه به ساختار و ظرفیت‌های موجود است که از این طریق می‌توان مسیرهای جدیدی را برای ورود قدرتمند به بازارهای جهانی ترسیم کرد و موجبات ایجاد یک جهش بزرگ صنعتی فراهم آورد.

تجربه موفق کشورهای ژاپن، کره، تایوان و سایر اقتصادهای موفق شرق آسیا در ایجاد الگویی غیر از مزیت‌های نسبی آشکار و تخصص‌های مورد انتظار شاهد این مدعاست. نقش پشتیبانی‌های هدفمند دولت‌ها و ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت خلق مزیت‌های خلاقانه و نوآورانه و ایجاد توان رقابتی، بسیار پررنگ است. از دیگر سو تجارب موفق کشورها در ایجاد خوشه‌های صنعتی از طریق هم‌افزایی منابع و مهارت‌ها نشان از تأثیرگذاری این رویکرد در توسعه صنعتی بوده است. همان‌گونه که ایجاد خوشه‌های صنعتی در محصولات الکترونیکی هایتک ایالات متحده منجر به پیشرو بودن این کشور در دهه ۸۰ میلادی بود.

در پایان ذکر مجدد این واقعیت ضروری است که تدوین استراتژی توسعه نه تنها یک نیاز اقتصادی بلکه پیش‌شرط حل مشکلات سیاسی کشور است؛ و تا زمانی که در سایه عدم وجود سند توسعه صنعتی، با تغییر هر دولت مسیر توسعه صنعت کشور نیز دچار دگرگونی و اختلال شود و تصویری روشن و منسجم از صنعتی شدن وجود نداشته باشد پیشرفتی حاصل نخواهد شد. از این رو لازم است با بهره‌گیری از تجارب موفق کشورها و بومی‌سازی الگوها بر اساس اقتضات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... و اجماع نظر خبرگان و نخبگان بخش خصوصی و دولتی، تدوین سند توسعه صنعتی در اولویت سیاست‌های کشور قرار گیرد.

اقتصادی در ساختار صنعتی کشور ما می‌تواند نتایج مخربی را در دستیابی به توسعه صنعتی به همراه داشته باشد از این رو تمرکز همه‌جانبه در سیاست‌گذاری‌های آموزشی بنگاه‌ها به منظور رسیدن به بلوغ و رقابت‌پذیر ساختن آن‌ها در عرصه فعالیت‌های مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته امری ضروری است.

از سوی دیگر ویژگی‌های صنایع مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته، صنایع کلیدی انقلاب صنعتی سوم و برخی صنایع عام اهمیت استراتژیک به آن‌ها می‌بخشد که تقویت و رقابت‌پذیر ساختن آن‌ها برای نیل به توسعه صنعتی و حضور در عرصه‌های بین‌المللی بسیار حیاتی است. به منظور دستیابی به اهداف فوق نقش‌آفرینی دولت توسعه‌گرا در اتخاذ سیاست‌های صنعتی کارآمد و حمایت‌های همه‌جانبه و اصولی و البته مشروط، مسیر توسعه صنعتی و شکوفایی اقتصاد ملی را هموار می‌کند. لازم به ذکر است که سیاست‌های حمایتی فوق می‌بایست تنها تا زمان بلوغ و کارآمدی صنایع تحت حمایت ادامه یابد. همان‌گونه که دولت‌های مربوط به کشورهای پیشرو در توسعه صنعتی از جمله انگلیس و به دنبال آن آلمان، آمریکا، ژاپن، کره جنوبی، مالزی، هند و چین بنا به اقتضات، شرایط و اولویت‌های صنعتی هر کشور ابزارهای حمایتی متعدد و جهت‌دار و سیاست‌های تشویقی در راستای طی شدن دوره بلوغ بنگاه‌ها، شتاب بخشیدن به توسعه صنعتی و پیشی گرفتن در رقابت جهانی را بکار بستند. آنچه در تدوین سیاست‌های توسعه صنعتی و الگوبرداری از کشورهای پیشرو باید مورد توجه قرار گیرد، بومی‌سازی سیاست‌های فوق با توجه به مصالح و موقعیت‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ... در هر برهه زمانی است.

استراتژی فوق شد. به‌طوری‌که سهم صنعت در ارزش‌افزوده طی ۱۵ سال به دو برابر افزایش یافت و نسبت صادرات به تولید ناخالص داخلی با ۳۸ درصد افزایش به ۴۱/۵ درصد رسید.

گرچه اقتصادهای قدرتمند سالیان سال است که قدم در راه توسعه صنعتی گذاشته‌اند لیکن ایران پس از ۱۷ سال از تدوین اولیه سند راهبردی توسعه صنعتی همچنان در حال بازنویسی و تهیه اولویت‌بندی صنعتی است و تاکنون برنامه‌ای که بتوان به‌عنوان استراتژی توسعه صنعتی از آن یادکرد تدوین نشده است. این در حالی است که در اقتصاد ایران بخش عمومی، بخش غالب اقتصاد را تشکیل می‌دهد و هر ساله منابع متعددی صرف سیاست‌گذاری صنعتی می‌شود که هدفمند نبودن هزینه کرد این منابع موجب کاهش دستاوردها شده است؛ بنابراین، آنچه مسلم است تنها راه‌هایی از اقتصاد بی‌ثبات کنونی عزم جدی و یکپارچگی در گام نهادن در مسیر توسعه صنعتی در سایه وجود دولت توسعه‌گرا است. در راستای تدوین استراتژی توسعه صنعتی کشور می‌بایست ضمن تحلیل کلیه عوامل تأثیرگذار بر صنعت و شناخت واقعیت‌های صنعتی، بررسی موشکافانه و واقع بینانه و به‌دوراز هیجانات از چرایی عدم رشد بنگاه‌های صنعتی صورت گیرد. در همین راستا لازم است عملکرد بنگاه‌های موفق و تأثیرگذار دولتی و خصوصی مورد بررسی قرار گیرد؛ و با علم به ضعف‌ها، پتانسیل‌ها و فرصت‌ها و تهدیدهای موجود به اولویت‌بندی صنایع رقابت‌پذیر کشور و هدف‌گیری صنایع راهبردی در راستای جهت‌دهی به سرمایه‌های محدود موجود در فعالیت‌های با نرخ بازدهی بالا و جلوگیری از پراکندگی بودجه‌های اختصاصی پرداخته شود. عدم بلوغ و ضعف شدید بنگاه‌های

کاهش هزینه‌های کسب‌وکار در ۱۴ گام

مهم‌ترین نکات در زمینه صرفه‌جویی در هزینه‌ها از سوی کسب‌وکارها را مورد بررسی قرار خواهیم داد.

ارزیابی کیفیت عملکرد کسب‌وکار

پیش از تلاش برای کاهش هزینه‌ها در کسب‌وکار باید یک گام عقب‌تر رفت. این امر شامل ارزیابی وضعیت صرف هزینه از سوی کسب‌وکارهاست. وقتی شما آگاهی دقیقی از وضعیت صرفه هزینه و بودجه برندان داشته باشید، برنامه‌ریزی برای آن بسیار ساده‌تر خواهد شد. بسیاری از کسب‌وکارها دارای هزینه‌های نامشخص هستند. این امر به دلیل بی‌توجهی نسبت به ارزیابی هزینه‌ها در قالب فرم‌های حسابداری است.

کسب‌وکارهای تازه به دلیل اهمیت بخش مالی باید به طور مداوم در تلاش برای تهیه صورت‌حساب‌های حسابداری باشند. اگر شما از همان ابتدا نسبت به ارزیابی وضعیت مالی‌تان اقدام نکنید، در نهایت امکان برنامه‌ریزی مناسب برای کسب‌وکارتان را از دست خواهید داد.

ارزیابی وضعیت مالی کسب‌وکار بدون توجه به هزینه‌ها امکان‌پذیر نیست. اغلب کارآفرینان برای صرفه‌جویی حداکثری در حوزه کسب‌وکار اقدام به تعیین بازه‌های زمانی مشخص به منظور مشاهده وضعیت مالی می‌کنند. مزیت این امر امکان آگاهی دقیق از وضعیت گردش مالی کسب‌وکار و پیش‌بینی هزینه‌ها در طول یک سال است.

مدیریت کسب‌وکار مستقل همیشه چالش‌برانگیز است. بسیاری از کارآفرینان پس از خروج از شرکت سابق‌شان برای پیگیری امور کسب‌وکار مستقل با بحران‌های مالی گسترده‌ای مواجه می‌شوند. این امر درست مانند زمان ترک خانه والدین از سوی فرزندان است. همه ما تجربه دوران ترسناک و شرایط غیرقابل کنترل در این زمان را داشته‌ایم. پرداخت هزینه تمام امور در زندگی شخصی در مقایسه با زندگی بدون هزینه مالی فراوان در خانه والدین پیچیدگی‌های خاص خود را دارد. بسیاری از افراد در زندگی مستقل به سرعت نسبت به صرف هزینه‌های بی‌جا در حوزه‌های مختلف آگاهی پیدا می‌کنند. وضعیت کسب‌وکارهای مستقل نیز دقیقاً به همین شکل است.

وقتی شما به عنوان کارآفرین اقدام به تأسیس کسب‌وکار تازه‌تان می‌کنید، باید نسبت به کاهش هزینه‌های غیرضروری نیز اقدام نمایید. بسیاری از کارمندان در شرکت‌های بزرگ با شرایط مالی بسیار مناسبی مواجه هستند. همین امر امکان بهره‌مندی از امکانات متنوع و لوکس را فراهم می‌سازد. شرایط در کسب‌وکارهای تازه‌تأسیس یا کوچک به طور کلی با موسسه‌های بزرگ متفاوت است. بنابراین شما باید رویای صرف هزینه‌های گزاف را فراموش نمایید.

سالانه شمار بسیار زیادی از کسب‌وکارها به دلیل عدم برنامه‌ریزی دقیق بر روی حوزه مالی با شکست مواجه می‌شوند. این امر در مورد برندهای تازه‌تأسیس به مراتب بیشتر است. به همین خاطر در مقاله کنونی برخی از

کاهش هزینه‌ها و بهره‌مندی از بیشترین کارایی کارمندان باید برخی مدیریت ساعت‌های کاری را به آنها واگذار نمایید.

۳. حذف محصولات کم‌فروش

امروزه برندها دارای محصولات مختلفی هستند. هر محصول با هدف رفع برخی از نیازهای مشتریان روانه بازار می‌شود. اگرچه اغلب برندها انتظار فروش بالای تمام محصولاتشان را دارند، اما در عمل تنها تعداد محدودی از محصولات برندها موفق به جلب نظر مشتریان می‌شوند. اگر شما در پی کاهش هزینه‌های کسب‌وکارتان هستید، باید به سرعت نسبت به شناسایی محصولات کم‌فروش اقدام نمایید.

پس از شناسایی محصولاتی با فروش اندک دو راه پیش روی برندها قرار دارد. ساده‌ترین راهکار حذف محصولات موردنظر از فهرست فروش است. این امر موجب جلوگیری از ضررهای احتمالی در زمینه تولید محصولات انبارداری خواهد شد. توجه به نظرات مشتریان در مورد محصولات یکی از بهترین راهکارها برای جلوگیری از تولید محصولات نامناسب است. بسیاری از برندها در زمینه طراحی محصولات به نظرات مشتریان توجه چندانی ندارند. همین امر موجب ناتوانی‌شان برای فروش مناسب خواهد شد. راهکار دوم جایگزینی محصولات کم‌فروش با نمونه‌های به‌روزتر است. برندهای بزرگ اغلب همان محصولات کم‌فروش و ناموفق را با نام‌های مشابه بازطراحی می‌کنند. نتیجه این امر تبدیل تجربه شکست محصولات به موفقیت است.

۴. استخدام کارمندان مناسب

ایجاد تیم کارمندان مهم‌ترین گام در راستای مدیریت درست کسب‌وکار است. اغلب کسب‌وکارها به دلیل اشتباهات متعدد کارمندان‌شان متحمل هزینه‌های اضافی می‌شوند. اگر شما دارای بودجه محدودی برای مدیریت شرکت‌تان هستید، چنین اشتباهاتی موجب بروز بحران‌های مالی خواهد شد. ایجاد فرآیندهای استخدامی مناسب مانند مصاحبه با متقاضیان نقش مهمی در ارزیابی درست از کارمندان خواهد داشت. وقتی شما اقدام به استخدام کارمندان ماهر و دارای تجربه مناسب نمایید، بسیاری از هزینه‌های جانبی‌تان کاهش پیدا خواهد کرد.

کارمندان دارای تجربه کاری و مهارت‌های بالا همیشه ایده‌های متنوع و خلاقانه‌ای برای توسعه کسب‌وکار دارند. امروزه برندهای بزرگ همیشه از ایده‌های تازه کارمندان‌شان استقبال می‌کنند بنابراین شما نیز باید در زمینه مدیریت کارمندان به این نکته مهم توجه داشته باشید. بسیاری از کارمندان تازه‌کار در مورد ساماندهی پروژه‌ها دچار تردیدهای مختلفی می‌شوند. این امر موجب مراجعه مداوم آنها به کارشناس‌های حرفه‌ای یا مدیران بخش می‌شود. وقتی کارمندان همیشه درگیر تردید باشند، امکان ساماندهی سریع پروژه‌ها و کاهش هزینه‌های جاری از بین خواهد رفت.

بسیاری از کسب‌وکارها دارای حوزه‌های کم‌بازده هستند. شاید در نگاه نخست باید تمام حوزه‌های کم‌بازده به سرعت حذف شوند، اما در عمل به دلیل عدم آگاهی برندها از چنین حوزه‌هایی امکان اقدام عملی وجود نخواهد داشت. ارزیابی کیفیت عملکرد در ابتدای شروع فعالیت کسب‌وکار همیشه دارای اهمیت بالایی است بنابراین شما پیش از هرگونه برنامه‌ریزی برای کاهش هزینه‌های برند باید نسبت به ارزیابی کیفیت عملکرد و هزینه‌های جاری اقدام نمایید.

۱. تعامل با فروشندگان

یکی از راهکارهای مناسب برای کاهش هزینه‌های کسب‌وکار مربوط به تعامل با فروشندگان است. بسیاری از برندها در مسیر کسب‌وکار اقدام به استفاده از خدمات مختلف می‌کنند. به عنوان مثال، امروزه تمام کسب‌وکارها نیاز به خدمات بیمه دارند. تعامل نزدیک با فروشندگان در حوزه بیمه امکان بهره‌مندی از تخفیف‌های گسترده را فراهم می‌سازد. شرکت‌های بیمه در شهرها و کشورهای مختلف دارای کمپین‌های بازاریابی و تخفیف‌های مختلفی هستند. اگر شما در تلاش برای استفاده از خدمات ارزان‌قیمت هستید، باید به خوبی وضعیت بازار بیمه را ارزیابی نمایید.

همکاری و تعامل نزدیک با فروشندگان برندهای دیگر همیشه مزیت استفاده از تخفیف‌های مناسب را به همراه دارد. این امر در مورد برندهای تازه‌تأسیس با آشنایی اندک از حوزه کسب‌وکار بسیار حیاتی است. اغلب کارآفرینان تازه‌کار در مسیر تهیه خدمات موردنیاز برای کسب‌وکارشان هزینه‌های زیادی پرداخت می‌کنند. این امر با توجه به امکان بهره‌مندی از تخفیف‌های گسترده بار مالی مضاعفی برای کسب‌وکارها به همراه خواهد داشت.

۲. توجه به دور کاری

دورکاری برای اغلب کسب‌وکارها گزینه‌ای موقتی محسوب می‌شود. این شیوه مدیریت کسب‌وکار در پی بروز بحران‌هایی مانند کرونا مدنظر کسب‌وکارها قرار می‌گیرد. اگر شما در ابتدای مسیر کسب‌وکار هستید، استفاده از گزینه دورکاری بهترین راهکار برای کاهش هزینه‌ها خواهد بود. بسیاری از برندها در طول ماه‌های نخست کسب‌وکار با مشکلات مالی و دشواری در زمینه پرداخت حقوق کارمندان مواجه هستند. مزیت اصلی دورکاری امکان کاهش هزینه‌های جاری مربوط به اجازه دفتر کار و سایر ملزوماتش است. برخی از برندها برای سهولت هرچه بیشتر کارمندان‌شان اقدام به انتقال فرآیندهای کاری به خانه‌ها می‌کنند. این امر شامل امکان حضور در دفتر کار برای مدتی محدود در طول هفته (مانند سه روز کار حضوری) است. سایر اوقات باید به طور مشخص از سوی کارمندان تنظیم شود. امروزه کارمندان دارای سلیقه متفاوتی در مورد ساعت‌های کاری هستند بنابراین شما برای

۵. همکاری با کارآفرینان مستقل

مدیریت برخی از بخش‌های شرکت نیازمند استخدام کارمندان تمام‌وقت است. این امر در مورد برندهای بزرگ با بودجه‌های کلان مشکل‌چندانی ایجاد نخواهد کرد. با این حال وقتی پای کسب‌وکارهای کوچک به ماجرا باز می‌شود، مشکلات بسیار زیادی نمایان می‌گردد. استفاده از شیوه دورکاری به تنهایی برای کاهش هزینه‌ها کافی نیست بنابراین شما باید به دنبال راهکارهای دیگری نیز باشید. توصیه بخش حاضر همکاری با برخی از کارآفرینان مستقل برای مدیریت بخش‌هایی از کسب‌وکار است. مزیت این امر عدم نیاز به استخدام کارآفرینان موردنظر خواهد بود.

امروزه کارآفرینان مستقل هزینه بسیار کمتری در مقایسه با کارمندان رسمی برای کسب‌وکارها ایجاد می‌کنند بنابراین همکاری با آنها برای کسب‌وکارهایی با بودجه‌ای محدود بهترین گزینه خواهد بود. یکی دیگر از مزیت‌های همکاری با کارآفرینان مستقل تجربه آنها در زمینه مدیریت پروژه‌های گوناگون است. با این حساب شما با پرداخت هزینه کمتر از نیروی کار با تجربه بهره‌مند خواهید شد.

۶. ارزیابی وضعیت فناوری شرکت

استفاده از فناوری‌های نوین همیشه نقش مهمی در توسعه کسب‌وکار و کاهش هزینه‌ها دارد. امروزه تمام کارآفرینان در تلاش برای استفاده از فناوری‌های تازه هستند. با این حال در عمل برخی از آنها هزینه‌های نامناسبی برای بهبود فناوری‌های شرکت می‌کنند. این امر شامل عدم ارزیابی بخش‌های دارای فناوری بسیار قدیمی و شروع فرآیند به‌روزرسانی از سایر حوزه‌هاست. اگر شما قصد استفاده از فناوری‌های تازه را دارید، باید بخش‌هایی با بیشترین نیاز را شناسایی نمایید.

امروزه فناوری‌های کاربردی در زمینه کسب‌وکار بیشتر بر محور هوش مصنوعی است. کارمندان در طول روز بسیاری از کارهای تکراری را انجام می‌دهند. این امر شامل رسیدگی به نقطه‌نظرات مشتریان، پشتیبانی خدمات و گردآوری داده‌های مناسب برای بازاریابی است. اگر شما از نرم‌افزارهای دارای هوش مصنوعی به خوبی استفاده نمایید، دیگر نیازی به استخدام دامنه گسترده‌ای از کارمندان نخواهید داشت. بسیاری از برندهای بزرگ نسبت به کاربست این شیوه اقدام کرده‌اند. آنها به این ترتیب دیگر نیازی به استخدام کارمندان متعدد ندارند. شاید تا همین یک‌دهه پیش از اداره کسب‌وکارهای بزرگ با تعداد اندک کارمندان غیرممکن تلقی می‌شد، اما اکنون یک امر رایج در میان شرکت‌های مختلف است.

اگر شما علاقه‌مند به استفاده از فناوری هوش مصنوعی در حوزه کسب‌وکارتان هستید، باید دست کم با یک کارشناس IT همکاری نمایید. این امر کسب‌وکار شما را نسبت به بروز مشکلات احتمالی در زمینه مدیریت هوشمند امور امن نگه خواهد داشت.

۷. طراحی نقشه اضطراری

مواجهه با شرایط اضطراری برای هر کسب‌وکاری دشوار خواهد بود. به عنوان مثال، وضعیت کرونا را در نظر بگیرید. اغلب برندها تا مدت‌های هیچ برنامه‌ای برای مواجهه با وضعیت موردنظر نداشتند. همین امر هزینه‌های روی دست کسب‌وکارها گذاشت. اگر شما در تلاش برای کاهش هزینه‌های کسب‌وکارتان هستید، باید به طراحی برنامه اضطراری توجه نمایید. وقتی شما در مواجهه با شرایط اضطراری برنامه مشخصی نداشته باشید، مدیریت اوضاع بسیار پرهزینه خواهد شد.

شاید در نگاه نخست برنامه‌ریزی برای شرایط اضطراری و غیرقابل پیش‌بینی امکان‌پذیر نباشد. نکته مهم در این میان رسیدگی به امور مانند اختصاص بودجه برای شرایط نامساعد و تعیین وظیفه هر بخش در فرآیند مدیریت بحران است. همین راهکارهای ساده در عمل امکان مدیریت مناسب و کم‌هزینه شرایط را فراهم می‌سازد.

۸. خرید دسته جمعی و کلی

هر کسب‌وکاری براساس نوع فعالیتش به طور مداوم به برخی از مواد اولیه نیاز دارد. هزینه‌های موردنیاز برای خرید مواد اولیه تولید همیشه برای شرکت‌ها چالش‌آفرین بوده است. اگر شما در زمینه مدیریت کسب‌وکار به دنبال خرید ارزان‌تر مواد اولیه هستید، باید آنها را به طور یکجا خریداری نمایید. این امر امکان بهره‌مندی از تخفیف‌های گسترده و مناسب را به همراه دارد.

بسیاری از خرده‌فروشی‌ها و شرکت‌های تولیدی مواد اولیه در صورت خرید عمده از سوی برندها تخفیف‌های مناسبی خواهند داد بنابراین شما باید به طور مداوم نسبت به بهره‌مندی از چنین تخفیف‌هایی اقدام نمایید. کاهش هزینه‌های کسب‌وکار دارای فرمول مشخص و یگانه‌ای نیست. برندها باید با استفاده از تمام فرصت‌هایشان برای صرفه‌جویی در بودجه‌شان نسبت به کاهش هزینه اقدام نمایند. اشتباه برخی از برندها در این میان تلاش برای استفاده از یک تکنیک واحد به منظور کاهش قابل‌ملاحظه هزینه‌هاست. چنین رویکردهایی اغلب اوقات با شکست کسب‌وکارها همراه می‌شود.

۹. توجه به مشتریان وفادار

بخش قابل‌توجهی از بودجه بازاریابی و تبلیغات برندها صرف جلب نظر مشتریان تازه می‌شود. اگر شما توانایی تبدیل خریداران برندگان به مشتریان وفادار را داشته باشید، بخش قابل‌توجهی از هزینه‌های‌تان کاهش خواهد یافت. امروزه مشتریان انتخاب‌های بسیار زیادی برای خرید محصولات دارند. همین امر مدیریت مشتریان وفادار را بدل به چالشی تمام‌عیار می‌سازد. امروزه بخش قابل‌توجهی از سود سالانه کسب‌وکارهای بزرگ از مشتریان

به صورت یکجا ایده ساده‌ای به نظر برسد. درست به همین خاطر چنین ایده مناسبی اغلب مورد بی‌توجهی برندها قرار می‌گیرد. اگر شما قصد تهیه تلفن و اینترنت برای دفتر کاری‌تان را دارید، باید آنها را به صورت یکجا خریداری نمایید. امروزه بسیاری از برندهای فعال در زمینه ارائه خط تلفن به طور همزمان انواع گوشی تلفن و خدمات اینترنت نیز ارائه می‌دهند. نکته جالب اینکه خرید زنجیره‌وار چنین محصولاتی موجب بهره‌مندی از تخفیف‌های قابل‌توجه خواهد شد.

۱۳. خودکارسازی فرآیندها

وقتی بخش قابل‌توجهی از فرآیندهای کسب‌وکار خودکار مدیریت شود، کارآفرینان فرصت مناسبی برای رسیدگی به امور دیگر خواهند داشت. توسعه کسب‌وکار همیشه مدنظر کارآفرینان قرار دارد. نکته مهم در این میان فقدان زمان و بودجه مناسب برای رسیدگی به این حوزه است. اگر شما بودجه مناسب برای توسعه کسب‌وکار‌تان ندارید، خودکارسازی فرآیندهای مختلف سرمایه و زمان قابل‌توجهی در اختیار شما قرار خواهد داد.

یکی از بهترین حوزه‌های خودکارسازی کسب‌وکار مربوط به بخش بازاریابی است. امروزه مدیریت کمپین‌های بازاریابی هزینه بسیار زیادی در پی دارد. بنابراین برندها باید هرچه بیشتر به دنبال خودکارسازی فرآیند بازاریابی و مدیریتش باشند. ارسال ایمیل‌های بازاریابی و بارگذاری پست‌های تبلیغاتی در شبکه‌های اجتماعی نوعی فرآیند تکراری محسوب می‌شود. استفاده از ابزارهای خودکار نیاز به اختصاص زمان گسترده برای کارهای تکراری بازاریابی را کاهش می‌دهد.

۱۴. استفاده از کارت‌های بانکی جداگانه

محاسبه هزینه‌های مختلف در کسب‌وکار نقش مهمی در توسعه آن دارد. برخی از برندها در طول ماه‌های متمادی هزینه‌های بخش‌های مختلف را فراموش می‌کنند. اگر شما آمار دقیقی پیرامون هزینه‌های بخش‌های مختلف کسب‌وکار‌تان نداشته باشید، برنامه‌ریزی برای توسعه کسب‌وکار دشوار خواهد شد. یکی از راهکارهای مناسب برای ارزیابی مداوم هزینه بخش‌های مختلف شرکت استفاده از کارت‌های بانکی جداگانه است. به این ترتیب هزینه هر بخش به طور خودکار محاسبه خواهد شد.

کاهش هزینه‌های کسب‌وکار برای فعالیت بهتر برندها اهمیت دارد. امروزه بسیاری از کسب‌وکارها در تلاش برای کاهش هزینه‌های‌شان با شکست مواجه می‌شوند. استفاده از توصیه‌های مندرج در مقاله حاضر کمک شایانی به کسب‌وکارها برای دستیابی به هدف‌شان خواهد کرد.

منبع: hubspot و فرصت امروز

وفادارشان به دست می‌آید. بدون تردید تبدیل خریداران برند به مشتریان وفادار کار ساده‌ای نیست. برندهای بزرگ دارای برنامه‌ها و استراتژی‌های مختلفی برای افزایش دامنه مشتریان وفادارشان هستند. بهترین راهکار در این زمینه استفاده از بخش توسعه و تحقیقات برای شناخت سلیقه مشتریان است. وقتی شما سلیقه مشتریان را به خوبی بدانید، تبدیل‌شان به مشتریان وفادار کار دشواری نخواهد بود.

۱۰. خرید محصولات سازگار با محیط زیست

مدیریت کسب‌وکار نیازمند خرید برخی از محصولات اساسی است. به عنوان مثال، اگر شما قصد ایجاد دفتر مرکزی برای کسب‌وکار‌تان را داشته باشید، تهیه یخچال، چای‌ساز و برخی دیگر از لوازم ابتدایی آشپزخانه برای راحتی کارمندان ضروری خواهد بود. امروزه بسیاری از لوازم خانگی و اداری در قالب سازگار با محیط زیست تولید می‌شود. این امر به معنای عدم صدمه قابل‌توجه به محیط زیست در پی فعالیت چنین دستگاه‌هایی است. نکته جالب در این میان مالیات کمتر محصولات سازگار با محیط زیست در اغلب کشورهای جهان است بنابراین شما با خرید چنین محصولاتی در عمل صرفه‌جویی قابل‌توجهی در هزینه‌های‌تان خواهید کرد.

۱۱. رفتار مناسب با کارمندان

وقتی کارمندان شرکت از وضعیت‌شان راضی باشند، عملکرد بهتری خواهند داشت. رفتار مناسب با کارمندان یکی از اصول اساسی مدیریت منابع انسانی در کسب‌وکار محسوب می‌شود. اگر شما وضعیت مناسبی برای کارمندان ایجاد نکنید، آنها به دنبال یافتن شغل در سازمان‌های دیگر خواهد رفت. کسب‌وکارهای کوچک همیشه با مشکل از دست دادن کارمندان حرفه‌ای و باتجربه‌شان مواجه هستند. بدون شک هیچ راهکار مشخصی برای جلوگیری از وسوسه کار در شرکت‌های بزرگ برای کارمندان وجود ندارد. همه ما در مقابل دعوت به همکاری برندهای بزرگ قید موقعیت شغلی فعلی‌مان را خواهیم زد. نکته مهم در این میان، فراهم‌سازی شرایط مناسب به منظور ماندگاری بیشتر، نه همیشگی، کارمندان است.

امروزه بسیاری از شرکت‌های تازه‌تاسیس پس از گذشت چند سال تمام نیروی حرفه‌ای‌شان را از دست می‌دهند. اگر شما تمایل به پرهیز از چنین سرنوشتی را دارید، باید شرایط کاری سازمان‌تان را بهبود بخشید. این امر نقش مهمی در جلوگیری از بروز مشکلات مربوط به ترک کارمندان خواهد داشت.

۱۲. خرید زنجیره وار محصولات

شاید در نگاه نخست خرید محصولات مرتبط به هم و مورد نیاز کسب‌وکار

مشترک محترم و فرهیخته نشریه صنعت نساجی و پوشاک
با سلام و تقدیم احترام

خواهشمند است در راستای اعتلا و ارتقای سطح آگاهی و رشد اطلاعاتی فعالان صنایع نساجی و پوشاک کشور، مطالب، مقالات، انتقادات و پیشنهادات ارزشمند خود را به دفتر نشریه ارسال نموده و این نشریه را از نقطه نظرات و حمایت‌های سازنده خود بهره‌مند فرمایید.

با سپاس

ماهنامه «صنعت نساجی و پوشاک»

فرم اشتراک مجله صنعت نساجی و پوشاک

نام: نام خانوادگی:
محل تولد: آخرین مدرک تحصیلی:
نام شرکت: زمینه فعالیت:

استان: شهر: شهرستان:
آدرس:
فکس: تلفن ثابت:
کد پستی: موبایل:
ایمیل:

اشتراک یکساله با پست سفارشی (تهران): ..... ۲۰۰,۰۰۰ تومان
اشتراک یکساله با پست سفارشی (شهرستان): ..... ۲۳۰,۰۰۰ تومان
اشتراک یکساله نسخه الکترونیکی (فایل PDF): ..... ۱۲۰,۰۰۰ تومان

خواهشمند است جهت دریافت اشتراک نشریه یا تمدید اشتراک قبلی، ابتدا فرم ذیل را تکمیل نموده و به شماره فکس مجله ارسال نمایید. سپس جهت پیگیری اشتراک با روابط عمومی نشریه «خانم شکوری» تماس حاصل فرمایید.

آدرس دفتر مجله: تهران، خیابان سهروردی شمالی، خیابان شهید توپچی، پلاک ۳۰
تلفن: ۸۸۵۱۶۷۹۹ (۱۰ خط) فکس: ۸۸۵۲۵۸۷۲ کد پستی: ۱۵۵۸۸۴۳۳۱۳

UZBEK TEXTILE-GARMENT EXPORTS RISE BY 112% FROM JAN TO JUL

Uzbek garment-textile exports rose by 112 per cent to \$1 billion from January to July as new markets opened up and new products were developed. During the period, the country exported textile-garment products to 57 countries and regions. The main destinations were Russia (39 per cent), China (18 per cent), Kyrgyzstan (13 per cent) and Turkey (12 per cent).

In addition to traditional markets, Uzbekistan also exported to Hungary, Slovakia and Greece. With the support of the Uzbek embassy in Kuwait, it exported to that country for the first time

this year.

Uzbekistan optimised the export commodity structure of its industry by increasing the proportion of value-added finished products such as knitwear and readymade garments to 51 per cent, according to a report in an Uzbek media outlet.

It also started exporting new products like protective masks and clothing. Uzbekistan textile companies currently produce 6 million masks and 10,000 sets of protective clothing per day, and export them to Russia, Kuwait, Ukraine, Belarus, Georgia and other countries.

A May 6 presidential decree allowed Uzbek cotton to be sold at a rate pegged to prices on the New York Mercantile Exchange. The decree lengthened payment deadline for raw cotton from 90 days to 150 days.

The government also committed to simplifying the process whereby producers get value-added tax rebates once they ship their goods out of the country.

That effort was in line with a broader Uzbek government strategy of moving toward the production of more valuable exports, like fabrics and clothes, instead of simple raw cotton.

CINTE TECHTEXTIL ATTRACTS 409 EXHIBITORS

Cinte Techtextil held its 2020 edition on September 4, with both the in-person event and a new online sourcing platform. The fair attracted 409 exhibitors and over 15,300 visitors across 38,000 sqm at the Shanghai New International Expo Centre. This year marked the last time the fair would be held biennially, as it will switch to an annual event starting in 2021.

Wendy Wen, Senior General Manager of Messe Frankfurt (HK) said, while some things changed this edition, namely the addition of a new online platform to allow those who couldn't travel to Shanghai to source from our exhibitors, what remained the same was the fair's strength as a platform to capture the opportunities of China's still-growing technical tex-

tiles and nonwovens market. While the pandemic has undoubtedly had an economic impact, specifically for this market the prospects remain bright, with China's industrial output growing YoY in the second quarter of this year, spending on high-tech infrastructure expected from a stimulus package, and increased emphasis on the government's new 'dual circulation' economic framework strategy of boosting domestic demand while at the same time attracting foreign investment and stabilising trade.

Cinte Techtextil China is organized by Messe Frankfurt (HK) the Sub-Council of Textile Industry, CCPIT; and the China Nonwovens & Industrial Textiles Association (CNITA).

ITM AND HIGHTEX RESCHEDULED TO 2021

Organisers of the ITM International Textile Machinery Exhibition and the HIGHTEX International Technical Textiles and Nonwoven Exhibition, have now postponed the shows until June 2021, due to the impact of the COVID-19 pandemic. The following statement was issued today:

"The ITM International Textile Machinery Exhibition and the HIGHTEX International Technical Textiles and Nonwoven Exhibition, held every two years in partnership with Tüyap Tüm Fuarçılık Inc. and Teknik Fuarçılık Inc., and in co-operation with TEMSAD, were planned to be held between June 2-6 this year. However, as the Corona virus (Covid-19) continue to increasingly impact all the world, the ITM and HIGHTEX exhibitions had been postponed to 14-18 July 2020, but it has been announced that the events have been re-scheduled to 22-26 June 2021. The ITM and HIGHTEX Exhibitions, which were previously planned to take place between June 2-6 this year, were postponed to 22-26 June 2021 due to the coronavirus outbreak

seeming to occupy the world over the coming months.

The ITM and HIGHTEX Project Group stated the following regarding the postponement:

"We continue our efforts for the ITM and HIGHTEX exhibitions at full steam. We believe that our textile industry will be revitalized and reach a better point with the end of the coronavirus pandemic. While all the world is suffering a shortage of masks and protective clothing, Turkey is among the largest manufacturers of nonwoven fabrics and sanitary outfits in the world as well as in Europe thanks to its strong infrastructure for the production of textiles, garments and nonwovens. We know that the Turkish textile industry, which manufactures masks and protective clothing to offer health benefits to all the world today, will grow stronger in this process and continue its investments at full speed. We believe that this synergy and strength in the Turkish textile industry will have a positive impact on our events. For this reason, we believe that our the ITM and HIGHTEX Exhibi-

tions, that we had to postpone to 2021, will provide great opportunities for the global and Turkish textile industries, which we expect to will gain momentum after the coronavirus outbreak."

Exhibition preparations continue

Preparations for the ITM and HIGHTEX 2021 Exhibitions continue at full steam to bring together hundreds of manufacturers and global investors who develop leading technologies in their fields. The latest technologies and new products to be displayed at ITM and HIGHTEX Exhibitions, which will open their doors in Istanbul Tüyap Fair Convention and Congress Center next year, will meet with textile investors from all over the world.

ITM 2018, where textile machinery leaders exhibited their latest technological products, turned into a trade show with global launches and hosted one of the largest meetings in the world, with 1150 exhibitors from 64 countries and 58.942 visitors (14.248 of them foreigners) from 94 countries.

HEIMTEXTIL 2021 POSTPONED TO MAY

The next Heimtextil, the world's biggest trade fair for home and contract textiles, has been postponed from January and will now be held concurrently with Techtextil and Texprocess 2021 in Frankfurt, Germany, from May 4-7, 2021. This will result in exciting synergistic effects for the sector, according to the fair organisers Messe Frankfurt.

The current situation with respect to the corona pandemic and the associated international travel restrictions have caused Messe Frankfurt to postpone the event. "The bulk of the international home and contract textiles sector want us to hold Heimtextil 2021. Many companies are hoping to give their businesses a boost by taking part in the fair following the restart. And we consider it a greater obligation than ever before that we play our part in this," said Detlef Braun, member of the Executive Board of Messe Frankfurt. "However, the current travel restrictions and the renewed increase in the number of infections represent a big hurdle for our very international trade fair. We are in constant contact with our exhibitors and the appropriate authorities and will do everything in our power to ensure a safe and successful Heimtextil 2021."

Over 90 per cent of exhibitors come to Heimtextil in Frankfurt from outside Germany. As part of the preparatory work for an international trade fair of this kind in January, it is necessary, for example, to commission stand-construction companies, ship the goods and book flights and hotels in September. Thus, in view of the current travel restrictions, holding Heimtextil 2021 in May instead of January offers greater planning

certainty for all involved, the organisers said in a statement.

"The trend-oriented order cycles of the home and contract textiles sector require an annual event towards the beginning of the year. Techtextil and Texprocess are biennial trade fairs and are next due to be held in May 2021. For Heimtextil, this is an opportunity to join forces with the two internationally successful textile trade fairs and present the entire textile value chain simultaneously at Frankfurt Fair and Exhibition Centre," said Olaf Schmidt, vice president, Textiles and Textile Technologies.

Additionally, holding Heimtextil concurrently with Techtextil, the leading international trade fair for technical textiles and nonwovens, and Texprocess, the leading international trade fair for processing textile and flexible materials, offers a host of exciting synergistic effects for the sector.

The close proximity to suppliers and buyers of technical textiles and nonwovens with innovative functionalities, as well as machines and the latest technologies for processing textile and flexible materials, is certain to generate interesting new perspectives for both visitors and exhibitors of Heimtextil. Indeed, the two textile fairs already aim at the home-textile sector with the 'Hometech' segment.

"We are confident that the situation with respect to the corona pandemic will have eased significantly by May, next year, and are looking forward to holding a successful and safe event together with our partners from the sector," added Schmidt.

ILO GARMENT STRATEGY TO TAP \$14 BILLION FINANCE FROM IFC, WORLD BANK

International Labour Organisation's (ILO) Action in the Global Garment Industry strategy hopes to tap into \$14 billion in finance from the International Finance Corporation (IFC) and the World Bank to help those impacted by the pandemic. Many Indonesian textile workers' unions and employer associations have issued the joint commitment to plan first outlined in April. It proposes to take coordinated action to protect garment workers' income, health and employment. It also calls for more sustainable systems of social protection.

Leading brands and retailers including Primark, H&M, Inditex, C&A, Adidas and VF Corp were amongst the first to endorse the cross-industry plan to provide urgent financial relief to vulnerable garment factories and workers in response to the COVID-19 pandemic. The Indonesian Employers' Association (APIN-

DO), the Indonesian Textile Association (API) and the Garment and Textile Trade Union Federation are amongst the latest cohort of industry stakeholders to align with ILO's ambition, having taken part in an online meeting earlier this month. Aligning industry heavyweights, the ILO is supported by the International Organization of Employees (IOE), International Trade Union Confederation (ITUC), and the IndustriALL Global Union, along with NGOs and finance institutions.

IRAN'S Q1 ECONOMIC GROWTH AT -3.5%

Iran's gross domestic product saw a contraction of 3.5% during the first quarter of the current fiscal year (March 20-June 20) compared to the corresponding period of last year, the Statistical Center of Iran's latest report shows.

Economic growth, excluding oil, stood at -1.7%, the report added.

A sectoral breakdown of growth rates in the report shows only the agriculture sector experienced a paltry growth of 0.1% while industries and services sectors contracted by 4.4% and 3.5% respectively.

Iran's economy shrank by 6.9% in the last fiscal year (March 2019-20) stood at -0.5%, excluding the oil sector.

IRAN EXPORTS 4,527 TONNE CLOTHING TO 29 COUNTRIES

In the first five months of the current Iranian year (March 20-September 21), Iran exported 4,527 tonne of clothing worth \$35,190,052 million to more than 29 countries. In the last Iranian year, the country exported to only four countries including Afghanistan, Russia, Iraq, and Yemen.

The Customs Administration spokesman noted, Currently, Iran exports its garments and textile to Iraq, Kuwait, Australia, Armenia,

Azerbaijan, Uzbekistan, Russia, Afghanistan, Pakistan, Turkmenistan, Kyrgyzstan, Germany, Korea, Japan, UAE, England, Venezuela, Ivory Coast, Italy, Turkey, Canada, Qatar, Oman, Nigeria, Switzerland, Pakistan, Georgia, Spain, and Denmark.

Although the commercial import of clothing is prohibited, the amount of clothing import during this period hit less than two 2.5 tons worth \$ 514,441 thousand.

IRAN'S MONTHLY INFLATION RATE RISES 0.2%: SCI

Iran's annual inflation rate has been largely stable in September despite lower spending by households amid the spread of the coronavirus pandemic. The Statistical Center of Iran (SCI) said the country's Consumer Price Index (CPI) had risen by 0.2 percentage point, to reach 26 percent year-on-year in the month ending September 21.

It showed inflation rate for urban households had increased to 26.1 percent while rural households had seen the annual rate unchanged halfway through the Persian calendar year, Press TV reported.

Monthly inflation in Iranian cities was also up 0.1 percent, at 3.6, while the increase for the rural population was higher, at 0.3 percent, to reach 3.6 percent, said the report.

Calculated on a point-to-point basis, a methodology routinely used by the SCI, the CPI showed the inflation rate had topped 34.4 percent, meaning

households had paid around a third more for consumer items in the month to late September, compared to the similar month in 2019.

The slight increase in annual inflation in Iran comes despite a sluggish consumption amid the coronavirus outbreak. Households continue to spend less some seven months after the outbreak began in late February.

That comes as the government has eased restrictions on economic activity to help businesses recover from months of closures.

Inflation deteriorated in Iran following a US decision in 2018 to withdraw from a major international nuclear agreement which led to the reimposition of Washington's secondary sanctions on businesses and entities dealing with Iran.

That comes as the spread of the coronavirus and lower international oil prices have hampered government efforts to shore up the economy.

* IRAN EXPORTS 4,527 TONNE CLOTHING TO 29 COUNTRIES

- In the first five months of the current Iranian year (March 20-September 21), Iran exported 4,527 tonne of clothing worth \$35,190,052 million to more than 29 countries. In the last Iranian year, the country exported to only four countries including Afghanistan, Russia, Iraq, and Yemen...*page63*

* IRAN'S MONTHLY INFLATION RATE RISES 0.2%: SCI

- Iran's annual inflation rate has been largely stable in September despite lower spending by households amid the spread of the coronavirus pandemic. The Statistical Center of Iran (SCI) said the country's Consumer Price Index (CPI) had risen by 0.2 percentage point, to reach 26 percent year-on-year in the month ending September 21....*page63*

* ILO GARMENT STRATEGY TO TAP \$14 BILLION FINANCE FROM IFC, WORLD BANK

- International Labour Organisation's (ILO) Action in the Global Garment Industry strategy hopes to tap into \$14 billion in finance from the International Finance Corporation (IFC) and the World Bank to help those impacted by the pandemic. Many Indonesian textile workers' unions and employer associations have issued the joint commitment to plan first outlined in April...*page62*

* IRAN'S Q1 ECONOMIC GROWTH AT -3.5%

- Iran's gross domestic product saw a contraction of 3.5% during the first quarter of the current fiscal year (March 20-June 20) compared to the corresponding period of last year, the Statistical Center of Iran's latest report shows...*Page 62*

* HEIMTEXTIL 2021 POSTPONED TO MAY

- The next Heimtextil, the world's biggest trade fair for home and contract textiles, has been postponed from January and will now be held concurrently with Techtextil and Texprocess 2021 in Frankfurt, Germany, from May 4-7, 2021. This will result in exciting synergistic effects for the sector, according to the fair organisers Messe Frankfurt...*Page 61*

* ITM AND HIGHTEX RESCHEDULED TO 2021

- Organisers of the ITM International Textile Machinery Exhibition and the HIGHTEX International Technical Textiles and Nonwoven Exhibition, have now postponed the shows until June 2021, due to the impact of the COVID-19 pandemic. The following statement was issued today...*page60*

* UZBEK TEXTILE-GARMENT EXPORTS RISE BY 112% FROM JAN TO JUL

- Uzbek garment-textile exports rose by 112 per cent to \$1 billion from January to July as new markets opened up and new products were developed. During the period, the country exported textile-garment products to 57 countries and regions. The main destinations were Russia (39 per cent), China (18 per cent), Kyrgyzstan (13 per cent) and Turkey (12 per cent)....*page59*

* CINTe TECHTEXTIL ATTRACTS 409 EXHIBITORS

- Cinte Techtextil held its 2020 edition on September 4, with both the in-person event and a new online sourcing platform. The fair attracted 409 exhibitors and over 15,300 visitors across 38,000 sqm at the Shanghai New International Expo Centre...*Page 59*

Holder of License & Chairman: Engineer Jamshid Bassiri

Executive Director: Engineer Alireza Hashemi

Editor of Technical Articles: Engineer Mohammad Nikpanje

Design & Layout: Hamidreza Ghaemi

Public Relations Officer: Saeedeh Shakoori

Coordination: Engineer Hossein Kiani

Colleagues of this Issue: Engineer Nima Bassiri, Engineer Ehsan Soltani, Dr.Shahin Kazemi, Engineer Hamid Aghabeygh, AmirAli Karimi, Farkhonde Rafaei, Ali Aal ali

Printing Affairs: No.11, Khoob St., Si Metri-ye- Niroo Havayi, Damavand St., IDEAI Printing office, Tel: 77691853

Address: 1st Floor, No.30, Toupchi St., North Sohrevardi Ave., Tehran **Tel:** +98(021) 88516799, **Postal code:** 1558844313

Layout, Design & Printing Supervision: Tarh Saz Gohar **www.tsgir.com**

